

ఆగస్టు 1980

సప్తగిరి

తిరుమలే తిరుపతి దేవస్థానాల మాస పత్రిక

ತಿರುಮಲೆಯ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಒಳಗೆ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಶ್ರವಣಕುಮಾರ್ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮಜರಾಯಿ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಚೌದರಿ ಮತ್ತು ತರರೊಂದಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ|| ಎನ್. ಸಂಜೀವ ರೆಡ್ಡಿ ಅವರು.

ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ

ತಿರುಮಲೆಗೆ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಶ್ರೀ ಸಂಜೀವರೆಡ್ಡಿ ಅವರು 23 ನೇ ಜೂನ್ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಶ್ರೀ ದೈವದರ್ಶನವನ್ನೂ ಆಶೀರ್ವಾದವನ್ನೂ ಪಡೆದರು.

ರೇಣಿಗುಂಟೆ ಬಳಿಯ ವಿಮಾನಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಕುಂಭದೊಡನೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಾಯಿತು. ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಾಹಕ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀ ಶ್ರವಣಕುಮಾರ್, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ಮಜರಾಯಿ ಇಲಾಖಾ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ಪಿ.ವಿ. ಚೌದರಿ, ತಿ.ತಿ.ದೇ. ಸಹ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಜೆ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರುಲು ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯರು ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಕಾರವಾನು ತಿರುಪತಿಯ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೂಲಕ, ಅವಾರ ಜನಸಂದಣಿಯ ಸ್ವಾಗತ ಘೋಷಗಳ, ಅಲಂಕಾರಿಕ ಸ್ವಾಗತ ಕಮಾನುಗಳ ನಡುವೆ ಹಾದು ತಿರುಮಲೆ ಯನ್ನು ಸೇರಿತು.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಶ್ರೀ ದೈವದರ್ಶನಮಾಡಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಒಳ ಅಂಗಳದ ಪ್ರಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ತುಸು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿದ್ದು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀದೈವದರ್ಶನಾನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಕುಟುಂಬ ಸಹಿತರಾಗಿ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಬಳಕುಳತು ಗೌರವವನ್ನರ್ಪಿಸಿದರು.

ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರಮ್ಮ ನಮ್ಮಮ್ಮ ನೀ ನೌ
ಭಾಗ್ಯದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಾರಮ್ಮ ||ಪ||

ಹೆಜೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಜೆಯನಿಕ್ಕುತ್ತ
ಗೆಜೆಯ ಕಾಲುಗಳ ದನಿಯಾ ತೋರುತೆ
ಸಜ್ಜನ ಸಾಧು ಪೂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ
ಮಜ್ಜೆಗೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆಯ ತೆರದೊಳು

ಅತ್ತಿತ್ತಗಲದೆ ಭಕ್ತರ ಮನೆಯಲಿ
ನಿತ್ಯ ಮಂಗಳಾ ನಿತ್ಯ ಉತ್ಸವ
ಸತ್ಯವ ತೋರುವ ಸಾಧು ಸಜ್ಜನರ
ಚಿತ್ತದಿ ಹೊಳೆವೊ ಪುತ್ಥಳಿಯಂತೆ

ಸಂಖ್ಯೆಯಿಲ್ಲದ ಭಾಗ್ಯವ ಕೊಟ್ಟು
ಕಂಕಣ ಕೈಯ ತಿರುವುತ ಬಾರೆ
ಕುಂಕುವಾಂಕಿತ ಪಂಕಜ ಲೋಚನೆ
ವೆಂಕಟ ರಮಣನ ಬಿಂಕದ ರಾಣಿ

ಸಕ್ಕರೆ ತುಪ್ಪದ ಕಾಲುವೆ ಹರಿಸಿ
ಶುಕ್ರವಾರದ ಪೂಜೆಯ ವೇಳೆಗೆ
ಅಕ್ಕರೆವುಳ್ಳ ಅಳಗಿರಿ ರಂಗನ
ಚೊಕ್ಕ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ರಾಣಿ

— ಶ್ರೀಪುರಂದರ ದಾಸರು.

ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ವ್ರತ.
ತತ್ಪಾರಣ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪದ್ಯ. ಪುರಂದರದಾಸರು
ಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಪೂಜೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆಹ್ವಾನಿಸುತ್ತಿರುವ
ಚಿತ್ರ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತಹುದು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ

ಓದಿರಿ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1980.

ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ವಿಶೇಷ ಸಂಚಿಕೆ.

- ★ ಆಕರ್ಷಕ ತ್ರಿವರ್ಣ ಚಿತ್ರಗಳೊಂದಿಗೆ,
- ★ ವಿವಿಧ ವಿದ್ವಾಂಸರ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಲೇಖನಗಳೊಂದಿಗೆ,
- ★ ಕೃಷ್ಣ ವಿನಾಯಕರನ್ನು ಕುರಿತಂತಹ ಪ್ರಬಂಧ
ಗಳೊಂದಿಗೆ,
- ★ ಕಿಶೋರ ಜಗತ್ತಿನ ಪುಟಾಣಿ ಕಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ,
- ★ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರ ಪರಿಚಯ, ಕವನಗಳು, ನಿಮಗಿದು
ತಿಳಿದಿದೆಯೇ ? ಮೊದಲಾದವುಗಳೊಡನೆ,

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಮೊದಲ ದಿನದಂದೇ ಓದುಗರನ್ನು ತಲುಪುವಂತೆ
ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಲಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಇಂದೇ ಕಾಯ್ದಿರಿ.

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ರೂ. 6-00

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯ ಚಂದಾದಾರರು
ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಳಕಂಡವರ ಚಂದಾಗಳು 30-9-80
ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿವೆ. ಚಂದಾದಾರರು
ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಮನಿಯಾ
ಡ್ಡರು ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು
ಕೋರುತ್ತೇವೆ. ಚಂದಾದಾರರು ದಯವಿಟ್ಟು
ಮನಿಯಾಡ್ಡರು ಕೂಪನ್ನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಚಂದಾ
ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು.

49, 69, 71, 76, 103, 106, 151, 175,
217, 235, 346, 377, 394, 402, 404
680 to 693, 695 to 720.

ಚಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಎಮ್. ಓ. ಮೂಲಕ
ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಚೆಕ್ಯು
ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಅಥವಾ ವಿಳಾಸ
ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಆಗುವ ಅಲಸ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧ
ದಲ್ಲೂ ಈ ಕಾರ್ಯಾಲಯ ಬಾಧ್ಯತೆ ವಹಿಸ
ಲಾರದು. ಚಂದಾದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಸಹೃದಯತೆ
ಯಿಂದ ಚಂದಾ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.
ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಮಾರಾಟವಿಭಾಗ

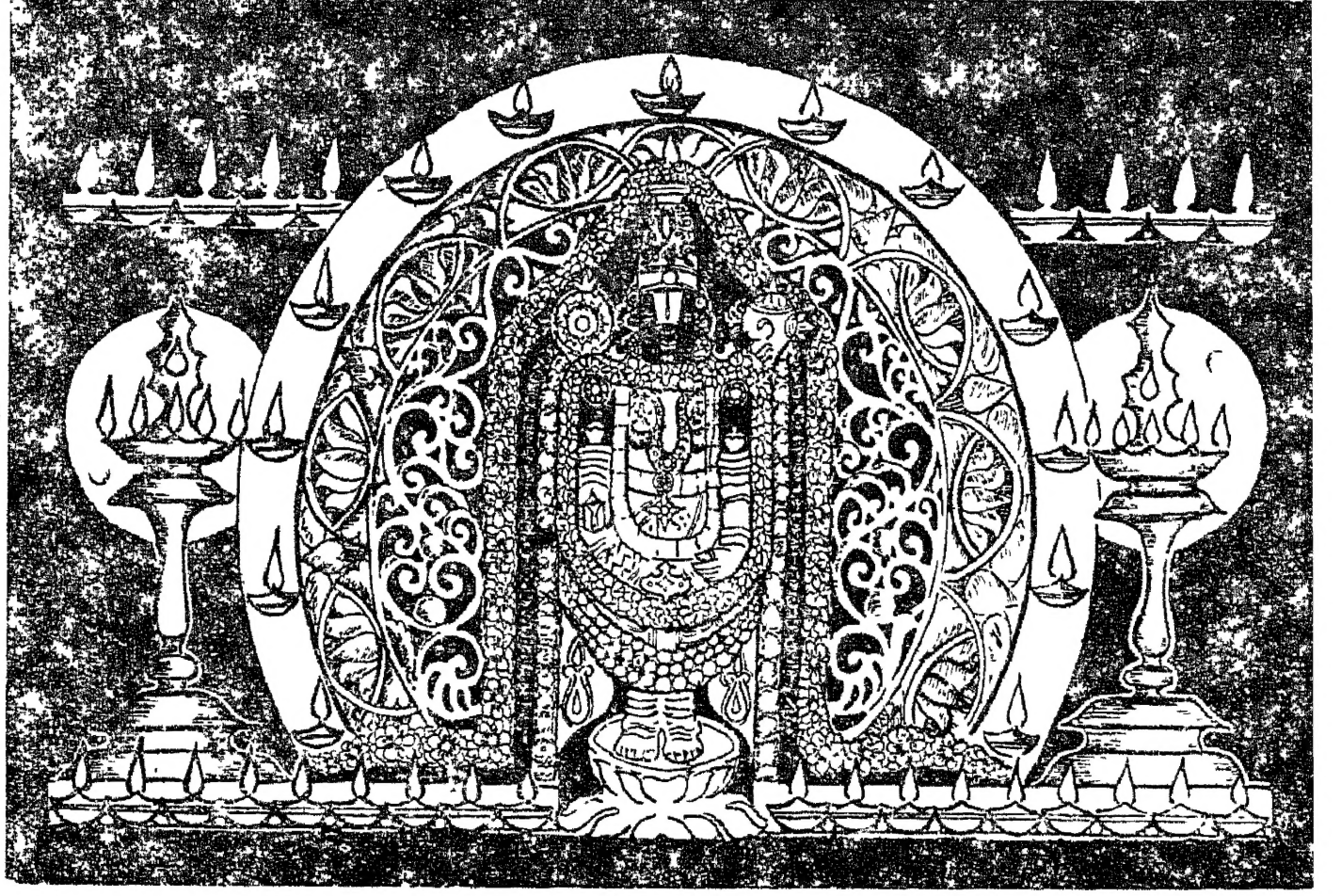
ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ

ತಿರುಪತಿ-517501

ಸ ಪ್ರ ಗಿ ರಿ

ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಹಿಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ಜಂ ಪೈಸೆ.
ಸಂವತ್ಸರ ಚಂದಾ ೬ ರೂ.

ಸಂಪುಟ 11]

ಆಗಸ್ಟ್ 1980

[ಸಂಚಿಕೆ 3

ವಿಷಯಸೂಚಿ

ಗೌರವ ಸಂಪಾದಕರು ;
ಶ್ರೀ ಪಿ. ವಿ. ಆರ್. ಕೆ. ಪ್ರಸಾದ್,
ಐ.ಐ.ಎಸ್.,
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2322

ಸಂಪಾದಕರು:
ಕೆ. ಸುಬ್ಬಾರಾವು, ಎಂ.ಎ.,
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ತಿರುಪತಿ.
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2254

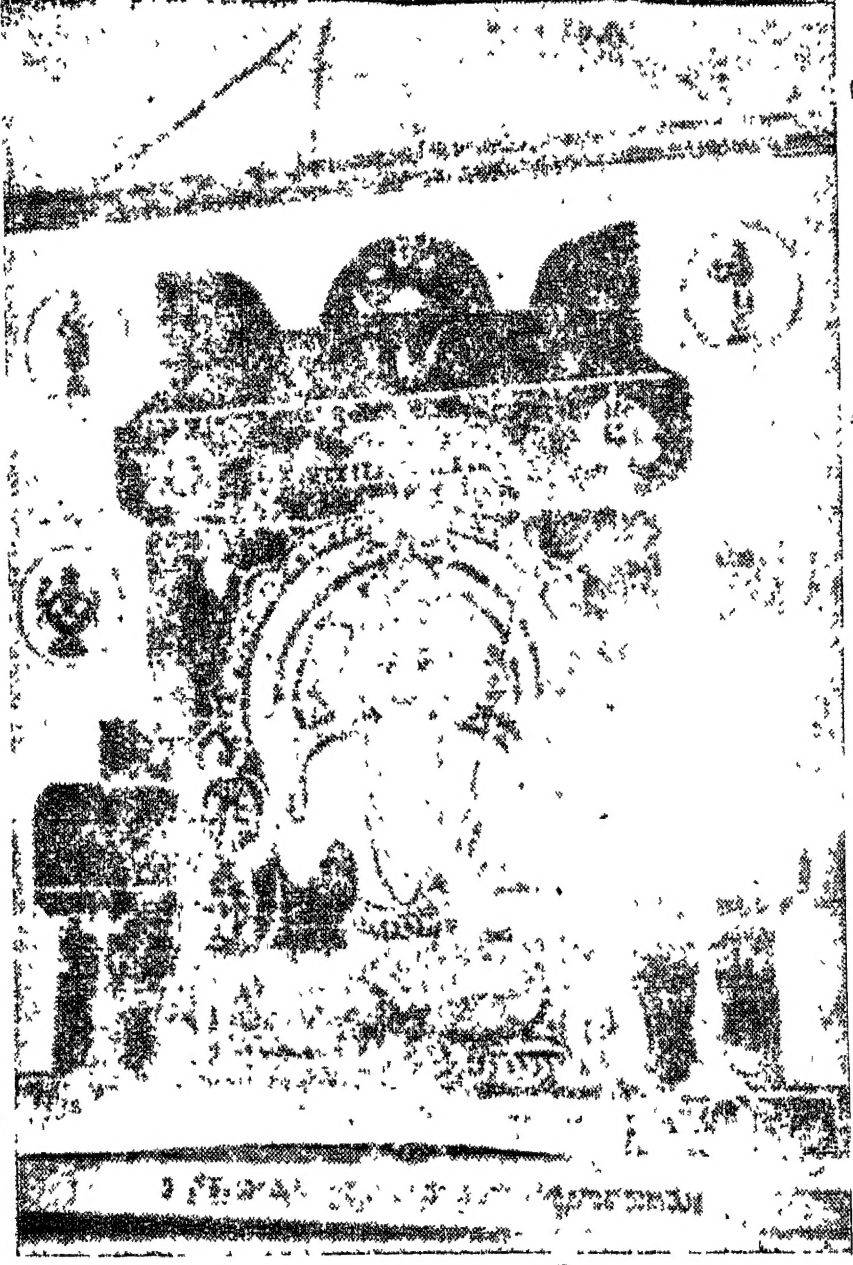
ಮುದ್ರಣ:
ಯಂ. ವಿಜಯಕುಮಾರ್ ರೆಡ್ಡಿ
ಮೇನೇಜರ್, ತಿ. ತಿ. ದೆ. ಪ್ರೆಸ್, ತಿರುಪತಿ.
ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಂಬರು: 2340

ಮಿಕ್ಕ ವಿವರಗಳಿಗೆ:
ಸಂಪಾದಕರು,
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು,
ತಿರುಪತಿ.

ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಆರಾಧನಾ ಮಹೋತ್ಸವ
ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು-ನರಸೀಪುರ
ಪುರು ಮತ್ತು ಭಿಷ್ಣು
ಪುರಂದರದಾಸರು ಮತ್ತು ಭಗವನ್ನಾನು
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ
ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ನಾಯಕ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ
ಕಿಶೋರ ಜಗತ್
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಮಹತ್ವ
ಶೈವ ನಾಯನಾರರು
ತುಳಸೀ ಪ್ರಸಾದ
ನಿಮ್ಮಭವಿಷ್ಯ

ಪುಟ.	ಸಂ.
...	4
...	5
...	7
...	9
...	13
...	17
...	21
...	25
...	30
...	33
...	39

ಮುಖಚಿತ್ರ : ವರಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚಿತ್ರ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಶ್ರೀವಾದರಾಜರು

ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಆರಾಧನಾ ಮಹೋತ್ಸವ

—ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ನಡೆಯಿಂದ.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಣಾಶಕ್ತಿಯೆಂದು ಆರಂಭಿಸಿದ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್, ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹರಿಕಾರ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಆರಾಧನಾ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಬೃಂದಾ ವನ, ಮಠಗಳಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ ನರಸಿಂಹ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳ 26 ರಿಂದ 28 ರವರೆಗೆ ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಸಡಗರ ಸಂಭ್ರಮಗಳಿಂದ ಆಚರಿಸಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಆರಾಧನೆಗೈದು ಬಂದ ಭಕ್ತ ಜನಸಂದೋಹ ವನ್ನು ಸಂತ್ಸಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿ, ದೈವಭಕ್ತಿಯ ಗಂಧ ಹೆಚ್ಚು ಗಾಢವಾಗಿ ಪಸರಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿತು.

ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೆಳಗು ಸಂಜೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಾಮೂಹಿಕ ಭಜನೆ, ಹರಿಕಥೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಗೋಷ್ಠಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯ ಸ್ಥಳೀಯರೂ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಬಂದ ಆಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರೂ ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೇಮಿಗಳೂ ನೆರೆದು ಮುಳಬಾಗಿಲಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ನರಸಿಂಹತೀರ್ಥ ಕಿರುಗ್ರಾಮದೊಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ -

ನಾಗರಿಕತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ತುಂಬಿದ ಗ್ರಾಮ ದೊಳಗಡೆಯಲ್ಲಿ ತಳತಳಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ದೈವಭಕ್ತರ ಸಡಗರ ಉತ್ಸಾಹಗಳಿಂದಲೂ, ರಂಗು ರಂಗಿನ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪಗಳ ಬೆಳಕಿನಿಂದಲೂ ತಂಪಾದ ಮೂಡಲಾಗಾಯಿಂದಲೂ, ಆ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುವ ವೇದ ಘೋಷ, ದೇವರನಾಮಗಳ ಆಹ್ಲಾದಕರವಾದ ನಾದದ ಗುಂಗಿನಿಂದಲೂ, ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ತಪಃಪ್ರಭಾವದ ಭವ್ಯಪ್ರಶಾಂತತೆಯಿಂದಲೂ, ಕೂಡಿ ನರಸಿಂಹ ತೀರ್ಥ ವೈಕುಂಠದ ಒಂದು ವಿಸ್ತರಣದಂತೆ ಭಾಸ ವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಈ ಭವ್ಯವಾತಾವರಣ ಮೂಡಲು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖಕಾರಣವೆಂದರೆ ಶ್ರೀಪಾದ ರಾಜರ ಮರಾಠಿಪತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ಹಾಗೂ ಸೋಸಲೆ ವ್ಯಾಸರಾಯಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ನಡುವೆ ಬೆರೆತು ಭಕ್ತರಿಗೂ, ಆಸಕ್ತರಿಗೂ, ನಿರಂತರ ದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತ ಆಶೀರ್ವ ದಿಸುತ್ತ ಸಕಲಸನ್ಮಂಗಳವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಿನಾಂಕ 26 ರ ಸಂಜೆ ಸೋಸಲೆ ಮಠಾಧಿ

ಪತಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಎರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯ ಸೋಸಲೆ ಮಠದ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತು ಆಡುವ ಅಧಿಕಾರ ತಮಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ಸೋಸಲೆ ಮಠದ ಮೂಲಪುರುಷ 'ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು' ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಾವು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಆನಂದಿತರಾಗಿರುವೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. 'ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು' ಕೃತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದೆಂದೂ ಅದರ ತೆಲುಗು ಅನುವಾದ 'ಶ್ರೀ ವ್ಯಾಸರಾಯರು' ಪುಸ್ತಕ ಶ್ರೀ ವೇದವ್ಯಾಸ ರಂಗರಾಜ ಸುಧರ್ಶನ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರದೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು.

ಅದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾನ್ ಹಯಗ್ರೀವಾ ಚಾರ್ಯರು ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಹರಿಕಥೆ (37 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು - ನರಸೀಪುರ

ಕ. ಏ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಸ್ವಾಮಿ

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಸರ್ಗಪ್ರಿಯರಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರಿಯವೋ ಅಂತೆಯೇ ಆಸ್ತಿಕರಿಗೂ, ಸೌಂದರ್ಯೋಪಾಸಕರಿಗೂ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಿಯರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚಿನ ಬೀಡೂ ಕೂಡ. ಸಮೃದ್ಧ ವನಸಿರಿ, ಪೂರ್ಣಜೀವನದಿಗಳು, ಭವ್ಯಗಿರಿಧಾಮಗಳು, ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳವೂ ರಮ್ಯ, ಆಕರ್ಷಕ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರಾಚೀನತೆ, ಗತವೈಭವ ಹಿಂದಾದದ್ದು. ಮೈಸೂರು ನಗರದಿಂದ ಸುಮಾರು 20 ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು ನರಸೀಪುರ ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಪೌರಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ, ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿರುವ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ. ಕಪಿಲಾ-ಕಾವೇರಿಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯುವ ಈ ಪುಣ್ಯ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ವೈಭವವನ್ನು ಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಬಹುವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಆಗಿಯಲಾಗಿ, ನವಶಿಲಾಯುಗದಿಂದ ಇತಿಹಾಸ ಪೂರ್ವಕಾಲದವರೆಗಿನ ಪ್ರಾಚ್ಯ ವಸ್ತುಗಳು ಅವಶೇಷಗಳು ದೊರಕಿರುವುದು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಯನ್ನು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದವೆನ್ನಲಾದ ಮಡಕೆಗಳು, ಅಯುಧಗಳು, ಶವಸಂಪುಟಗಳು, ಕುಡಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಮೂಳೆಗಳು ದೊರಕಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಭವ್ಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಒಂದು ಪೌರಾಣಿಕ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಕೂಡ. ಕೊಡಗಿನ ತಲ ಕಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಕಾವೇರಿಯೂ, ಕೇರಳದ ವೈನಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಹರಿದು ಬರುವ ಕಪಿಲೆಯೂ ನರಸೀಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗುವುದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಅಗೋಚರವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಸರೋವರವೊಂದಿರುವುದಾಗಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ ಎಂದು ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು ಮತ್ತು ನರಸೀಪುರವನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಕಪಿಲಾನದಿಗೆ ಸೇತುವೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಕಾವೇರಿನದಿಗೆ ಅಡ್ಡಲಾಗಿಯೂ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಮಣೀಯ ಸಂಗಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವೂ, ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯವೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ನದಿಯ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಭಾವಸಂಗಮವೂ ಆದರೆನಿತು ಚೆನ್ನು !

ನರಸೀಪುರದ ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯ ಬಹು ವಿನ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯವನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇವಮಂದಿರದ ಸ್ಥಾಪನೆಯೆಂಬೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೂ, ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೂಗೂರಿನ ಒಡೆಯರಿಂದ ವಿಸ್ತೃತವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಶಾಸನದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಕಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿರುವ ಸುಂದರ ದೇವಾಲಯದ ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ ಸುದ್ದಾಗಿದ್ದು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಶಾಂತವದನನಾಗಿರುವ ನೃಸಿಂಹನ ತೊಡೆಯಮೇಲೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಕಣ್ಮನಗಳಿಗೆ ಆನಂದವೀಯುವಂತಿರುವ ಮೂರ್ತಿಯ ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಗುಲಗಂಜಿಯ ಮೂಲಿಕೆ ಇದೆ. ತನ್ನಿಮಿತ್ತ ಗುಂಜಾನರಸಿಂಹನೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಇದು ನರಸೀಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟು, ಪಾವಿತ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಶಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬುದರ ಸಂಕೇತವೆಂದು ಸ್ಥಳಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ನರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಶಿ ಭಾರತೀಯರಿಗೆ ಬಹು ಪವಿತ್ರವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರ. ದೇವಾಲಯದ ಗೋಪುರ ಸವರಂಗ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿರುವ ಕಂಭಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ, ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಮನಮೋಹಕವಾಗಿವೆ.

ಮೂಲಮೂರ್ತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಥೆಯೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗಸನೋರ್ವನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ತಾನೊಂದು ಹುತ್ತದಡಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಾಗಿಯೂ, ಸಮೀಪದ ಒಗೆಯುವ ಕಲ್ಲಿನಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಧಿಯಿರುವುದಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿ, ಆ ನಿಧಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ದೇವಾಲಯ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಆಜ್ಞಾಪಿಸಿದನೆಂದು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಗರ್ಭಗೃಹದ ಹೊಸ್ತಿಲು ಆ ಒಗೆಯುವ ಕಲ್ಲೆಂದೂ, ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿರುವ ಕೆತ್ತನೆಯು ಅಗಸನದೆಂದೂ ವರ್ಣಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ನರಸಿಂಹ ದೇವಾಲಯದ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ 'ಅನಂತ ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ವಿಮಾನ' ಎಂದೂ, ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭಾಸ್ಕರ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದೂ ಸ್ಥಳಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಹೊರ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ನರದರಾಜ ಮತ್ತು ಆಂಡಾಳ್ ದೇವಿಯರ ಗುಡಿಗಳಿವೆ. ಅಮ್ಮನವರ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹನುಮಂತನ ಆಕರ್ಷಕ ವಿಗ್ರಹವೊಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಲೀಲೆಯನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸುವ ಚಿತ್ರಗಳಿವೆ.

ಅದ್ವೈತ ಮತಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಆದಿಶಂಕರರು ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಇತ್ತು ನೃಸಿಂಹನ ದಿವ್ಯಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಪರವಶರಾಗಿ, 'ಕರಾವಲಂಬ' ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ರಚಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಶ್ಲೋಕವುಳ್ಳ ಕರಾವಲಂಬ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರ ಸ್ತೋತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವ ಸ್ತೋತ್ರರತ್ನ. ದೇವಾಲಯದ ಹೊರಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ, ಮೆಲ್ಲಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ನೃಸಿಂಹನ ನವರೂಪಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ಅಪರೂಪವಾಗಿರುವ ಈ ಕೆತ್ತನೆಗಳು ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿವೆ. ಕಂಭವನ್ನು ಭೇದಿಸುತ್ತಿರುವ ನೃಸಿಂಹ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನೊಡನೆ ಯುದ್ಧನಿರತನಾಗಿರುವ ನೃಸಿಂಹ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನೃಸಿಂಹ, ಪ್ರಹ್ಲಾದವರದ ನೃಸಿಂಹ, ಸೂಲಗತ್ತಿ ನೃಸಿಂಹ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟಭುಜನೃಸಿಂಹ-ಇವು ಆ ನವರೂಪಗಳು.

ಕಪಿಲಾನದಿಯ ಬಲದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ನೃಸಿಂಹನ ದೇವಾಲಯ ವಿದ್ಧರೆ ಎಡದಂಡೆಯ ಮೇಲೆ, ಕಾವೇರಿತೀರದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರದೇವಾಲಯವಿದೆ. ಕಪಿಲಾನದಿಗೆ ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮೊದಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದ ತಿರುಮಕೂಡ್ಲು-ನರಸೀಪುರ

ಗಮನಿಕೆ

ವಿವಿಧಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಗಿರಿಯ ಪ್ರಚಾರ. ಆಸ್ತಿಕರ ಅಭಿಮಾನಗಳು ದಿನ ದಿನ ಸ್ವಲ್ಪಮಾನವಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವರು ಜಂದಾದಾರರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳು ಲಭಿಸದೆ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಕೆಳಗಿನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

* ಸ್ಪಷ್ಟಗಿರಿಯನ್ನು ಕೋರುವವರು ಸ್ವತಃ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 15 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಒಳಗೆ ಜಂದಾ ಹಣವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಕಳುಹಿಸಿದವರಿಗೆ ಮಾರನೆಯ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸತ್ರಿಕೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಹೊಸ ಜಂದಾದಾರರು ಮನಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಪನಿನಲ್ಲಿ ಹೊಸಜಂದಾ ಎಂದು ಬರೆಯಬೇಕು. ಮಿಕ್ಕ ಜಂದಾದಾರರು ಕೂಪನಿನಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜಂದಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಮೂದಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯ ತಮ್ಮ ವಿಳಾಸದ ಕಾಗದವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಬಹಳ ಸೌಕರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

* ಸ್ಪಷ್ಟಗಿರಿ ಪ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಹಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಇತರ ವಿವರಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕೆಳಗಿನ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬರೆಯಬೇಕು.

ಪಬ್ಲಿ ಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಯೂರ್
ಪ್ರೈಮ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್
ತಿರುಪತಿ-517501

ಗಳು, ಸೇತುವೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ನಂತರ ಟಿ. ನರ ಸೀಪುರ ಅಥವಾ ತಿರುಮಕೂಡ್ಲ-ನರಸೀಪುರವೆಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ತಿರುಮಕೂಡ್ಲಿನಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿಶ್ವನಾಥನ ನೆಲೆಯಾದ ಕಾಶಿಗಿಂತಲೂ ಗುಲಗಂಜಿಯಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಪುರಾಣಗಳು ಸಾರುತ್ತವೆ. ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತೀ ನದಿಗಳ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ಬಿಂದುಮಾಧವನ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ, ಬಿಲ್ವವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವನಾಥನು ನೆಲೆಸಿದ್ದರೆ, ತಿರುಮಕೂಡ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ, ಕಪಿಲಾ ಸ್ನಾತಕ ಸರೋವರಗಳ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಗುಂಜಾನರಸಿಂಹನ ಸನಿಹದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಶ್ವತ್ಥವೆಂಬ ವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನು ನೆಲೆಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದ ಗಂಗೆಯ ಉದ್ಭವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ವಿಶ್ವನಾಥನ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದ ಜಲೋತ್ಪತ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಈ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ.

ಕುಂಭಸಂಭವವಾದ ಅಗಸ್ತ್ಯಮಹರ್ಷಿಗಳು ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನನುಸರಿಸಿ, ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತದ ಅಸಾಧಾರಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಸಮೀಪ ಬಂದರು. ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಅಗಸ್ತ್ಯರಿಗೆ ವಿಂಧ್ಯನು ನಮಸ್ಕರಿಸಿದನು. ಪರ್ವತವನ್ನು ದಾಟಿ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ತಾನ್ನು ಮತ್ತೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರೆವಿಗೂ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿರಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದರು. ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಮತ್ತೆ ಉತ್ತರದಡೆಗೆ ಹೋಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಾಶಿಯ ವಿಶ್ವನಾಥನಿಂದ ದೂರ ವಿರಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸದ ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ, ಕಪಿಲಾ-ಕಾವೇರಿ ಸಂಗಮಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಿಂಗವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಲು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದರು. ಒಡನೆಯೇ ಅಂಜನಾಸುತನಾದ ಹನುಮಂತನನ್ನು ಕರೆದು ತನ್ನ ಪೂಜೆಗರ್ಹವಾದ ಲಿಂಗವೊಂದನ್ನು ನರ್ಮದಾ ತೀರದಿಂದ ತರಲು ಆಜ್ಞಾ ಪಿಸಿದರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮಹೂರ್ತದೊಳಗಾಗಿ ಅಂಜನೇಯನಿಗೆ ಲಿಂಗತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ಆಪೋಶನ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಶಾಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಕಾಮಲಾದೀತಿ? ನದೀತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಮರಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಲಿಂಗವನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪೂಜೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಲಿಂಗದೊಂದಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದ ಅಂಜನೇಯನಿಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಪೂಜೆಮುಗಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಪ ಉಕ್ಕೇರಿತು. ಸೈಕತಲಿಂಗವನ್ನು ಕಿತ್ತೊಗೆಯಲು ವಿಶ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ. ಆದರೆ ಲಿಂಗಕದಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಾಗಿ ಭಿನ್ನವಾಯಿತು. ಲಿಂಗದ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದ ಗಂಗೆಯ ಉದ್ಭವವಾಯಿತು. ಹನುಮಂತನಿಗೆ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ತಾನು ತಂದಿದ್ದ ಲಿಂಗವನ್ನು ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದೆಡೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ. ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಹನುಮಂತೇಶ್ವರ ಎಂದು ಹೆಸರಾಯಿತು.

ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನ ಮೂರ್ತಿಯ ಶಿರಸ್ಸಿನಿಂದ ಈಗ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶತಮಾನಗಳ ಹಿಂದೆ ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು, ಪೂರ್ವಿಕರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿಯೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಅರ್ಚಕರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ, ಬಂದ ಸಂದರ್ಶಕರಿಗೆ ಆ ಹಳ್ಳದಿಂದಲೇ ತೀರ್ಥದ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿತ್ತಂತೆ. ನದಿಯ ಗರ್ಭವು ಬಹುಪಾಲು ಕೆಳಗಿದ್ದಾಗ್ಲೂ, ಲಿಂಗದಶಿರದಿಂದ ನೀರು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬುದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ.

ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಬಹು ವಿನ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ. ದ್ರಾವಿಡಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ದೇವಾಲಯದ ಮಹಾದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ್ ತೋರಣವಿದೆ. ಇಕ್ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಸ್ತಂಭಗಳಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ದುರು ಮತ್ತೊಂದು ಬೃಹತ್ ದೀಪದಕಂಭವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಣ್ಣೆಯ ದೀಪವನ್ನು ಕಂಭದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಉರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದೀಪವನ್ನು ಕೆಳಗಿಳಿಸಲು, ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸರಪಳಿಯನ್ನು ಜೋಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ವಿದ್ಯುದ್ದೀಪವು ಜೋಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಂವತ್ಸರವು ಸುಖವಾಗಿದೆ. ಮೂಲಮೂರ್ತಿ ಮರಳಿನಿಂದಾದುದಾಗಿದೆ. ಈ ಸೈಕತಲಿಂಗ ಮೂರುಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ, ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ, ಶಾಂಡನ್ ನಾರಾಯಣ, ಬಲಮುರಿ ವಿನಾಯಕನ ಮೂರ್ತಿಗಳಿವೆ. ತಾಂಡವನಾರಾಯಣ ವಿಗ್ರಹ ಅಪೂರ್ವವಾದದ್ದು. ಮೂರ್ತಿಯ ಇಕ್ಕೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಫಮರು ಭಾರವಿರುವ ಕಿಂಕರರ ವಿಗ್ರಹಗಳಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಹಿಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷವಿದೆ. ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ನಾಗಶಿಲೆಗಳು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಾಗಶಿಲೆಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತಾನವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಸಂತಾನವಾಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ವೃಕ್ಷದಡಿಯಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ಅಶ್ವತ್ಥನಾರಾಯಣನ ವಿಗ್ರಹವಿದೆ. ಕೃಷ್ಣ ಶಿಲೆಯಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಮೂರ್ತಿಯು ಬ್ರಹ್ಮಾರಾಧಿತನೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಅಂತೆಯೇ ಅಶ್ವತ್ಥ ವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ 'ಬ್ರಹ್ಮಾಶ್ವತ್ಥ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿದೆ. ಅಷ್ಟಭುಜವುಳ್ಳ ಈ ಮೂರ್ತಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಕಮಲ ಹಾಗೂ ಅಂಕುಶಗಳಿವೆ. ದೇವಾಲಯದ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಮಂಗಳ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ ಅಮ್ಮನವರ ಗುಡಿ ಇದೆ. ಈಕೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರದೇವತೆಯೆಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಅಗಸ್ತ್ಯೇಶ್ವರನಲ್ಲದೆ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಶ್ವರರ ಗುಡಿಗಳಿವೆ. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿರುವ ಹನುಮಂತೇಶ್ವರ, ಗರ್ಗೇಶ್ವರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗರ್ಗೇಶ್ವರಿ ಲಿಂಗವೂ ಸೇರಿದರೆ ಸುಂಚಿ ಲಿಂಗಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಪುರು ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮ

ಎ. ಜಾನಕಿ. ಎಂ. ಎ.

ಮಹಾಭಾರತವೆಂಬ ಆತ್ಮಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನಾಕರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಪಾಠಕರ ಮತ್ತು ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮನಃ-ಚಕ್ಷುಗಳನ್ನು ಕೋರೈಯಿಸುವ ಎರಡು ಉಜ್ವಲರತ್ನಗಳು ಪುರು ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮ. ಭಾರತದ ಕಾವ್ಯ ಪುರಾಣೀತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾತ್ರವೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೂ, ಕೃಷ್ಣ ದ್ವೈಪಾಯನವ್ಯಾಸರಿಂದ ಕೃತವಾದ ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಈ ಎರಡು ಪಾತ್ರಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯೇ ಬೇರೆ. ಆದಿಕವಿಯಾದ ಶ್ರೀ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ರಾಮ - ರಾವಣರ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬೇರಾವ ಉಪಮೆಯನ್ನೂ ಕೊಡಲು ಆಶಕ್ತರಾಗಿ 'ಗಗನಂ ಗಗನಾಕಾಶಂ, ಸಾಗರಂ ಸಾಗರೋಪಮಂ ರಾಮ ರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಂ ರಾಮರಾವಣಯೋರ್ಯುದ್ಧಾ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ವಿರಮಿಸಿದರು. ಆಕಾಶ ಉಪಮಾಶೀತ, ಸಾಗರವೂ ಅಷ್ಟೆ. ರಾಮ ರಾವಣರ ಯುದ್ಧವೂ ಅಷ್ಟೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪುರು, ಭೀಷ್ಮರಿಗೆ ಸಮವಾದ ಮತ್ತಾವ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ಭಾರತ ದೇಶದ ಕಾವ್ಯೇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗಿಗಳೇನೂ ದುರ್ಲಭರಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ದಾನಶೂರರಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ದಯಾಶೂರರೂ, ಧರ್ಮಶೂರರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನರಾದವರು ದಧೀಚಿ, ಶಿಬಿ ಮತ್ತು ಕರ್ಣರು. ದಧೀಚಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ದೇವತೆಗಳ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನೇ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ, ವಜ್ರಾಯುಧದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣರಾದವರು. ಶಿಬಿಯಾದರೋ ಶರಣಾಗತ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನೇ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಕರ್ಣನ ದಾನರೂರತ್ವ ವಿಶ್ವವಿಧಿತ. ಈ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲ ಪಾತ್ರಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಪುರು ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮರ ಹೆಚ್ಚಳವೇನು ?

ಮಾನವನ ನಾಲ್ಕು ಅವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಪ್ರಿಯವಾಗಿರುವುದು ಅವನ ಯೌವನಾವಸ್ಥೆ. ಆ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಭೋಗಗಳನ್ನೂ ಕಂಠಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸಹಜವೂ ಅದಮ್ಯವೂ ಆದ ಇಚ್ಛೆ ಮಾನವನನ್ನು ಆವರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಪುರುಷಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಮವೇ ಸರ್ವಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಈ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅದರಿಂದ ವಿಮುಖನಾಗುವುದು ಕಷ್ಟವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ದುಃಸಾಧ್ಯವೂ ಹೌದು.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಸಂಚದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಪುತ್ರನಿಗಾಗಿ ಸಿತನು ಮಾಡುವ ತ್ಯಾಗ. ಆದರೆ ಈ ಇಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯರ ಕಾಮ ತೃಷಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸಹಜವಾದ ತಮ್ಮ ಕಾಮ ವಾಸನೆಯನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿದ ಮಹಾತ್ಮರು. ಇಂಥಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ದುರ್ಲಭರಲ್ಲವೇ ?

ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಹುಷ ಮಹಾರಾಜನ ಪುತ್ರನಾದ ಯಯಾತಿ ಪುರುಷನ ತಂದೆ. ದೈತ್ಯರಾಜನಾದ ವೃಷಪರ್ವನ ಮಗಳಾದ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಪುರುಷನ ತಾಯಿ. ಯಯಾತಿಯು ಐವರು ಪುತ್ರರಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಮಗ ಪುರು. ಮಹಾರಾಜ ಶಂತನುವಿನ ಮಗ ಭೀಷ್ಮ. ಪರಮ ಪವಿತ್ರಳಾದ ಗಂಗಾ ಮಾತೆಯೇ ಭೀಷ್ಮನ ತಾಯಿ. ಪುರು ಮತ್ತು ಭೀಷ್ಮರಿಬ್ಬರೂ ಸರ್ವಪಿದ್ಯಾಪಾರಂಗತರು. ಸರ್ವ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾದವರು. ವಜ್ರದಂತಹ ದೇಹಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಮನ್ಮಥನಂತಹ ರೂಪದಿಂದಲೂ ಕೂಡಿದವರು. ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿ

ವೃಷಪರ್ವನ ಪುತ್ರಿ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯ ಉದ್ವಂಧತನದ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಸಿಡಿಲೆದ್ದ ಗರ್ವಶಾಲಿನಿ ದೇವಯಾನಿಯ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ, ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಸಾವಿರ ದಾಸಿಯರೊಂದಿಗೆ ದೇವಯಾನಿಗೆ ತಾನೂ ದಾಸಿಯಾಗಿ, ಯಯಾತಿ ಮಹಾರಾಜನ ಅರಮನೆಯನ್ನು ನೇರುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ದೈವಯೋಗದಿಂದ ಸುಂದರಿಯೂ, ಯುವತಿಯೂ, ರಾಜಕುಮಾರಿಯೂ ಆದ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಭುವನ ಮೋಹಕವಾದ ಯಯಾತಿಯ ರೂಪಕ್ಕೂ, ಗುಣಗಳಿಗೂ ಮನಸೋತು ಅವನನ್ನು ಮನಸಾರೆ ವರಿಸಿ ಪತಿಯನ್ನಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಯದು ಮತ್ತು ತುರ್ವಸು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರು ಯಯಾತಿಗೆ ದೇವಯಾನಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೆ, ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ದ್ರುಪದ, ಅನು ಮತ್ತು ಪುರು ಎಂಬ ಮೂವರು ಪುತ್ರರ ಜನನವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹಳ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ಅವಿವಾಹಿತಳಾದ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವನೋ ಋಷಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿದವ

ವ್ಯಾಸಪ್ರಣೀತವಾದ ಮಹಾಭಾರತ ಒಂದು ಸುವಿಶಾಲ ವಿಶ್ವಅಲ್ಲಿ. ಕಂಡುಬರದ ಪಾತ್ರಗಳು, ಪಾತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ನಿಜಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ದುರ್ಲಭ, ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದರೂ ನಡೆದೀತು. ಮಾನವೀಯತೆ, ರಾಕ್ಷಸೀ ಮನೋಭಾವಗಳಿದ್ದಂತೆಯೇ ದೈವ ಮಾನವತೆಯ ಪ್ರತೀಕಗಳೂ ಪ್ರತಿಮೆಗಳೂ ಅಲ್ಲುಂಟು ಎನ್ನುವುದು ಭೀಷ್ಮ, ಪುರು ಮೊದಲಾದ ಪಾತ್ರಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುವುದು.

ಯೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿದ್ದವರು. ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸೂರೆಗೊಂಡವರು. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪುತ್ರರೂ, ಸರ್ವಶಕ್ತಿಸಂಪನ್ನರೂ, ರೂಪಯೌವನ ಗುಣಗಳಿಂದ ಭೂಷಿತರಾದವರೂ, ಅಜೇಯರೂ, ಅಪ್ರತಿಮರೂ ಆದ ಈ ರಾಜಕುಮಾರರಿಗೆ ಅಶಕ್ಯವಾದುದೇನೂ ಈ ಧರೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ಭೂಮಂಡಲವನ್ನಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ; ಸ್ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪಾತಾಳಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಬಾಹು ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಯಿಸಬಲ್ಲ ವೀರರು. ಆದರೆ ಇವರುಗಳು ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಕಾಮ ವಾಸನೆಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತ್ಯಾಗ ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ !

ಮಹಾರಾಜ ಯಯಾತಿಯ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ದೈತ್ಯ ಗುರು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯನ ಏಕಮಾತ್ರ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಅದ್ಭುತ. ಸುಂದರಿ ದೇವಯಾನಿ. ದೈತ್ಯರಾಜ

ರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಅವರ ನಿಜವಾದ ತಂದೆಯ ಪರಿಚಯವಾದಾಗ ಭ್ರಮನಿರಸನವಾಗುತ್ತದೆ, ಹಸಿದ ಸಿಂಹಿನಿಯಂತೆ ಕೋಪಗೊಂಡ ದೇವಯಾನಿ ಈಷ್ಯಾಸೂಯೆ ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ನೆಲೆವೀಡಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮೊರೆ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಪುತ್ರೀವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ಅಂಧರಾದ ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ತನ್ನ ಪುತ್ರಿಯ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೂ ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿ ಅಳಿಯನಾದ ಯಯಾತಿಗೆ 'ವೃದ್ಧನಾಗು' ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಯಯಾತಿಯು ದೀನನಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದ ನಂತರ 'ಜೇರಾರಾದರೂ ತಮ್ಮ ಯೌವನವನ್ನು ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಪುನಃ ನೀನು ಯುವಕನಾಗುವೆ' ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಸುಂದರಿ ದೇವಯಾನಿ ಮತ್ತು ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯರೊಡನೆ ಯೌವನದ ಸುಖಗಳನ್ನು

ಅನುಭವಿಸಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಪ್ತನಾಗಿಯೇ ಉಳಿದ ಯಯಾತಿ ಭೋಗದಿಂದ ಕಾಮತ್ಯಜೆ ತೀರಬಹುದೆಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ತನ್ನ ಮೊದಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಪುತ್ರರನ್ನು ಅವರುಗಳ ಯೌವನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನಿರಾಶನಾಗಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಶಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಯಯಾತಿಯ ಕನಿಷ್ಠ ಪುತ್ರನಾದ ಪುರು ಸಹರ್ಷನಾಗಿ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವಿಲ್ಲದೆ ತಂದೆಯ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವನ್ನು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ದೀರ್ಘಾವಧಿಗಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಎಂಥಹ ಅನುಪಮ ತ್ಯಾಗಿ ಪುರು!

ಪುರುವಿನ ಮಹತ್ತರ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ ಕುರುಕುಲ - ಪಿತಾಮಹನಾದ ಭೀಷ್ಮನ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ಯಾಗ ಎಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಶಂತನುವಿನಿಂದಾದ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಭಂಗದಿಂದ ಕುಪಿತಗೊಂಡ ಗಂಗೆ ತನ್ನ ಪುತ್ರ ದೇವವ್ರತನನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಗಂಗಾನದಿಯಲ್ಲೇ ಅದೃಶ್ಯಳಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಕೆಲ ಕಾಲಾನಂತರ ಸಮಸ್ತ ಅಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಗಳ ಜ್ಞಾನಿಯೂ, ವೀರ್ಯವಂತನೂ, ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾಗಿ ವೇದದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದವನೂ, ಯುದ್ಧ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರನಂತೆ ಕುಶಲನೂ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ಧನುರ್ಧರನೂ, ದೇವತೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಸುರರಿಂದಲೂ

ಗೌರವಾರ್ಹನೂ, ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ ವಸಿಷ್ಠನ ಶಿಷ್ಯನೂ, ಭಾರ್ಗವ ಪರಶುರಾಮನಂತೆ ಸಾಂಗೋಪಾಂಗವಾದ ಎಲ್ಲ ಅಸ್ತ್ರ ವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದವನೂ, ಆದ ತನ್ನ ಮತ್ತು ಶಂತನುವಿಗೆ ಪುತ್ರನಾದ ದೇವವ್ರತನನ್ನು ಗಂಗೆ ಶಂತನುವಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾಳೆ.

ಸೂರ್ಯನಂತೆ ತೇಜಸ್ವಿಯೂ, ಸರ್ವಗುಣ ಸಂಪನ್ನನೂ ಆದ ದೇವವ್ರತನನ್ನು ಸಮಸ್ತ ಪುರವಾಸಿಗಳ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಯುವರಾಜನನ್ನಾಗಿ ವರ ಸುತ್ತಾರೆ. ದೇವವ್ರತನ ಯೌವರಾಜ್ಯ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಅಡ್ಡೂರಿಯಿಂದ ನೆರವೇರುತ್ತದೆ. ವಿವಾಹ ಯೋಗ್ಯನಾದ ದೇವವ್ರತನ ವಿವಾಹದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರಲಿ, ಅವನಿಗೆ ಜೀವನ ವರ್ಯಂತ ಆಜನ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುವ ವಿಷಾದಕರ ಘಟನೆ ಘಟಿಸುತ್ತದೆ. ಬೇಟೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಾಶರಾಜನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಸತ್ಯವತಿಯ ಅಪೂರ್ವವಾದ ದಿವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯದಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ ಶಂತನು ದಿನೇದಿನೇ ಕೃಶವಾಗ ತೊಡಗುತ್ತಾನೆ. ಮನೋಭಿಜ್ಞನಾದ ದೇವವ್ರತ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಈ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಕರಗಿ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ತಂದೆಗಾಗಿ ದಾಶರಾಜನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾನೆ. ಲೋಭಿಯಾದ ದಾಶರಾಜನ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರತಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಸತ್ಯವತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗನಿಗೆ ರಾಜ್ಯ

ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವಾಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿ ಹೇಳಿದೆ, ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ರಾಜ್ಯಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಸತ್ಯವತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದೆಂಬ ದಾಶರಾಜನ ಶಂಕೆಯನ್ನೂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಆಜನ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯಾಗಿರಲು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿಧಿಯ ವಿಡಂಬನೆ ಎಂತಹ ಕಠೋರ! ತಂದೆಯ ಕಾಮತ್ಯಜೆಗೆ ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರ-ಅಸ್ತ್ರವಿಶಾರದನ ಮೂಕಬಲಿ! ಇಂತಹ ಭಯಂಕರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ದೇವವ್ರತ ಭೀಷ್ಮನಾದ, ಭೀಷ್ಮನ ಈ ಭೀಷ್ಮಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಜೀವನ ವರ್ಯಂತ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯವತಿಯ ಪುತ್ರರಾದ ಚಿತ್ರಾಂಗದ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ವೀರ್ಯರು ನಿಸ್ಸಂತಾನರಾಗಿ ಮೃತಿಯನ್ನಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ವಂಶಕ್ಷಯದ ಅಪತ್ತಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಪದ್ಧ ಮೃವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಸ್ವಯಂ ಸತ್ಯವತಿಯೇ ಭೀಷ್ಮನನ್ನು ಅವಳ ಸೊಸೆಯರಲ್ಲಿ ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ, ಆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೀಷ್ಮನ ಮಾತುಗಳು ಗಮನಾರ್ಹ "ಎಲೈ ತಾಯಿ, ನಿನ್ನ ಕನ್ಯಾ ದಾನದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಸಂತಾನೋತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಸತ್ಯ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನಗೆ ತ್ರಿಲೋಕದ ಅಧಿಕಾರವೇ ಆಗಲಿ, ಸ್ವರ್ಗವೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇವೆರಡರಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಮತ್ತಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರವಾಗಲಿ ವ್ರಾಪ್ತವಾದರೂ ನಾನು ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸತ್ಯವನ್ನು ಎಂದೂ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಗಾಳಿಯು ತನ್ನ ಗಂಧ ಗುಣವನ್ನು, ನೀರು ರಸತ್ವವನ್ನು, ಜ್ಯೋತಿ ರೂಪಗುಣವನ್ನು ಮತ್ತು ವಾಯುಸ್ಪರ್ಶ ಗುಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನು ಪ್ರಭೆಯನ್ನು, ಧೂಮಕೇತುವು ಉಷ್ಣತೆಯನ್ನು, ಚಂದ್ರನು ಶೀತಲತೆಯನ್ನು, ಇಂದ್ರನು ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತು ಯಮಧರ್ಮರಾಜನು ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವನ್ನು ಬಿಡುವ ಕಲ್ಪನೆಯೂ ಉಂಟಾಗಲಾರದು." ಮೇಲಿನ ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಭೀಷ್ಮನ ಸತ್ಯದಲ್ಲಿನ ನಿಷ್ಠೆ, ದೃಢಸಂಕಲ್ಪ ಶಕ್ತಿ, ಸತ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಗಂಭೀರವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸತ್ಯ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ನೂ, ಪರಮ ತ್ಯಾಗಿಯೂ ಆದ ಭೀಷ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬಿಡಲು ದಾರಿದೀಪನಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯಕ್ಕೆ ಎಡೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಪಾತ್ರಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಸರ್ವಜ್ಞರೂ, ಮಹಾಕವಿಗಳೂ, ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾಸಂಪನ್ನರೂ ಆದ ವೇದವ್ಯಾಸರಿಗೆ 'ನಮೋನಮಃ'

ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆ ಯಾತ್ರಿಕರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸೂಚನೆ

ಅಸಂಖ್ಯ ಯಾತ್ರಿಕರ ಅವಿರತ ಸಂದಣಿಯ ತಿರುಪತಿ ತಿರುಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ನಗರಗಳೊಡನೆ ಶ್ರೀಘ್ರಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಟೆಲೆಕ್ಸ್ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರಮಾಂಕ
ತಿರುಪತಿ — 403 202
ತಿರುಮಲೆ — 403 208

ಯಾತ್ರಿಕರು ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೋರಲಾಗಿದೆ.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ ತಿ.ತಿ.ದೇ.

ಮಹಿಮನಾದ ಭಗವಂತ ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುನಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲನು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ ದಾಸರಾಯರು, ಆಮೇಲೆ 'ಮಾ' ಎಂದೆನಲು ಹೊರಬಿದ್ದ ಪಾಪಗಳು ಮತ್ತೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗದಂತೆ ಕವಾಟವಾಗಿ ಚಿತ್ತಕಾಯಗಳನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಮರ್ಮವನ್ನು ಭಕ್ತವರನಾದ ಹನುಮಂತನು ತಿಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಾಮಕ್ಕೆ ಸರಿ ಮಿಗಿಲಿಲ್ಲವೆಂದು ವೇದಗಳು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಸಿರಿವರನಾದ ಪುರಂದರವಿಠಲನ ನಾಮವನ್ನು ಕಾಶಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿವನೇ ಬಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

“ಸ್ಮರಣೆ ಒಂದೇ ಸಾಲದೇ ಗೋವಿಂದನ
ನಾಮ ಒಂದೇ ಸಾಲದೇ ||ಪಲ್ಲ||

ಪರಮ ಪುರುಷನನ್ನು ನೆರೆನಂಬಿದವರಿಗೆ ।
ದುರಿತ ಬಾಧೆಗಳ ಗುರುತತೋರುವುದೆ ||ಅ.ಪ||

ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ದಾಸರಾಯರು ಹರಿನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಪಾಪಿಷ್ಠನನ್ನು ಪಾವನ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗಳಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಇದನ್ನು:-

“ಹರಿಕಥಾಮೃತ ಸೇವೆ ಹರಿದಾಸರಲ್ಲದೆ ।
ಮರುಳ ಮೂಢರು ಬಲ್ಲರೇ”

ಎಂಬಲ್ಲಿ ಹರಿನಾಮ ಎಂಥವರಿಗೆ ದೊರಕುವುದು ಎಂಬುದರ ಸೃಷ್ಟಿಕರಣವಿದೆ.

“ಆವ ಕುಲದವನಾದಡೇನು ಶ್ರೀ ವಾಸುದೇವನೆಂದವನೆ ಧನ್ಯ” ಎಂಬ ಮಾತಿನಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮಾಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳವನೇ ನಾಮಾಧಿಕಾರಿ.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರಿಗೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ, ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲವೋ, ಶಮದಮಾದಿ ಸಂಪನ್ನ ವಿಪ್ರನಾದರೂ, ಭಗವದ್ವಿಮುಖನೂ, ದುರಭಿಮಾನಿಯೂ ಆದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತಲೂ, ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸುವ, ಆತ್ಮಾರ್ಪಣ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಚಾಂಡಾಲನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಉತ್ತಮನೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವನು ತನಗೆ ಗೋಚರವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುವನು. “ನತು ಭೂರಿ ಮಾನ - ದುರಾಭಿಮಾನಿಯಲ್ಲ.” ಎಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರಹ್ಲಾದರಾಜರು, ಶ್ರೀ ನರಹರಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಲೆಮುನಿಗಾದರೂ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಶ್ರೀಮದ್ಭಗವತ ಸಪ್ತಮ ಸ್ಕಂಧದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಇದೇ ಮಾತಿನ ಮರ್ಮವೋ ಎಂಬಂತೆ ದಾಸರಾಯರು “ನಾಮವೊಂದೇ ಯಮನಾಳ್ಗಳ ವೇದವು, ಅಜಾಮಿಗಳೆ ಸುಕ್ಷೇಮವಿತ್ತ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು:

“ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೋ ಶ್ರೀನರಹರಿ
ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನಿರೋ ||
ನಾರಾಯಣನೆಂದು ಅಜಾಮಿಗಳೆ ಕೈವಲ್ಯ ।
ಸೇರಿದನೆಂಬೊ ಸುಖಿಯ ಕೇಳಿ ಅರಿಯಿರಾ? ||”

ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ದಾಸರಾಯರು ಅಜಾಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ನೆನಪುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತ್ಯಜ ಸ್ತ್ರೀ ಪದವಾಸದಿಂದ ಅಜಾಮಿಗಳೆಂಬ ವಿಪ್ರನು ಹತ್ತು ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. “ಅಂತ್ಯಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ” ಎಂಬಂತೆ ಅವನು ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಾಂತಿಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೂರದಲ್ಲಾಡುವ ಕೊನೆಯ ಪುತ್ರನನ್ನು ಸ್ನೇಹದಿಂದ ‘ನಾರಾಯಣ’ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ವಿಷ್ಣುದೂತರು ಬಂದು ಯಮದೂತರನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಅವನನ್ನು ಮೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತಾರೆ.

“ಇನ್ನೇಕೆ ಯಮನ ಬಾಧೆಗಳು ಎನ್ನ ।
ಜಿಂಹೈಯೊಳಗೆ ಹರಿನಾಮವೊಂದಿರಲು ||”

ಎಂಬಲ್ಲಿ ದಾಸರಾಯರು ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ದೃಢಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೇ ಸಕಲಸಾಧನೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ದಾಸರಾಯರು:-

“ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ಹರಿನಾರಾಯಣ
ಹರಿ ನಾರಾಯಣ ಎನು ಮನವೆ ||”

ಎಂದು ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತ ನಾಮಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಯಾವ ದುರ್ಗತಿಯೂ ಬಾರದೆಂದು ಗಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರುವ ಈ ನುಡಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ:-

“ಹರಿಹರಿ ಹರಿಯೆಂದು ಸ್ಮರಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ।
ದೂತವೆತ್ತಣದು ದುರ್ಗತಿ ಬಹುದು ||ಪಲ್ಲ||

ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ;

“ಮಾನಸದಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಪದ ಧ್ಯಾನಿಸುವ ಮಹಾಜ್ಞಾನಿಗಳಾ ಸಂಗಸುಖದೊಳರ್ಪರಿಗೆ ||”

ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾ, ಜಪ, ತಪ, ಮೌನವ್ರತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಗೌಣ, ಅಂದಮೇಲೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯ ಮಹಿಮೆ ಎಷ್ಟಿತು? ಅದಕ್ಕೇ ದಾಸರಾಯರು “...ಹರಿನಾಮವ ನೆನೆದರೇ ಕುಲ ಕೋಟಿಗಳುದ್ಧ ರಿಸುವುವು” ಎಂದದ್ದು.

ಸಕಲ ಸಾಧನಗಳುಳ್ಳವನಿಗಷ್ಟೇ ಹರಿನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯು ಉತ್ತಮ ಸಾಧನವಲ್ಲ. ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದವನಿಗೂ ಇದು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು:-

ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಗಳಿಂದಧಿಕ ಹರಿ
ನಾಮ ||ಪಲ್ಲ||

ಹಿಂಗದೆ ನೆನೆವೆರ್ಗೆ ಮಂಗಳ ಫಲವೀವ
ಹರಿನಾಮ ||ಅ.ಪ||

ಸ್ನಾನ ಜಪಗಳ ಸಾಧಿಸದವನಿಗೆ ಹರಿನಾಮ ।
ಜಗದಾದಿ ಪುರುಷನ ಪೂಜಿಸದವನಿಗೆ
ಹರಿನಾಮ ||೧||

ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ನೋಡದ ಮನುಜರ್ಗೆ
ಹರಿನಾಮ ।
ಸಾಧನಗಳ ನಾಲ್ಕು ಸಾಧಿಸದವನಿಗೆ ಹರಿ
ನಾಮ ||೨||

ಕಾಲದೂತರ ತರಿದು ಬಿಸುಡುವುದು ಹರಿ
ನಾಮ ।
ಲೋಲ ಶ್ರೀಪುರಂದರವಿಠಲನ ಒಲುಮೆಗೆ
ಹರಿನಾಮ ||೩||

ಹರಿನಾಮ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಇನೇತರ ಭಯ, ಇನ್ನಾವ ಚಿಂತೆ, ಮತ್ತಾವ ಭ್ರಾಂತಿ, ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ದಾಸರ ನುಡಿಯಿದ್ದಲೇ ಕೇಳಿ:-

“ಚಿಂತೆಯಾತಕೋ ಮನುಜ ಭ್ರಾಂತಿಯಾ
ತಕೋ ।
ಕಂಠುಪಿತನ ದಿವ್ಯನಾಮ ಮಂತ್ರವನ್ನು
ಜಪಿಸಿದವನಿಗೆ ||

ಭಗವನ್ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವ ಧೈರ್ಯ, ಯೋಗ, ಮನಸ್ಸು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವುದೇ? ಇಲ್ಲ, ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತಾದ ರಜೋ ಭಿಷೇಕದಿಂದ ದುಷ್ಕರ್ಮ ಹೋಗಲಾಡಿದವರಿಗೆ ಭಗವನ್ನಾಮ ದೊರಕುವುದು. ಎಂದು ದಾಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಸುಮ್ಮನೇ ದೊರಕುವದೇನೋ
ರಾಮನ ದಿವ್ಯನಾಮವು ।
ಜನ್ಮ ಜನ್ಮಾಂತರದ ದು ।
ಷ್ಕರ್ಮ ಹೋದವಗಲ್ಲದೇ ||”

ಇದಲ್ಲದೇ “ಭಕ್ತಿರಸದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಚಿತ್ತ ಪರಿಶುದ್ಧನಾಗಿ ಅಚ್ಯುತನ ನಾಮವನ್ನು ಬಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು” ಕಂಠುಪಿತನ ದಿವ್ಯವಾದ ನಾಮವನ್ನೇ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾಗಿರಬೇಕು.

ಭಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸ, ಹರಿದಾಸ್ಯ ಭಾವ, ಹರಿ
ನಾಮ ನೆನೆಯಲು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, “ಅಭಕ್ತ
ಪಠಿತಂ ನಾಮ ಶ್ರುತಂಚ ನರಕಾವಹಮ್”

“ನರನಾದ ಮೇಲೆ ಹರಿನಾಮ ಜಿಂಹೆಯೊ
ಳಿರಬೇಕು”

“ನಾಮಕೀರ್ತನೆ ಅನುದಿನ ಮಾಳ್ವೆಗೆ
ನರಕ ಭಯಗಳುಂಟೇ?”

ಎಂಬ ದಾಸರ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ಮರ
ಣೆಯು, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರ್ವಕಾರ್ಯ
ದಲ್ಲಿಯೂ, ಸರ್ವಾವಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕು
“ಸಂತತಂ ಚಿಂತಯೇನಂತಂ” ಎಂಬುದನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಮಲಗೆಡ್ಡು ಮೈಮುರಿದೇಳುತಲೊಮ್ಮೆ
ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೇ !
ಕೃಷ್ಣಾ ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟವು ಪರಿಹಾರ
ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೇ ||
“ಅಸೀನಃ ಸಂವಿರ್ಶ ತಿಷ್ಠತಿ ಭುಂಜಾಣಃ
ಪರ್ಯುರ್ತು ಸಿರ್ಬ !
ಚಿಂತಯಾನ್ಯೋ ಹೃಷೀಕೇಶಂ ಅಪಶ್ಯನ್ಮಯಂ
ಜಗತ್ ||”

ಎಂದರೆ ಕುಳಿತಾಗ, ಮಲಗುವಾಗ, ನಿಂತಾಗ,
ಊಟಮಾಡುವಾಗ, ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ,
ಪಾನಮಾಡುವಾಗ, ಸರ್ವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರೀ

ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಎಂದು
ಶ್ರೀ ಮದ್ಭಾಗವತ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ದಾಸರು
“ಮಲಗೆಡ್ಡು, ಮೈಮುರಿದೇಳುತಲೊಮ್ಮೆ” ಎಂಬ
ಸರಳ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಹೃದಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹೀಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಸದಾ ಸ್ಮರಿ
ಸುತ್ತಿರುವವನು ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ಆಯಾಸ
ವಿಲ್ಲದೆ ದಾಟುವನು.

“ಆರ್ತಾ ನಿಷಣಾ ಶಿಥಿಲಾಶ್ಚ ಭೀತಾಃ
ಘೋರೇಷು ಚ ವ್ಯಾಧಿಷು ವರ್ತಮಾನಾಃ |
ಸಂಕೀರ್ತ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಶಬ್ದ ಮಾತ್ರಂ
ವಿಮುಕ್ತ ದುಃಖಾಸ್ಸುಖಿನೋ ಭವಂತಿ ||

—ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾ ಮೃತ ಮಹಾರ್ಣವ

ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ ಬಾಧಿಸಡುತ್ತಿರುವವನೂ,
ಭಯಗ್ರಸ್ಥನೂ, ರೋಗಪೀಡಿತನೂ, ಮನೋ
ರೋಗಿಯೂ, ವಿವಿಧ ಸಾಂಸಾರಿಕ ದುಃಖಗಳನ್ನು
ನುಭವಿಸುವವನೂ, ಒಂದು ಬಾರಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದನ ಪರಮಮಂಗಳನಾಮವನ್ನು
ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ಅವನು ಸಕಲ ದುಃಖ
ಗಳನ್ನೂ ನೀಗಿಕೊಂಡು ಸೌಖ್ಯಹೊಂದುವನು,
ಎಂಬ ಮಾತನ್ನೇ ದಾಸರಾಯ:-

“ಸ್ಮರಣೆಯೊಂದೆ ಸಾಲದೇ ಗೋವಿಂದನ”
ಎಂಬ ಪದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಗವನ್ನಾಮ ಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ
ವಾದ ಗೋದಾನ, ಕನ್ಯಾದಾನಾದಿಗಳನ್ನು,
ಕ್ಷಾಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಗಾನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ
ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವವರೆಗೂ ಪ್ರತಿದಿನ ಕೋಟಿ
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ
ದಷ್ಟು ಫಲವೂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ
ಆದಿತ್ಯಪುರಾಣ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ
ದಾಸರಾಯರು “ನರಜನ್ಮ ಬಂಶಾಗ ನಾಲಿಗೆ
ಇರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣಾ ಎನಬಾರದೆ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಹರಿನಾಮವು ಭವರೋಗದಾಷಧವೆಂದು
ದಾಸರಾಯರ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ:-

ಇದಕೊಳ್ಳಿ ಭಯರೋಗಕಾಷಧವನು |
ಇಂದ್ರಿಯವನು ಜೈಸುವುದಕೆ ಇದಕೆ ಇಚ್ಛಾ
ಪಥ್ಯ ||ಪಲ್ಲ||

ವಾಸುದೇವನ ನಾಮ ವಾತವಿಂಧ್ವಸಿನೀ |
ಜನಾರ್ದನನ ನಾಮ ಜ್ವರಾಂಕುಶ |
ಮಾಧವನ ನಾಮವೇ ಮನಗಂಡ ಮಂಡೂರ |
ಮಂಗಳಾತ್ಮಕನ ನಾಮ ಮಾಲ್ಯವಸಂತ ||

ಎನ್ನುತ್ತ-

ಪದುಮಾಕ್ಷ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನೆಂಬಾಷಧವ ||
ಎಂದು ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

(29ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಕಲ್ಯಾಣ, ಸಚಿತ್ರ ಕಾವ್ಯ.

ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರಗಳುಳ್ಳದ್ದು.

ಶ್ರೀನಿವಾಸನ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ದಿವ್ಯ ಕಥೆ ಬೆಲೆ : ರೂ. 11-50

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ

ಮಿಕ್ಕವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಸನ್
ಮೈಸೂರು ಕಾಂಪೌಂಡ್, ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನ
ತೆಲುಕು-517501

ಮೂಲ:
ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ಭಕ್ತೀವೇದಾಂತ ಪ್ರಭುಸಾದ

ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತನೇ ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ಪರಮೇಶ್ವರನೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೇ ದೇವಾಧಿದೇವನೆಂದು ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವಂತೆ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಭಕ್ತರಿಗಾಗಿ ಈ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದೈವತ್ವವನ್ನು ನಂಬದವರಿಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ತತ್ವಗಳೆಲ್ಲವೂ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಾಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿಗೂಢವಾಗಿವೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಈ ಅಧ್ಯಾಯವೆಲ್ಲವೂ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸೃಷ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ತನಗಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಶ್ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಿ ತೋರುವುದು.

ಮಯಾ ತತಮಿದಂ ಸರ್ವಂ
ಜಗದವ್ಯಕ್ತ ಮೂರ್ತಿನಾ
ಮತಸ್ಥಾನಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ
ನಚಾಹಂ ತೇಷ್ಟವಸ್ಥಿತ

“ಅಪ್ರಕಟಿತ ಸ್ವರೂಪನಾದ ನನ್ನಿಂದಲೇ ಈ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತು ಜಾಲವೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ನಾನು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ”.

(ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 4ನೇ ಶ್ಲೋಕ.)

ನಮಗೆ ಕಾಣಿಸುವ ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಹಿಮೆಯಿಂದಲೇ ಆದುದು. ಈ ಜಗತ್ತೆಲ್ಲವೂ ಸರ್ವೇಶ್ವರಮಯವಾದುದು. ಇಲ್ಲಿ ‘ಮಯ’ ಪದದ ಅರ್ಥವೆಂದರೆ ‘ನನ್ನಿಂದ’ ಎಂದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನು ಮುಗಿಸುವೆನೆಂದನಲ್ಲದೆ, ಇನ್ನು ತಾನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವೆನೆಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದು ಇದರರ್ಥವಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕರ್ತನೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗದು.

ಕೆ.ಎಂ. ಅಜ್ಞಾತಕುಮಾರ್ ಎಂ ಎ,

ಭಗವಂತನು ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಭಗವಂತನು ಕಾಣುವಂತಾಗಿರುವುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜೈತನ್ಯವಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಅಣುಅಣುವಿನಲ್ಲೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣುವರು.

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವವಸ್ತು ಸಮುದಾಯವೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆ. (ಮತಸ್ಥಾನಿ ಸರ್ವಭೂತಾನಿ) (ನ ಚಾಹಂ ತೇಷ್ಟವಸ್ಥಿತಃ) ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಮಾತ್ರ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ

ತಚ್ಛಕ್ತಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಶಕ್ತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನಿಗೂ ಸೂರ್ಯತೇಜಸ್ಸಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ಆದರೆ ಸೂರ್ಯತೇಜಸ್ಸೇ ಸೂರ್ಯನಲ್ಲ. ಸೂರ್ಯನ ಕಾಂತಿ ಕಿಟಕಿಗಳಿಂದ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಪ್ರಸರಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಬಂದನೆಂದು ಹೇಳಲಾಗದು “ಪರಸ್ಪ ಬ್ರಹ್ಮಣಃ ಶಕ್ತಿ” ಎನ್ನುತ್ತದೆ ವಿಷ್ಣು ಪುರಾಣ. ಇಲ್ಲಿ ‘ಪರಸ್ಪ’ ಎಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಎಂದರ್ಥ. ‘ಬ್ರಹ್ಮ’ ಎಂದರೆ ಪರಾತತ್ತ್ವ ಶಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಮಹಿಮೆ ಎಂದರ್ಥ. ಪರಾತತ್ತ್ವದ ಮಹಿಮೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೂ ಆ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಲಾರೆವು.

ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಭೌತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಎಂದು ಶಕ್ತಿ ಎರಡು ವಿಧ. ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನ ಒಂದು ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಭೌತಿಕ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗುವ ಅವಕಾಶ (ಅಪಾಯ) ಇಲ್ಲದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನೇ ಭೌತಿಕಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚವೂ, ಗ್ರಹಕೂಟವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶಕ್ತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಹ ಸ್ಥಾನಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸೂರ್ಯನ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಹಾಗೆ, ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಸ್ತುಜಾಲವೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನ ಮಹಿಮೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಆನಂದದಾಯಕ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದ್ವೇಷಿಗಳು ಆ ಆನಂದಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸತ್ಯವಾಗಿ, ತನ್ನ ಪ್ರಭು ಅಂತಹ ಮಹಿಮೆಯುಳ್ಳವನೆಂದು ನಂಬಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಧನ ತತ್ವರ

ರಾಗುವರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತಾನೇ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ಹೇಳುವನು. ಇದು ಅವನ ಭಕ್ತನಲ್ಲದವನಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪರಮಾತ್ಮನಾದರೆ ತಾನೂ ಕೂಡಾ ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ಗರ್ವಪಡುವನು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಂತೆ ವಿಶ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸು ಎಂದರೆ ಆ ಭಕ್ತಿಹೀನನು ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುವನು. ಇದುವೇ ಕೃತ್ರಿಮ ದೇವರಿಗೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನಿಗೂ ಇರುವ ಭೇದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹದಿನಾರು ಸಾವಿರ ಹೆಂಡಿರನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಆತುಲ ಭೋಗಭಾಗ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿರುವನು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ವಿವಾಹವಾದ ಸತಿಯನ್ನೇ ಸುಖವಾಗಿರಿಸಲಾರದೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆಗಳನ್ನು ಮಾನವರು ಅನುಕರಿಸುವುದು ಗಗನಕುಸುಮದಂತಹುದು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೇ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಹಿಮೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಯೋಗಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿರುವನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ನಂಬಿ, ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದು ಕೂಡದು. ನಂಬಿದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸೊಗಸಾದ ಕಥೆ ಇದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದರ್ಶನಕ್ಕೆಂದು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ನಾರದವನ್ನು ಕುರಿತು “ಎಲೈ ನಾರದನೇ, ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಯಲ್ಲ, ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಾವಾಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಾ” ಎಂದನು. ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾರದನು ಮುಂದೆ ಹೊರಟನು. ಮಾರ್ಗಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಹೊಲೆಯುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊ

ಬ್ಬನು ನಾರದನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದನು. ಅವನೂ ಕೂಡಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಂತೆ ತನಗೆ ಎಂದು ಮುಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವುದೆಂದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಬೇಡಿದ. ಹಾಗೆಯೇ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಾರದನು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದನು. ಭಗವಂತನನ್ನು ಕುರಿತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಚಮ್ಮಾರನ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದ. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಚಮ್ಮಾರನು ‘ಮರಣಾನಂತರ ವೈಕುಂಠವನ್ನು ಸೇರುವನೆಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲ ಜನನ-ಮರಣಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆಂದು ಆತನಿಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ದೊರೆಯುವುದೋ ತನಗೂ ತಿಳಿಯದೆಂದು’ ಹೇಳಲು ತಿಳಿಸಿದನು. ನಾರದನು ಭಗವಂತನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದನು. ಭಗವಂತನು “ಅದು ನಿನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗದು. ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಕೇಳುವರು. ಸೂಜಿಯ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಆನೆಯನ್ನು ತೂರಿಸುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ಹೇಳು” ಎಂದನು.

ನಾರದನು ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದನು. ಅದನ್ನು ಅವನು ಕೇಳಿ “ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಇದು ವಿಶ್ವಸನೀಯವಲ್ಲ” ಎಂದು ಪರಿಹಾಸ ಮಾಡಿದನು. ಇದರಿಂದ ನಾರದನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಭಗವನ್ನಾಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅವನಿಗೆ ಕೇವಲ ಗ್ರಂಥಪಠನ ಜ್ಞಾನವಿದೆ ಎಂದೂ ಗ್ರಹಿಸಿದನು. ನಂತರ ಚಮ್ಮಾರನನ್ನು ಕಂಡು ಅದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟನು. ತಕ್ಷಣವೇ ಆ ಚಮ್ಮಾರನು ಕಣ್ಣೀರನ್ನು ಸುರಿಸುತ್ತ “ಓ ನನ್ನ ದೇವನ ಮಹಿಮೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಆ ಭಗವಂತನು ಮಾಡಲಾಗದ ಕಾರ್ಯವಿಲ್ಲವಲ್ಲ” ಎಂದನು. ಮತ್ತೆ ನಾರದನು “ಆ ಭಗವಂತನು ಸಣ್ಣದಾದ ಸೂಜಿಯ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಸ್ಥೂಲವಾದ ಆನೆಯನ್ನು ತೂರಿಸಲು ಸಮರ್ಥನೆಂದು ನಂಬುವೆಯಾ?” ಎಂದನು. “ಅದು ಏನು ಮಹಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀಯೆ. ನಾನು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತಿರುವೆನು. ದಿನವೂ ಈ ಆಲದ ಮರದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ್ಣುಗಳು ಉದುರಿ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಒಂದೊಂದು ಹಣ್ಣಿನಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಆಲದ ಮರಗಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿವೆ. ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕದಾದ ಫಲದಿಂದ ಅಷ್ಟು ಮಹಾವೃಕ್ಷ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಮತ್ತೆ ಮಹಾಮಹಿಮೆ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣನು ಸೂಜಿಯ ರಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಆನೆಯನ್ನು ತೂರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ನಂಬಲರ್ಹವಲ್ಲ?” ಎಂದು ಚಮ್ಮಾರನು ನಾರದನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು.

ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ, ಮಂಗಾಪುರ ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕಾಸಕ್ತರಿಗೆ ಹೊಸ ಅವಕಾಶ

ಮಂಗಾಪುರದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೂಲಮೂರ್ತಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರವೂ ಸರ್ಕಾರ್ ಆರ್ಜಿತ ಅಭಿಷೇಕವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲು ಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ರೂ 100/-ಗಳ ಟಿಕೆಟನ್ನು ಪಡೆದ ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಹಾಲಿನ ತಂಬಿಗೆಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿಮಾನ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗೂ ಅಭಿಷೇಕ ದರ್ಶನಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸ್ತಿಕ ಭಕ್ತರು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೃತಾರ್ಥರಾಗಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ.

ಇಂಥಹದು ವಿಶ್ವಾಸ. ಇದು ಅಂಧವಿಶ್ವಾಸ
ವಲ್ಲ. ಈ ವಿಶ್ವಾಸ ಸಹೇತುಕವಾದುದು. ಅಷ್ಟು
ಅತ್ಯಲ್ಪ ಫಲದಿಂದ ವಟವೃಕ್ಷದಂತಹ ದೊಡ್ಡ
ಮರ ಹುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲ ದೇವದೇವನು ಈ
ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಗ್ರಹಕೂಟವನ್ನು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ
ಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವನೆನ್ನುವುದು ಅತ್ಯುಕ್ತಿ ಅಲ್ಲ.

ಗ್ರಹಕೂಟವೆಲ್ಲವೂ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಹಜವಾಗಿ
ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು
ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಭಗವ
ನ್ನ ಯಾಮಕದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯ
ಬೇಕು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವನು.

ಮಯಾಧ್ಯಕ್ಷೇಣ ಪ್ರಕೃತಿಃ
ಸೂಯತೇ ಸಚರಾಚರಮ್
ಹೇತು ನಾನೇನ ಕಾಂತೇಯಃ
ಜಗದ್ವಿಪರಿವರತೇ

“ಓ, ಕುಂತೀ ಕುಮಾರಾ, ಈ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಲ್ಲವೂ
ನನ್ನ ಆಜ್ಞಾನುಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಚರಾಚರ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಯೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸೃಷ್ಟಿ
ಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ನನ್ನ ನಿಯಮಾನುಸಾರ
ವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ”

(ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 10ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

‘ಮಯಾಧ್ಯಕ್ಷೇಣ’ ಅಂದರೆ ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಗೆ
(ಒಡಿತನ) ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಎಂದರ್ಥ. ಭಗವಂ
ತನ ಅಪ್ಪಣೆ ಅನುಗ್ರಹವಿಲ್ಲದೆ ಈ ಲೌಕಿಕ
ಪ್ರಪಂಚ ಇಷ್ಟು ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರ
ದು. ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾವೇ
ಪ್ರಚುರವಾಗಲು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು
ತೋರಲಾರವು. ವಸ್ತುಯಾವಾಗಲೂ ಅಚಲವೇ.
ಅವು ದಿವ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದೆ ಚಲಿಸಲಾರವು. ಯಂತ್ರ
ನಿರ್ಮಾಣ ಅತ್ಯದ್ಭುತವೇ. ಆದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು
ಮಾನವನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಯಂತ್ರ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ
ತಾನೇ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರದು.
ಇನ್ನು ಮಾನವನ ವಿಷಯವೇನು ಎನ್ನುವುದು
ಪ್ರಶ್ನೆ? ಮಾನವನೂ ದಿವ್ಯಾಂಶ ಸಂಭೂತನೇ.
ದಿವ್ಯಸ್ಪರ್ಶವಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೂ ಚಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವಾ
ದ್ದರಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸರ್ವಸ್ವವೂ ಭಗವಂತನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
ನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸತ್ಯ.
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದರೂ ಅವನ
ಶಕ್ತಿ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇನೇಕರು ಅದ್ಭುತ ಕೆಲ
ಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಣ್ಗಾರೆ ಕಾಣು
ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎಂತಹ ಅದ್ಭುತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವ
ಹಿಸಿದರೂ ಅವರು ಮಾನವಮಾತ್ರರೇ. ಮಾನ
ವರೇ ಇಷ್ಟು ಅದ್ಭುತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಸಗುತ್ತಿರ
ಬೇಕಾದರೆ ಮಾನವಾತೀತನಾದ ಭಗವಂತನ
ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದೇನು! ನಾವು ಮಾನವರಾ

ದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವಸ್ವವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮನ
ಮೇಲೆ ಆಧಾರ ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರಪಂಚ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊತ್ತು
ಬಾಧೆ ಪಡುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತಿಳಿಯುವುದು ತಪ್ಪು.

ನಚಮತಸ್ಥಾನಿ ಭೂತಾನಿ
ಪಶ್ಯಮೇ ಯೋಗ ಮೈಶ್ವರಮ್
ಭೂತ ಭೃನ್ನ ಚ ಭೂತಸ್ಥೋ
ಮ ಮಾತ್ಮಾ ಭೂತ ಭಾವನಃ

“ಆದರೂ ನನ್ನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಈ
ವಸ್ತುಜಾಲವೆಲ್ಲ ನನ್ನಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಅತ್ಯದ್ಭುತ
ವಾದ ನನ್ನ ಮಹಿಮಾವಿಲಾಸವನ್ನು ನೋಡು.
ನಾನು ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳ ಭಾರವನ್ನು ವಹಿ
ಸಿದ್ದರೂ, ಸರ್ವಾಂತರಾಮಿಯಾದರೂ ಈ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ
ಮೂಲಸ್ಥಾನ ನಾನೇ”.

(ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 5ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗಳು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶಕ್ತಿ
ಯಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದರೂ, ಆ ವಸ್ತುಗಳು ಪರಮಾತ್ಮ
ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸರ್ವಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನೂ,
ಸರ್ವಾಂತರಾಮಿಯಾದರೂ ಆ ಪರಮೇಶ್ವರನು
ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವನು. ಇದು ಮಾನವರಿಗೆ ಅನೂ
ಹ್ಯವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮಹಿಮೆ. ಅವನು ಎಲ್ಲಿಯೋ
ಜೀವಗಳಿಗೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶಕ್ತಿ
ನಮಗೆ ಅನುಭೂತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜೀವ
ನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಪವಿತ್ರರಾದಾಗ ಆತನ ಪರಾಶಕ್ತಿ
ಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಬಲ್ಲೆವು. ಒಂದು ಮಣಿನ ಮರದ,
ಕಲ್ಲಿನ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು
ಕೇವಲ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಮರದ ಬೊಂಬೆ ಎಂದು
ಎಣಿಸಬಾರದು. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನೇ.
ನಮಗೆ ಅಷ್ಟು ಭಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಆ ವಿಗ್ರಹ ನಮ್ಮೊ
ಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದು. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಭಗ
ವಂತನು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲೂ ಇರುವನು (ಮಯಾತತಮಿದಂ
ಸರ್ವಂ) ನಾವೇ ಆ ಪದಾರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಆ ಭಗವ
ದಾಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ, ಇಲ್ಲವೆ ನಮ್ಮ
ಹೃದಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಆಕೃತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ
ಕೊಂಡರೆ, ಆ ಭಗವಂತನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ದರ್ಶನ
ವನ್ನು ಕೊಡುವನು. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಧವಾದ
ಭಗವದಾಕೃತಿಗಳು ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಆ ಎಂಟು
ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ
ಪೂಜಿಸಬಹುದು. ಭಗವಂತನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕನಾ
ದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಕೃತಿಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಪರಮಾ
ತ್ಮನು ನಿಗೂಢನಾಗಿರುವನು. ವಿಗ್ರಹರಾಧನೆ
ಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಆ ಭಗವಂತನ ದಿವ್ಯ
ಸ್ವರೂಪವನ್ನೇ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ
ಏಕೆ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬಾರದು? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸ
ಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಮಾಧಾನ: ಭಗವಂತನ

ದಿವ್ಯ ವಿಗ್ರಹ ನಮಗೆ ಒಮ್ಮೆಗೇ ತಕ್ಷಣ ಕಾಣಿಸು
ವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಚರ್ಮಚಕ್ಷುಗಳಿಂದ ಕಲ್ಲನ್ನು
ಕೆತ್ತುವ ಮುನ್ನ ಇರುವ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತುವನ್ನೇ
ನಾವು ಕಾಣುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ತನ್ನನ್ನು
ನೋಡಲು ಸುಲಭೋಪಾಯವಾಗಿ ಭಗವಂತನು
ವಿಗ್ರಹವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತನು. ನಿಶ್ಚಲ
ಧ್ಯಾನದಿಂದ, ಪವಿತ್ರವಾದ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ
ಆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಆ ವಿಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ
ವಾಗಿ ಭಗವಂತನು ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡು
ವನು. ಹೀಗೆ ಆ ವಿಗ್ರಹದ್ವಾರ ನಮ್ಮ ಪೂಜಾದಿ
ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ
ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಭಾರತದೇ
ಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷಿಗೋಪಾಲಾಲಯ ಒಂದು ಇದೆ. ಆ
ಗೋಪಾಲ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಾರಿ
ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದ್ದರು. ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ
ವೃದ್ಧ ವಿಪ್ರನೂ ಮತ್ತು ಯುವಕ ವಿಪ್ರನೂ
ಬೃಂದಾವನ ಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಅದು
ಬಹುದೂರದ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ. ಅವರು
ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸ
ಬೇಕಾಯಿತು. ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧನು ಯುವಕನ
ಸಹಾಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅತಿ
ಪ್ರಯಾಸದಿಂದ ಅವರಿಬ್ಬರು ಬೃಂದಾವನವನ್ನು
ಸೇರಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧನು ಯುವಕನನ್ನು ಕುರಿತು
ಕುರಿತು “ಪ್ರಯಾಣ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ
ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೀಯೆ ನಿನ್ನ ಋಣವನ್ನು
ತಿರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾನೇನು ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂ
ದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಯುವಕನು “ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು
ವೃದ್ಧರು, ನಾನು ಯುವಕ, ಯುವಕರು ವೃದ್ಧರಿಗೆ
ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ.
ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ತಾವು
ನನಗೇನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ” ಎಂದನು. “ಹಾಗೆ
ನ್ನಬಾರದು. ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯುಪ
ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕರ್ತವ್ಯ ನನ್ನ ಮೇಲಿದೆ.
ನನಗೆ ಮಗಳೊಬ್ಬಳಿರುವಳು ಅವಳನ್ನು ನಿನಗೆ
ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡುವೆನು” ಎಂದು ಆ
ವೃದ್ಧ ವಿಪ್ರನು ಯುವಕನನ್ನು ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ
ಒಪ್ಪಿಸಲು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದನು. ವೃದ್ಧನು
ಧನ ಸಂಪನ್ನ, ಯುವಕನು ಶಾಸ್ತ್ರಸಂಪನ್ನ, (ಪಂ
ಡಿತ) ಧನ ಹೀನ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯುವಕನು “ಸ್ವಾಮಿ,
ಯಾಕೆ ನನಗೆ ವಾಗ್ದಾನಮಾಡಿ ಬಲವಂತ
ಮಾಡುತ್ತಿರುವಿರಿ. ನಾನು ನಿರ್ದಿನ್ಯ ನೀವು ಸಂಪ
ನ್ನರು. ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದವರು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ
ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭಗ
ವಂತನ ಮುಂದೆ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ವಾಗ್ದಾನ ಮಾಡು

(28 ನೇ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ದೇವಸ್ಥಾನ, ತಿರುಮಲೆ. ವಿವಿಧ ಆರ್ಜಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಪರಿಷ್ಕೃತ ದರಗಳ ವಿವರಣೆ

1. ದರ್ಶನಗಳು		5. ಅನ್ನಪ್ರಸಾದಗಳು (ಕಾಲಸೋಲ)	
1	ಸೈಷಲ್ ದರ್ಶನ ರೂ. 25	1.	ದಧ್ಯೋದನ ರೂ. 75
2. ಸೇವೆಗಳು		2.	ಪುಲಿಯೋಗರೆ (ಚಿತ್ರಾನ್ನ) ರೂ. 75
1.	ಆಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವ ರೂ. 200	3.	ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
2.	ಅಭಿಷೇಕ (ಪುಲಿಕಾಪುಸೇವ) ರೂ. 500	4.	ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್ ರೂ. 100
3.	ಗಂಬುರಗಿನ್ನೆ ರೂ. 300	5.	ಸಾಕರಬಾತ್ ರೂ. 125
4.	ಪುನುಗುಗಿನ್ನೆ ರೂ. 200	6.	ಕೇಸರಿಬಾತ್ ರೂ. 125
5.	ಜಾಫ್ರಾಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	7.	ಪಾಯಸ ರೂ. 125
6.	ಕಸ್ತೂರಿಗಿನ್ನೆ ರೂ. 100	8.	ಸೀರಾ ರೂ. 200
7.	ಸಹಸ್ರಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ರೂ. 2500	6. ಪಡಿ ಪ್ರಸಾದಗಳು	
8.	ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ರೂ. 5000	1.	ಅಪ್ಪವು ರೂ. 250
9.	ಕೋವಿಲ್ ಅಳ್ವಾರು ತಿರುಮಂಜನ ರೂ. 1745	2.	ಲಾಡು ರೂ. 600
10.	ಐನಾ ಮಹಲಿನಲ್ಲಿನ ಡೋಲೋತ್ಸವ ರೂ. 1000	3.	ವಡೆ ರೂ. 350
3. ಉತ್ಪನ್ನಗಳು		4.	ಹೋಳಿ ರೂ. 250
1.	ವಸಂತೋತ್ಸವ ರೂ. 2500	5.	ದೋಸೆ ರೂ. 250
2.	ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ ರೂ. 1500	6.	ತೇನೆತೋಳಿ ರೂ. 250
3.	ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ ರೂ. 750	7.	ಸುಖಿಯವು ರೂ. 250
4. ವಾಹನಗಳು		8.	ಜಿಲೇಬಿ ರೂ. 600
1.	ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ-ವಜ್ರಕವಚಸೇವೆ ಬಂಗಾರದ ಗರುಡ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ದೊಡ್ಡ ಶೇಷ ಸರ್ವಭೂಪಾಲ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭ-ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ರೂ. 125	7. ನಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	
2.	ಬೆಳ್ಳಿಯಗರುಡ, ಚಿಕ್ಕಶೇಷ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭೆ, ಅನೆ, ಕುದುರೆ, ಹಂಸ, ಹನುಮಂತ ಒಂದೊಂದು ವಾಹನ ಸೇವೆ ರೂ. 100	1.	ನಿತ್ಯಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 150
ಮೂವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರವೇಶ.		2.	ನಿತ್ಯನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 400
		3.	ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 200
		1)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಪೂರ ಆರತಿ ರೂ. 3000
		2)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ನವನೀತ ಆರತಿ ರೂ. 8000
		3)	ಶಾಶ್ವತ ನಿತ್ಯ ಅರ್ಚನೆ ರೂ. 4000

- ಪರಾ :- (1) ಸಹಸ್ರ ಕಲಶಾಭಿಷೇಕ ಪ್ರತಿ-ಬುಧವಾರ, ತಿರುಪ್ಪಾವಡ ಪ್ರತಿ ಗುರುವಾರ ಜರುಗುವುವು.
(2) ಆಮಂತ್ರಣೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಐವರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಇಬ್ಬರೇ ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುವರು.
(3) ಕಲ್ಯಾಣೋತ್ಸವ, ಆರ್ಜಿತ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ, ಉಂಜಲ್ ಸೇವೆ, ಮಂಗಳವಾರದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕೋತ್ಸವ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1 ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ 8 ಗಂಟೆ ನಡುವೆ ಜರುಗುವುವು.
(4) ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರ್ಶನದ ಟಿಕೆಟ್ಟಿನವರನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭದ ಹತ್ತಿರವಲ್ಲದೆ ಮಹಾದ್ವಾರದ ಹತ್ತಿರ ಸರತಿಯಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಡುವರು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,
ತಿರುಮಲ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ
ತಿರುಪತಿ-517 501

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ನಾಯಕ

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ - ಭಗವಂತನ ಈ ಎರಡು ಅವತಾರಗಳು ಕೋಟ್ಯಾಂಶ ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒತ್ತಡಗಳು, ಹಲವು ವಿಧವಾದ ಸಂಕಟಗಳು ಎದುರಾದರೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ವಿಚಲಿತನಾಗದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜೀವನ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸರ್ವಕಾಲಕ್ಕೂ ಆದರ್ಶವಾದದ್ದು. ಆದಿಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತನ್ನ ಅಮರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ವಾಲ್ಮೀಕಿರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವವರು ಆ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಅನಾಧಾರಣವೂ ಬಹುಮುಖವೂ ಆದ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಅಚ್ಚರಿಗೊಳ್ಳುವುದು ಸಹಜ. ಮಹರ್ಷಿ ಅರವಿಂದರು ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. “ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಆಂತರ್ಯವನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೇ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರರು. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಅಂತಹ ಪ್ರವೇಶ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ”. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದೈವಾಂಶವುಳ್ಳ ಕಾವ್ಯ, ಉದ್ವಿಗ್ನಗಾಮಿಯಾದ ಮಾನವತ್ವ ಮತ್ತು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ವಿದ್ಯೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮೇಳವಿಸಿದ ಒಂದು ಮಹಾಗ್ರಂಥ ರಾಮಾಯಣ. ಡಾ || ರಾಧಾಕೃಷ್ಣನ್ ರು ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. “ಅವನನ್ನು ಗತಕಾಲದ ರಕ್ಷಕರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ಉಜ್ವಲಗೊಳಿಸುವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥಗಳು.” ಎಲ್ಲ ಯುಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೂ ಬೋಧಪ್ರದವಾದದ್ದು ರಾಮಾಯಣ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಸ್ಥಾನ ಅತಿ ಹಿರಿದಾದದ್ದು. ಮಹಾಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸ ಆದಿಕವಿಗೆ ನಮಿಸಿ ನಿರೀತನಾಗಿ “ನನ್ನ ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಎಂತಹದೆಂದರೆ ಅಗಲಿಸಿದ್ದ ಪಡಿಸಿ ನಯಗೊಳಿಸಿದ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ರತ್ನದ ಹೆರಳುಗಳನ್ನು ಪೋಣಿಸುವ ಕಾವ್ಯ” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

‘ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ, ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೇ ಸುಂದರಗೊಳಿಸಿತು’ ಎಂದಿದ್ದಾನೆ ಭವಭೂತಿ. ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಾವ್ಯಗುಣದೊಂದಿಗೆ ಧರ್ಮನೀತಿಗಳ ಮಧುರ ಮಿಲನ ರಾಮಾಯಣದ ಮತ್ತೊಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಗ್ರಿಫಿತ್ ಮಹಾಶಯನು ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತ, “ಕಾವ್ಯ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇವೆರಡರ ಸುಂದರ ಸಮ್ಮಿಳನ ಈ ಪವಿತ್ರ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ

ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತಾವ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

ರಾಮಾಯಣ ಕೃತಿ ರಚನೆಕಾರರೂ ವ್ಯಾಸಂಗಿಗಳೂ ಬಹುತೇಕ ರಾಮನನ್ನು ಭಗವಂತನ ಅವತಾರವೆಂದೇ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಋಷಿಗಳು ರಾಮನನ್ನು ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಮ ತನ್ನ ಸ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯ,

ಭರತನು ಶ್ರೀರಾಮನ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು.

ಸ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಆತ್ಮನಿಗ್ರಹ ದಿಂದ ಓರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಾನವನಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರನದು ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಾಗಿದ್ದು, ಆತ ಸರ್ವೋತ್ತಮ ಪುರು ನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಿರುಕು ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆತ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷ. ರಾಮನ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕ ಸ್ಮರಣೀಯವಾಗಿದೆ. “ಯಾರು ರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿದ್ದರೆ, ಅಥವಾ ರಾಮನಿಂದ

ಯಾರು ನೋಡಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ; ಅಂತಹವರು ಸಮಾಜಮಾನವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗ್ರಾಹಿ. ಎಂತಹದೇ ಅಪತ್ತಿನ ವೇಳೆ ಯಲ್ಲಿಯೂ ತಾಳ್ಮೆಗೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಅಪರಿಚಿತ ರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಮೊದಲಿಗೆ ತಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂಭಾಷಿಸಿ ಅವರ ಸಂಕೋಚವನ್ನು, ಭಯವನ್ನು ದೂರಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂದಿಗೂ ಇತರರನ್ನು ಅಪಮಾನಗೊಳಿಸುವುದಾಗಲಿ ಕಡಿಣವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುವುದಾಗಲಿ ಆತನ ಸ್ವಭಾವವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀರಾಮನ ಬಾಹ್ಯಾಕೃತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಾಗ ಆತ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಮಂಗಳ ವಿಗ್ರಹ. ವಿಶಾಲ ವಾದ ಹಣೆ, ತೇಜಸ್ವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು, ನೀಳವಾದ ಬಾಹುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮನೋಹರ ರೂಪು ಆತನದು. ಸರ್ವ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವ ನಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶಾರದನೂ ವಿಚಕ್ಷಣನೂ ಹೌದು. ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿ ಉಳ್ಳವನು.

ಭಗವದ್ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮಾ ತ್ಮನ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಯಾವುವು ? ಅವನು ಮಾತ ನಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಅವನ ನಡೆ ನುಡಿ ಜೀವನ ರೀತಿ ಹೇಗೆ ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವರ್ಣಿಸಿದ ರಾಮ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕುಸಿತನಾದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೈಕೇಯಿಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬಾರದೆಂದು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಮ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ “ಸತ್ಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸತಕ್ಕವನು ನಾನು. ಇಡೀ ವಿಶ್ವ ವನ್ನೇ ನನ್ನದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನನಗೆ ದುಸ್ತರವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧರ್ಮದಿಂದ ಸ್ವರ್ಗದ ಸಾರ್ವಭೌಮತ್ವವೇ ಒದಗಿದರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ” ಎಂದು. ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಡಿಗೆ ಹೊರಡುವುದು ತಡವಾದಾಗ, ತಾಳ್ಮೆಗೆಟ್ಟ ಕೈಕೇಯಿಬೇಸರಗೊಂಡಾಗ ರಾಮ ಆಕೆಗೆ ಉತ್ತರ ಸುತ್ತ, “ಐಹಿಕ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯದ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದವ ನಲ್ಲ ನಾನು. ಧೈಯದಲ್ಲಿ ಋಷಿಗಳ ಹಾಗೆ ಪರಿ ಗಣಿಸು ನನ್ನನ್ನು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಂತೆ ನಾನು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ನೀಡುವವನು” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ತನ್ನ ಮಗನ ದಿವ್ಯಾದರ್ಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಕೌಸಲ್ಯ ಮಗನನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ರಾಮನ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದಂತಿವೆ. “ಯಾವ ಧರ್ಮ ಈತ ನೊಂದಿಗೆ ಇಷ್ಟು ದೃಢವಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಸಹವರ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದೇ ಧರ್ಮ ಎಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಲೂ ಈತನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿ” ಎಂದು.

ರಾಮನನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವನ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ರಾಮ ಪುರುಷೋತ್ತಮನಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಋಷಿಗಳು ಇದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ರಾಮನನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ, ಸ್ನೇಹಿತನಾಗಿ, ರಾಜನಾಗಿ, ಪತಿಯಾಗಿ, ತಂದೆಯಾಗಿ, ಆತನ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ದರ್ಪಣ.

ಭಾರತೀಯ ತತ್ತ್ವ-ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು, ಹಿಂದಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಗಳ ಸಚಿತ್ರ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೇದಾಂತಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆ.

ಸ್ವೀಕೃತ ಲೇಖನಗಳಿಗೆ, ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಸಂಭಾ ವನೆ, ಏಜಂಟರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕ ಕಮೀಷನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಪಾರಿತೋಷಿಕಗಳು.

ನಿಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ- ಸಪ್ತಗಿರಿಯನ್ನು ಓದಿರಿ, ಸಪ್ತಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತು ನೀಡಿರಿ.

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ ೬ ರೂ
ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ ೦-೫೦ ಪೈಸೆ

ವಿವರಗಳಿಗೆ :

ಗ್ರಂಥವಿಕ್ರಯ ವಿಭಾಗ

ಸಪ್ತಗಿರಿ

ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್

ತಿರುಪತಿ.

ನಡವಳಿಕೆ ಉಚ್ಚ ಆದರ್ಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವುಗಳಾಗಿವೆ. ಆತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದವರೆಲ್ಲ; ಆತನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯರಾಗಿರಲಿ, ಕಿರಿಯರಾಗಿರಲಿ, ಪರಿಚಿತರಾಗಲಿ, ಅಪರಿಚಿತರಾಗಲಿ, ಪುರುಷರಾಗಿರಲಿ, ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗಲಿ, ರಾಜರಾಗಲಿ, ಸಾಮಾನ್ಯರಾಗಲಿ, ಸಾಧುಗಳಾಗಲಿ, ಋಷಿಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಗೌರವಾದರಗಳಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯನಾದರೂ ಮಾತಾಪಿತೃಗಳಿಗೆ, ಸಹೋದರರಿಗೇ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ, ಕೊನೆಗೆ ವಸಿಷ್ಠರಿಗೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಾಗ ಆತನ ನೈತಿಕ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟು ಬಲಯುತವಾಗಿದ್ದಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ರಾಮನ ಧರ್ಮ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ. ರಾವಣನ ಸಹೋದರ ವಿಭೀಷಣ ಅಣ್ಣನನ್ನು ತೊರೆದು ರಾಮನಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಬೇಡುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರಂತೂ ವಿಭೀಷಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದೇ ಸರಿಯೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ರಾಮನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಬೇರೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರಾಮ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಆತನ ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತವೆ.

ಸಕ್ಕದೇವ ಪ್ರಪನ್ನಾಯ ತವಾಸ್ತೀತಿ ಚ
ಯಾಚತೇ |
ಅಭಯಂ ಸರ್ವಭೂತೇಭ್ಯೋ ದದಾಮ್ಯೇತದ್
ವ್ರತಂ ಮಮಾ ||
ಅನಯ್ಯನಂ ಹರಿಶ್ರೇಷ್ಠ ದತ್ತಮಸ್ಯಾಭಯಂ
ಮಮಾ |
ವಿಭೀಷಣೋ ವಾ ಸುಗ್ರೀವಯದಿ ವಾ
ರಾವಣಃ ಸ್ವಯಂ ||
(ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡ)

“ನಾನು ನಿಮ್ಮವನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನನ್ನು ಉಳಿಸಿರಿ ಎಂದು ಏಕಾಂಗಿಯಾಗಿ ಬಂದು ಯಾರೇ ಹೇಳಿದರೂ, ಅವನಿಗೆ ಅಭಯ ನೀಡುವುದು ನನ್ನ ವ್ರತವಾಗಿದೆ. ಸುಗ್ರೀವ, ನಾನು ಈತನಿಗೆ ಅಭಯವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಸ್ವತಃ ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ವಿಭೀಷಣನೇ ಎಂದೇನು, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ರಾವಣನೇ ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅಭಯವನ್ನು ಯಾಚಿಸಿದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ನೀಡದೆ ಇರಲಾರೆ”.

ಯುದ್ಧ ಕಾಂಡದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭ, ರಾಮನಿಗೂ ರಾವಣನಿಗೂ ಘೋರವಾದ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಾಮನದೇ ಮೇಲುಗೈಯಾಗಿ ರಾವಣ ತನ್ನ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇಡೀ ಮಾನವ ಕುಲದ ಬದುಕಿಗೆ

ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಶಿವಧನಸ್ಸು ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾವಣ ನಿಸ್ಸಾಹಾಯಕನಾಗುತ್ತಾನೆ. ರಾಮ ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ರಾವಣನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಯುದ್ಧ ಧರ್ಮ ಬಲ್ಲ ರಾಮ ರಾವಣನನ್ನು ಕುರಿತು “ರಾವಣ ಈಗ ನಿನ್ನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಿಸ್ಸಾಹಾಯಕ, ಆದರೆ ಇಂದು ನೀನು ತೋರಿದ ಪರಾಕ್ರಮ ಅದ್ಭುತವಾದದ್ದು. ನನ್ನ ಸೈನ್ಯದ ಬಹುಮಂದಿ ವೀರರನ್ನು ನೀನು ಕೊಂದಿರುವೆ. ಇಂದು ನೀನಿಗೆ ಆಯಾಸವಾದಂತಿದೆ. ಮೇಲಾಗಿ ರಥ ಧನಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿ. ಇಂದು ಆರಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನಾಳಿನ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ರಥ ಬಿಲ್ಲು ಬಾಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜಾಗಿ ಬಾ, ನಾಳೆ ಯುದ್ಧವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಶತ್ರುವಿನೊಂದಿಗೂ ರಾಮನ ವರ್ತನೆ ಎಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಪ್ರಸಂಗದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ರಾವಣನ ವಧೆ ಆದ ಮೇಲೆ ರಾವಣನಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಭೀಷಣ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದು, ಕೊನೆಗೆ ರಾಮನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಣ್ಣೀರು ಹಾಕಿ “ರಾವಣ ನನ್ನ ಸಹೋದರ; ನಿಜ, ರಾಜನಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ಹಲವು ಭಾರಿ ರಕ್ಷಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಅವನು ದುಷ್ಟ ಸ್ವಭಾವದವನು. ಅನೇಕ ಸ್ತ್ರೀಯರನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ ಅಧರ್ಮಿ. ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಯುದ್ಧಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಅಗ್ನಿ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ರಾಮ ವಿಭೀಷಣನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಆತನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತದೆ. “ವಿಭೀಷಣ ನಿನ್ನ ನಿರ್ಧಾರ ತಪ್ಪಾದದ್ದು, ರಾವಣ ಒಬ್ಬ ಶೇಷ ಯೋಧ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜನಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಸಾವನ್ನೇ ಪಡೆದ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾಗಿ ಆತನಿಗೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸು” ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದನು.

ರಾಮನಲ್ಲಿದ್ದ ತಾಳ್ಮೆ, ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ಪರಿಜ್ಞಾನ, ಭಾಷ್ಯ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ಧರ್ಮಗುಣ, ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಎರಡು ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಭರತ ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಾಗ ಮತ್ತು ಸೀತಾನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ ಸುಗ್ರೀವ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮರೆತಾಗ— ಈ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾರಚರಿತನಾದ ರಾಮನ ಮಹಾನ್ ಗುಣಸ್ವಭಾವಗಳು

ಆದರ್ಶ ಪ್ರಾಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಇಂದಿಗೂ ಬೆಳಕು ಕೊಡುವ ನಂದಾದೀಪವಾಗಿದ್ದಾನೆ.

ಚಿತ್ರಕೂಟದಲ್ಲಿ ರಾಮ ತನ್ನ ವನವಾಸದ ಮೊದಲ ದಿನಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಭರತ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಕಾಣಲು ದೊಡ್ಡ ಸೈನ್ಯದೊಡನೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಭರತನನ್ನು ಅಗಮನವನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೋಪೋದ್ರಿಕ್ತನಾಗಿ ಭರತನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಾಗಿ ಧನುರ್ಧಾರಿಯಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುತ್ತ ಆಡುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಆತನ ಮಾನವ ಹೃದಯದ ಸಂವೇದನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಪರಿಜ್ಞಾನ, ಔನ್ನತ್ಯ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಭರತನ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಆತನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ರಾಮ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. “ಭರತ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಪಾರವಾದ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ತಳೆದಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪುನಃ ನನಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆತ ಬರುತ್ತಿರಬಹುದು, ಭರತ ಎಂದಿಗೂ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದವನಲ್ಲ ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಸಂದೇಹಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅಣ್ಣನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ತನ್ನ ಅವೇಶದ ಮಾತುಗಳಿಗಾಗಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರ ಸಮಾಗಮಂತೂ ಎಲ್ಲರ ಅಂತಃಕರಣ ಮಿಡಿಯುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ.

ಭರತ, ಅಣ್ಣನನ್ನು ಆಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಂತೆ ಹೇಳಿದಾಗ ರಾಮ ನಾಡಿದ ಮಾತುಗಳು ಆತನ ಕರ್ತವ್ಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕತೆಗೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಆ ತಂದೆಯ ಅಣತಿಯನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ಇಬರಿಗೂ ಶ್ರೀಯಸ್ಕರವೆಂದೂ ಪಿತೃ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತು ನಡೆಸುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಆದರ್ಶಪಾಲನೆಗಾಗಿ ಜಾಬಾಲಿ ಋಷಿಗಳೊಡನೆಯೂ ಸಹ ನಿಷ್ಕರವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭರತ ತನ್ನ ಪರಿವಾರದೊಡನೆ ಆಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವಾಗ ರಾಮ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳು ಆತನ ಧರ್ಮಗುಣಕ್ಕೆ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕುರುಹಾಗಿದೆ. ಭರತ ತನ್ನ ತಾಯಿಯಾದ ಕೈಕೇಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ರೋಶಗೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಎಂದು ತಿಳಿದ ಆತ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ಭರತ ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಉಚಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಹಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು.” ಇಂತಹ ನಡುವಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ರಾಮಚಂದ್ರ ಪುರುಷೋತ್ತಮನಾಗಿ ಕಂಗೊಳಿಸಿರುವುದು.

ರಾಮನಿಂದ ಉಪಕೃತನಾದ ಸುಗ್ರೀವ, ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತುಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಡೆಯದೆ ಸುಖಲೋಲುಪನಾಗಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೋಪದಿಂದ ಕೆರಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಲು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ವಾನರ ಸೈನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆ ಹೊರಟಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದೊಡನೆ ಶಾಂತನಾಗಿ ರಾಮನ ಬಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಕೂಡಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಾತ್ಮನೂ ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಯೂ ಆದ ಶ್ರೀರಾಮನು ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ಪ್ರೇಮಾದರಗಳಿಂದ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆದರ್ಶ ಗೆಳೆಯನಂತೆ ವರ್ತಿಸುವ ಆತನ ಗುಣ ಮಾನವನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಸರ್ವ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಮಾನವ ದೌರ್ಬಲ್ಯಗಳನ್ನು, ಅರಿತು, ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನರ್ತಿಸಿ ಕ್ಷಮಾಶೀಲನಾಗಿದ್ದಾನೆ, ದಯಾಮಯನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಸುಗ್ರೀವನನ್ನು ಕುರಿತು “ನಿನ್ನಂತಹ ವೀರರು ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಗುಣಶಾಲಿ, ಪ್ರಿಯನಾದ

ದಿಯೂ ಆಗಿದ್ದಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಸದ್ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಗೆಳೆಯನಾಗಿದ್ದಿ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಕಲ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬಲ್ಲೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ತಂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವಾಗ ಯಾರ ಮನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಿಂಚಿತ್ತೂ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದ ಗುಹನ ಆದರದ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಅಯೋಧ್ಯೆಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಹೊರಟುಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಭರತ ತಾನಾಗಿಯೇ ಆರ ಸುತನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದಾಗ ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾವಣ ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ವಿಭೀಷಣ ತನ್ನ ಆತಿಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗಲೂ ಆತ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವಿನಾಕಾರಣ ಲಂಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು ಆತನು ಮನಸ್ಸು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷ ಕಳೆಯಲು ಒಂದು ದಿನ ಉಳಿದಿರುವಾಗ ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಿಡುಬಿಟ್ಟು, ಭರತನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಆಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ತಾನು ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಆತನಿಗೆ ಸಿರಿ, ಸಂಪತ್ತು, ಭೂಮಿಯ ಒಡೆತನ ಮಾಡುವುದನ್ನೂ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಆಸೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ತನ್ನ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ, ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಧರ್ಮ ಬಲದಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತನ್ನಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ. ಶರಭಂಗ ಋಷಿಗಳು ತಮ್ಮ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ತಪಸ್ಸಿನ ಪುಣ್ಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಮನಿಗೆ ಧಾರೆ ಎರೆಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದಾಗಲೂ ರಾಮ ಇದೇ ಉತ್ತರವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ರಾಮಚಂದ್ರ ಉನ್ನತ ಚಾರಿತ್ಯವುಳ್ಳ ಮಹಾನುಭಾವನಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ. ಧರ್ಮದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ನಿಂತು ಉದ್ಧಾರಗಾಮಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆದ ರಾಮನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆದರ್ಶಗಳು ಲೋಕಜೀವನದ ಶಾಶ್ವತ ಮೌಲ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

ಜಿ. ನ. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ. ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಎಡ್

ಸುಗ್ರೀವನು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ತನ್ನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವುದು.

ಕಿರೀಟ ಜಗತ್

ಉತ್ತಾನಪಾದ ಒಬ್ಬ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ಸುನೀತಿ ಅವನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ, ಪಟ್ಟದರಾಣಿ. ಸದ್ಗುಣ, ಸುಶೀಲ, ಸಂಯಮದ ಸದ್ವರ್ತನೆಗೆ ಹೆಸರಾದವಳು. ಸುರುಚಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಡದಿ. ಮುನ್ನ ಮಡದಿ. ಸೊಕ್ಕು, ಅಂಕಾರ, ದರ್ಪ, ಹೊಟ್ಟೆಕಿಚ್ಚು ಇವಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ.

ಧ್ರುವ, ಮೊದಲ ಪತ್ನಿ-ಸುನೀತಿಯ ಸುಪುತ್ರ. ಮುಗ ಮನದ ಮುಗ ಹಸುಳೆ. ರಾಜಕುಮಾರ ನಾಗಿದ್ದರೂ ಪಟ್ಟಣದ ಹೊರವಲಯದ ಸಾಧಾರಣ ಗೃಹದಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ ತಾತ್ಸಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ವಾಸ.

ಉತ್ತಮ, ಸುರಚಿಯ ಪುತ್ರ. ಅವನೂ ಮುಗ ಬಾಲಕನೇ ಆದರೆ ಅನುರಣೆಯ ಆದರದ ಉಪಚಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದನು.

ಅದೊಂದು ದಿನ, ೫-೬ ವರ್ಷದ ಮುದ್ದು ಬಾಲಕ ಧ್ರುವ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದ. ತಂದೆಯ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸೋದರ ಉತ್ತಮನನ್ನು ನೋಡಿದ. ತಾನೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೂರಬೇಕೆಂಬ ಬಾಲ ಸಹಜ ಆಸೆಯಿಂದ ತಂದೆಯ ಹತ್ತಿರ ತೆರಳಿದ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುರುಚಿ (ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ) ಕೆಂಡಕಾರುವ ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಅವನನ್ನು ದಿಟ್ಟಿಸಿದಳು. ರೋಷದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಎಳೆದು ಹಾಕಿ ಗರ್ಜಿಸಿದಳು- “ನೀನು ಅಲ್ಲಿ ಕೂರಬೇಕಾದರೆ ದೇವರಿಂದ ವರ ಪಡೆದು ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಬೇಕು.”

ಧ್ರುವ ದುಃಖಿಸುತ್ತ ತಾಯಿಯತ್ತ ತೆರಳಿದ. ಜೊತೆಗೆ ಬಂದ ದಾಸಿಯಿಂದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ತಾಯಿಗೂ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು. ಮಗನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುತ್ತ ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು- “ಮಗು, ದೇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದದ್ದು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಭಗವಂತ ನನ್ನಷ್ಟೆ ಮೊರೆ ಹೋಗಬೇಕು.”

ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲದಿಂದ ತಾಯಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ದೇವರು, ಋಷಿಗಳು, ತಪಸ್ಸು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಬಾಲಕ ಧ್ರುವ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದ. ಇಂದು “ಚಿಕ್ಕಮ್ಮ” ಬೇರೆ ಆ ಮಾತಾಡಿದಳು.

ಸರಿ, ಆ ಪುಟ್ಟ ಬಾಲಕ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯಕ್ಕೆ ಬಂದ. ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಾಡಿಸಿ ಪಿಡಿಸಿ ಆಕೆಯ

ಒಪ್ಪಿಗೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದ ಇದು ಮೊದಲಜಯ. ನಂತರ ಹೊರಟೇ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ?

ಕಾಡಿಗೆ! ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲು!

ಧ್ರುವ ನಡೆದ. ವಟ್ಟಿಅರಣ್ಯ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಕಲ್ಲು ಮುಳ್ಳಿನ-ಗುಡ್ಡ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದ. ಆಯಾಸ, ಬಳಲಿಕೆ ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆಗಳು ಕಾಡತೊಡಗಿದವು. ಕಂಗಡೆ ಮುನ್ನಡೆದ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ

ಅನರ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಅನರೂ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಇವನನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ, ದೇವರನ್ನು ಕಾಣುವ ಹುಚ್ಚು ಸಾಹಸಕ್ಕೆ ಯದೆ ಊರಿಗೆ ತೆರಳಲು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಅದರ ಧ್ರುವ ಅಚಲ: “ಪೂಜ್ಯರೇ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ, ಕಾಣದೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ ನೀಡಿ. ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ.”

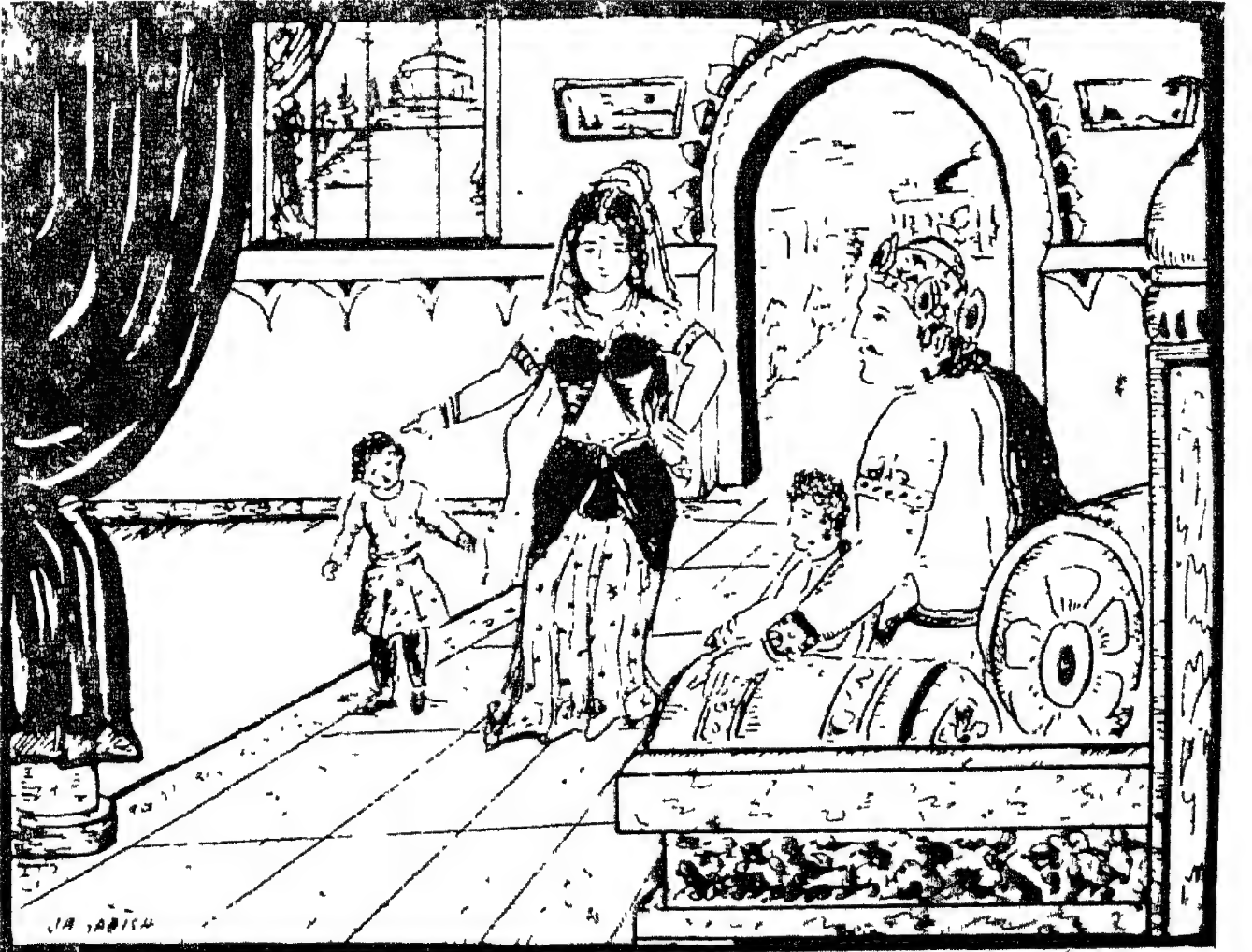
ಧ್ರುವ

—ಕುಮಾರಿ ಸುಮನಾ.

ಆನೆ, ಜಂಕೆಗಳ ಹಿಂದನ್ನು ಕಂಡ. ಹುಲಿ ಸಿಂಹಗಳ ಗರ್ಜನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ. ಅವರೂ ಬೆಚ್ಚಿದ ಬೆದರದೆ ನಾರಾಯಣಸ್ಮರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆದ. ಕೊನೆ ಗೊಮ್ಮೆ ನಿತ್ರಾಣನಾಗಿಬಿಡುತ್ತ ಸ್ತೂತಿ ತಪ್ಪಿತು.

ಮರುದಿನ ಧ್ರುವನಿಗೆ ಸ್ತೂತಿ ಮರಳಿತು. ಆದರೆ ಆಯಾಸ ನಿತ್ರಾಣಗಳು ಅವನನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಡಿ ಇಡದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದವು. ಅದೇ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ದೇವರ್ಷಿನಾರದರು ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಇವನಿಗೆ

ನಾರದರಿಗೂ ಈ ಪುಟ್ಟ ಹೃದಯದ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿಲುವು ಕಂಡು ಹರ್ಷವಾಯ್ತು. ಅವರು ಹೇಳಿದರು, “ಮಗು, ಈಗ ನೀನು ದುಃಖಾನುಭವದಿಂದ ಕಂಗೆಟ್ಟು ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದಿ. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಣಲು ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಸಮವೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಚಿಕ್ಕಮ್ಮನ ಮಾತಿನಿಂದ ನೊಂದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊರ

ಟಿರುವೆ. ಆದರೆ ದೇವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಆಸೆ, ಕೋಪ ಎರಡನ್ನೂ ತೊರೆಯಬೇಕು.”

ನಾರದರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಿಂದ ಧ್ರುವ ನನ್ನೋತ್ಸಾಹ ಪಡೆದ. ಅವರ ಅದೇಶದಂತೆ ಯಮುನಾ ತೀರದ ಮಧುವನಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ.

ನಿರ್ಮಲ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾರದರಿಂದ ಪಡೆದ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶದ ಜಪದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನನಾದ. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ. ವಾರಗಳು ತಿಂಗಳುಗಳು..... ವರ್ಷಗಳು.....

ಒಂದು ದಿನ.....‘ಧ್ರುವ ಏದ್ದೇಳು! ಎಂಬ ಮಧುರ ನಿನಾದ ಅವನ ಅಂತರ್ಯದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪಸರಿಸಿತಾಯ್ತು.

ಧ್ರುವ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದ.....

ತನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಗಳ ರೂಪ..... ಶಾಂತ ತೇಜಸ್ವಿ ಮುಗಳ್ಳಗೆಯ ಮಧುರ ನೋಟದ ಮುಖ..... ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗದೆ, ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊದಿದ್ದ ಚತುರ್ಭುಜಗಳು. ಕುರುಣೆ ಉಕ್ಕಿಹರಿಯುವ ಆ ದೃಷ್ಟಿ. ಇಷ್ಟು ದಿನ ಧ್ರುವ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆದು ಯಾರನ್ನು ಕಾಣಲಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದನೋ ಆ ದಯಾ ಮೂರ್ತಿ ನಸುನಗುತ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ.

ಧ್ರುವನಿಗೆ ಹೃದಯ ತುಂಬಿಬಂದಿತ್ತು. ಮಾತು ಹೊರಡಲಿಲ್ಲ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಾರಾಯಣನ ಚರಣಕ್ಕೆ ನಮಿಸಿದ.

ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಬೇಡ. ಇಸೆ ಅಳಿದಿತ್ತು. ರಾಗದ್ವೇಷಗಳು ಚಿಗುರುವ ಮೊದಲೇ ಕಮರಿ ಹೋಗಿತ್ತು. ಎಲ್ಲವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸಂತೃಪ್ತಿ ಭಾವ ಒಳಗೂ ಹೊರಗೂ ವ್ಯಾಪಿಸಿತ್ತು.

“ದೇವಾ ನಿನ್ನ ಕಾಣಲೆಂದೇ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ದರ್ಶನವಾಯ್ತು. ನನಗಿನ್ನೇನೂ ಬೇಡ. ಸದಾ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನಾಗಿರುವಂತೆ ಕರುಣಿಸು.”

ಧ್ರುವನ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇರಿತ ಮಾತು ನಾರಾಯಣನನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸಿತ್ತು...ಗೆದ್ದಿತ್ತು...“ಮಗೂ,ನಿನ್ನ ಸೆಗಳೆ ನೆರವೇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಾಜನಾಗಿ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳು. ನಂತರ ಯಾರೂ ಗಳಿಸದ ನಕ್ಷತ್ರ ಲೋಕದ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಪಡೆ” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ ನಾರಾಯಣ ಅಂತರ್ಧಾನನಾದ.

ಧ್ರುವ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದ. ಪಟ್ಟಣವೇ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಹಬ್ಬ ಆಚರಿಸಿ ಹರ್ಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸಿತು.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದುದೆಯೇ?

1. ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃವಿನ ಹೆಸರೇನು ?
2. ವೇದವ್ಯಾಸರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರು ?
3. ರಾವಣನ ರಾಜಧಾನಿಯ ಹೆಸರೇನು ?
4. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್ ಎಂದು ಹೆಸರು ನೀಡಿದವರಾರು ?
5. ಕನಕದಾಸರು ಕವಿಗಳೂ ಹೌದು. ಅವರು ಬರೆದ ಸ್ವತಂತ್ರಕೃತಿ ಯಾವುದು?
6. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜೈಮಿನೀ ಭಾರತವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿ ಯಾರು ?
7. ಇಂದ್ರಜಿತ್ತುವಿನ ಮೊದಲ ಹೆಸರೇನು ?
8. ಪಂಚ ಪಶಿವ್ರತೆಯರು ಯಾರು ?
9. ಏಳು ಜನ ಚಿರಂಜೀವಿಗಳಾರು ?
10. ಪಾಂಡವರು ದ್ರೌಪದೀ ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾತರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಿದ್ದ ಊರಿನ ಹೆಸರೇನು ?
11. ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಈಶ್ವರ ಪಾಶುಪತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಪಾರ್ವತಿಯು ಒಂದು ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅದಾವುದು ?
12. ಕರ್ಣನಿಗೆ ವಜ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಇಂದ್ರ ನೀಡಿದ. ಅದರಿಂದ ಕರ್ಣನು ಯಾರನ್ನು ಕೊಂದ ?
13. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಾರು ?
14. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯಂತೆ ವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ನೋಡಿ ಕೊಂಡವಳಾರು ?
15. ಅದಿಕವಿ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ?

(ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಪುಟ ನೋಡಿ)

ಧೃವ ಪಟ್ಟನೇರಿ ರಾಜನಾದ. ಶ್ರೀನಾರಾಯಣನ ಆದೇಶದಂತೆ ಬಹಳಕಾಲ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದ. ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಕಳಶ ಪ್ರಾಯವಾದ ನಕ್ಷತ್ರಲೋಕ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಆದರ ಆಧಿಪತಿಯಾದ. ಇಂದು ಆ ಮಹೋಜ್ವಲ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಅವನಿದ್ದೇ ಹೆಸರು- “ಧೃವ ನಕ್ಷತ್ರ.”

ಸತ್ಯಕಾಮ

ಸತ್ಯಕಾಮಜಾಬಾಲಿ ದಾಸೀ ಪುತ್ರ. ಕಾಡಿನ ಜನಾಂಗದವಳಾದ ಜಬಲಾ ಅರಮನೆಯ ದಾಸಿಯಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಳು. ಆ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಜಬಲಾ ಮಹಾತ್ಮರೊಬ್ಬರ ಸದಿಚ್ಛೆಯ ಫಲವಾಗಿ ಪಡೆದು ಮಗನೇ ಸತ್ಯಕಾಮ. ಸಜ್ಜನರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು ಬಾಲಕನಾದ ಸತ್ಯಕಾಮ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ತಾಯಿಯ ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಬುದ್ಧಿವಾದದಿಂದ ಆಶ್ರಮದ ಇತರ ಬಾಲಕರ ಜೊತೆ ಕುಳಿತು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆಯಿತು. ಅನಂತರ

ಗೌತಮ ಹಾರಿದ್ರಮತರಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಯಸ್ಥಿತಿ. ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಎಳೆಯ ಬಾಲಕ ಸತ್ಯಕಾಮ ತನ್ನ ತಂದೆ ಯಾರೆಂದೇ ತಿಳಿಯದೆ (ತಾಯಿಗೂ ತಿಳಿಯದು) ಗುರುಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆಯಲು ತಾನು ಅನರ್ಹನೆಂದು ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿದಾಗ ಗೌತಮ ಹಾರಿದ್ರಮತರು ಈತನ ಸತ್ಯ ನಿಷ್ಠೆಗೆ ಮೆಚ್ಚಿದರು. ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದಲೇ ಕಲಿಯಲೆಂದು ದೈವ ಪ್ರೇರಣಾನುಸಾರವಾಗಿ 400 ಬಡಕಲು ಹಸುಗಳನ್ನು ಅವನಿಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಆಣತಿ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಲಕ ಸತ್ಯಕಾಮನೊಬ್ಬನೇ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ ಕಾನನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿ ಅವು ಸಾವಿರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಕಥೆ ಬಾಲಕರಿಗೆಲ್ಲಾ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಪುಸ್ತಕವನ್ನೇ ಓದಬೇಕು, ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಗೋಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸತ್ಯಕಾಮ ದೇವರಹಸ್ಯವನ್ನು ಭೇದಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿಯಾದ. ಅನೇಕ ಋಷಿಗಳಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದನು. ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲದಿದ್ದರೇನು ? ದಾಸೀಪುತ್ರನಾದರೇನು ? ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದ ಧೀರ ಧೀಮಂತ ಬಾಲಕ ಸತ್ಯಕಾಮಜಾಬಾಲಿ.

ನಿಮಗಿದು ತಿಳಿದಿದೆಯೆ?

(ಉತ್ತರಗಳು)

1. ಕುವೆಂಪು.
2. ಪರಾಶರ-ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿ.
3. ಲಂಕೆ.
4. ವ್ಯಾಸರಾಯರು.
5. ರಾಮಧಾನ್ಯಚರಿತ್ರೆ
6. ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ.
7. ಮೇಘನಾದ.
8. ಅಹಲ್ಯಾ, ದ್ರೌಪದೀ, ತಾರ, ತಾರಾ, ಮಂಡೋದರಿ.
9. ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ, ಬಲಿ, ವ್ಯಾಸ, ಹನುಮ, ವಿಭೀಷಣ, ಕೃಪ, ಪರಶುರಾಮ
10. ಏಕಚಕ್ರನಗರ.
11. ಅಂಜಲಿಕಾಸ್ತ್ರ.
12. ಘಟೋತ್ಕಚ.
13. ವಸುದೇವ-ದೇವಕಿ;
14. ವಕುಲಾದೇವಿ.
15. ವಾಲ್ಮೀಕಿ.

“ಹರಿ ನಿನ್ನ ಮರೆತಿದ್ದಕ್ಕೆ”

ಹರಿ ನಿನ್ನ ಮರೆತಿದ್ದಕ್ಕೆ, ನಾನು
ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷೆಗೆ
ಗುರಿಯಾದೆ ದೊರೆಯೇ

|| ಪ ||

ಸಿರಿಯೆಂಬ ಮಾಯೆಯು ನನಗೆ, ನಿನ್ನ
ಅರಿಯುವ ಅರಿವಿಗೆ
ಉರಿಯಾಯ್ತು ಹರಿಯೇ ।

ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಮಾಯೆಯು ನನಗೆ, ನಿನ್ನ
ಕಾಣುವ ಕಣ್ಣನ್ನು
ಕೆಡಿಸಿತು ಪ್ರಭುವೇ ।

ಮೂಜಗದೊಡೆಯನೇ ಹರಿಯೇ, ನಿನ್ನ
ಸರಿಸರಿ ಬೇಡುವೆ
ಕಡಿ ಹಾಯಿಸೋ ದೊರೆಯೇ ||

ಮಣ್ಣೆಂಬ ಮಾಯೆಯು ನನಗೆ, ನಿನ್ನ
ತಿಳಿಯುವ ತಿಳಿವನ್ನು
ಅಳಿಸಿತು ತಂದೇ ।

— ಜಯಸಿಂಹ.

ಹೊಸ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು.

ಓದುಗರ

ಓಲೆ

ಸಪ್ತಗಿರಿ ಪತ್ರಿಕೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಒಂದು ಕಡೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೂಲದ್ದೇವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರನ ಆಳವರಿಯದ ಅನುಗ್ರಹ, ಭಕ್ತ - ಆಸಕ್ತ ಜನರ ಅಭಿಮಾನಗಳು, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಒಳಗೇ ವಸ್ತು, ವಿಷಯ, ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಆರೋಗ್ಯದಾಯಕ ಪ್ರಗತಿ ವರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮಿಂದಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸದಾ ಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಯುವ ಹಂಬಲ, ಆಸೆ ನಮ್ಮದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಓದುಗರನ್ನು ನಮ್ಮ ದಿಗ್ಭರಣಿಗಳಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಣ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶೆ, ಮುಂದಣ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಚನಾತ್ಮಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಓದುಗರ ಓಲೆ ವಿಭಾಗವನ್ನು - ಈ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದೇ - ಪುನರಾರಂಭಿಸಲು ಯೋಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಓದುಗರು ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿದೆ.

ಮಹಿಳಾ ಲೋಕ

ಹೃಂದವ ಸಮಾಜ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅದ್ವಿತೀಯಸ್ಥಾನ. ವಿನೇಕಾ ನಂದರು ಹೇಳಿದಂತೆ 'ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಮಾನಗಳಲ್ಲ ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿರಿಯಳು' ಎಂಬಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಸಮಾಜ ನಮ್ಮದು. ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಇತಿಹಾಸದ ಧಾಳಿ ಧಾಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕುರಿತಾದ ಈ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಸ ಕಾಗಿದ್ದುಂಟಾದರೂ, ಪರಂಪರೆಯ ಪರಮಸತ್ವ ಎಂದೂ ಆರಿಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಿರಂತರ ಗಂಗಾಸ್ರೋತ. ಎಂತಲೇ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಧಾರ್ಮಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿನ ಅನುಭವದ, ಅನುಭಾವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ "ಮಹಿಳಾಲೋಕ"ದ ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗೆ ಸಪ್ತಗಿರಿಯ ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೀಸಲು ಸ್ಥಳ.

ಕಿಶೋರ ಜಗತ್

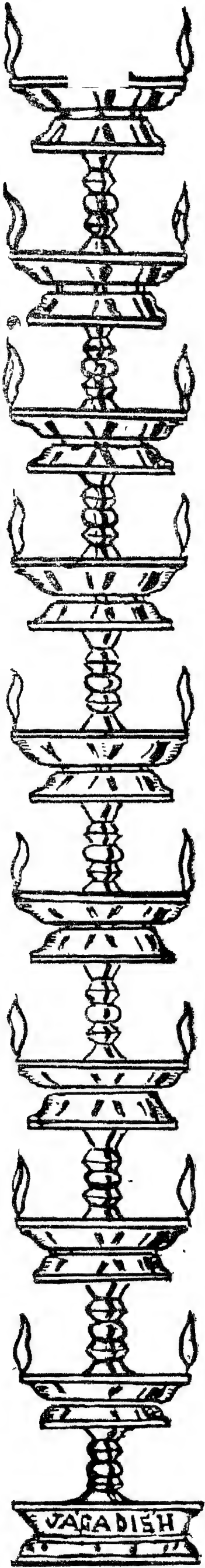
ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಯುವ, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ, ಪರೀಕ್ಷಿಸುವ ಕುತೂಹಲ ಕ್ಷು. ಅವರ ಜ್ಞಾನ ತೃಪ್ತಿಯೂ ಅದಮ್ಯ. ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಶಸ್ವಿಯಾದಾಗ ಭವಿಷ್ಯ ಭಾರತವೂ ಭದ್ರ ಪ್ರಶಾಂತ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಶ್ರಾಂತ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವ, ಭಾರತೀಯ ಧರ್ಮ ನೈತಿಕತೆಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯ ಎಂದಿಗಿಂತಲೂ ಇಂದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾಗಿ "ಕಿಶೋರ ಪ್ರಪಂಚ" ಸ್ಥಿರ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮೀಸಲು.

ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಓದುಗ, ಲೇಖಕರು, ಪ್ರತಿಸ್ಪಂದನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಆ ಮೂಲಕ ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿ ಹರಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಧರ್ಮ ಪ್ರಸಾರದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ಅಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

— ಸಂಪಾದಕ,

ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮಹತ್ವ

ಓ ದಯಾನಿಧಿ ! ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ. ಶೋಧನೆ ಯನ್ನು ಎದುರಿಸಲು ನನಗೆ ಅಂತರಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡು. ಕಲ್ಪಗಿಂತ ಕಠಿಣವೂ, ವಜ್ರಕ್ಕಿಂತ ಕಠೋ ಆದ ನನ್ನ ಈ ಅಹಂಕಾರವು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಕರಗುವಂತೆ ಮಾಡು. ನೀನು ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಆಡುವ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಸಂಗಡಿನಾಗಿರಲು ಎಡೆ ಕೊಡು. ನಿನ್ನ ಗೂಢ ಲೀಲೆಯನ್ನು ಅರಿಯಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡು. ನಿನ್ನೆಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿನ್ನ ಕೊನೆಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮವು ಪ್ರವಹಿಸುವ ಕಾಲುವೆ (ನಾಥನ) ನಾನಾಗುವಂತೆ ಕರುಣಿಸು. ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನು, ನನ್ನ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿನ್ನ ತಡೆಯಿಲ್ಲದ ಆಟಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊ. ಓ ಗೂಢವಾದ ಪ್ರೇಮಿಯೇ, ಓ ಮಧುರವಾದ ಮೌನ ಸ್ವರೂಪನೇ-ನಾಶರಹಿತ ಸುಂದರನೇ-ನನ್ನ ಆತ್ಮವು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರಲಿ”.

“ಓ ಜ್ಯೋತಿಗಳ ಜ್ಯೋತಿಯೇ! ಓ ಏಕೈಕ ಪ್ರಕಾಶ ಸ್ವರೂಪನೇ! ನಾನು ನಿನಗಾಗಿ ಬದುಕಿರುವೆ. ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಹುಸಿನಗೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ. ದುಃಖಿತರ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಅಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಆವೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಿಮಾಲಯದ ಶಿಖರದ ಮೇಲೆ ಬೆಳಗಿನ ವೇಳೆ ಕವಿದಿರುವ ಮಂಜಿನಲ್ಲಿ, ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆನು. ನನ್ನ ಕಿರುಮನೆಯ ತುಂಬ ನೀನಿರುವೆ. ನನ್ನ ನಿತ್ಯದ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಅಮೋಘ ಕರುಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವೆನು. ನೀನು ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ದಯೆಯ ಸಾಗರ. ನಿನ್ನ ಮೇಲಿನ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ, ಪ್ರಬಲ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಬೆಳೆಯಲಿ. ನನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕೇಡುಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊ. ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪವಿತ್ರತೆ, ಒಳ್ಳೆಯತನ, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗುಣಗಳಿಂದ ತುಂಬು. ನನ್ನನ್ನು ಅಮರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು”.

“ಓ ದೇವ, ನಿನ್ನ ವಿಶ್ವಮೋಹಕ ರೂಪವನ್ನು ನನಗೆ ತೋರು. ನಿನ್ನ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಭವಿಸುವಂತೆ ಮಾಡು. ನನ್ನ ಹೃದಯವನ್ನು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ತುಂಬು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಿನ್ನ ಪಾದ ಕಮಲಗಳಲ್ಲಿ ಸದಾ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕರುಣಿಸು.” ಇದು ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿಶಿವಾನಂದ ಸರ

ಸ್ವತಿಯವರು “ಜಪಯೋಗ” ಎಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಮಾನವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಭಗವತ್ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಮಹತ್ವದ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾನವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಉನ್ನತಗೊಳಿಸುವುದು; ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದೆ; ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೇವರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು. ವಿವೇಚನೆ ತಲೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾನವರನ್ನು ಭಗವಂತನ ಸಾಮೀಪ್ಯಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ದೈವಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ತಮ್ಮ ನೈಜವಾದ ಅಮರ ಪರಮಾನಂದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.

ಪ್ರಪಂಚ ಎಲ್ಲ ದೇಶಗಳ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹತ್ತ್ವ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗದ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳೂ ಸಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸತ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಂಜಾನೆ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟೆಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮೀ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಎದ್ದವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೋಘವಾದ ದೊಂದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಗೂಢ ಶಾಂತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಸಂತರೂ, ಯೋಗಿಗಳೂ ಆ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥರಾಗಿ ಕುಳಿತು ಜಗತ್ತಿ ಗೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಮಹತ್ವದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ಅವರುಗಳ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ತರಂಗಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ತಾನಾಗಿ ಧ್ಯಾನದ ನೆಲೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮತ್ತು ಧ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಶರೀರದ ಎಲ್ಲಾ ಅವಯವಕ್ಕೂ, ನರನರಕ್ಕೂ ಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಣ ಜಗತ್ತಿನ

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಂಧ್ರಾಶ್ರಮ, ಋಷೀಕೇಶ್.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ, ಶ್ರೀ
ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವಾದಿಗಳ ವಿವರ.

ಸೇವೆ	ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಾಲಯ	ಶ್ರೀ ಜಂದ್ರಮಾಳೇಶ್ವರಾಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 2/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50 ಪೈ	0-50
ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆ	ರೂ 5/-	ರೂ 5/-
ತೋಮಾಲಸೇವಾನಂತರ ದರ್ಶನ	ರೂ 5/-	—
ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಿವರ್ತನೆ	0-25	0-25

ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ

	ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ	ಪಾರ್ವತಿ ಅಮ್ಮ ನವರ ಆಲಯ
ಆರ್ಚನೆ	ರೂ 1/-	ರೂ 1/-
ಆರತಿ	0-50	0-50
ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ವರ್ತನೆ	0-50	0-25

ಆಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆ.
ತಳಿಗೆ

ದಫ್ಫೋದನ	ರೂ 45/-
ಪುಳಿಯೋಗರೆ	ರೂ 45/-
ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 60/-
ಸಕ್ಕರೆ ಪೊಂಗಲ್	ರೂ 65/-

ಈ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ತಳಿಗೆಯ ಪ್ರಸಾದ ಸಮರ್ಪಣೆಯೂ ಮಾಡಬಹುದು;
ಮೇಲಿನ ಅನ್ನಪ್ರಸಾದ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಮೊರೆ ವ್ಯಯಕ್ಕಾಗಿ ರೂ. 3/-
ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನ.

ಜಂಜಾಟಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಮೋಘವಾದ
ಶಾಂತಿ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆ ಶಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ
ಯಿದೆ. ಆ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಲ್ಲೇ ನಾಶವಿಲ್ಲದ ಆನಂ
ದವಿದೆ!

ಆಶ್ರಮ, ಮಠ, ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ, ಶಾಲೆ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಸಂಘ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಪದ್ಧತಿ
ಗಳಂತೆ-ಭಾವದಂತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ.
ಸೋತ್ರಗಳನ್ನು ಪಠಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೀರ್ತನೆ ತತ್ವ
ಗಳನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಭಜನೆ
ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚಿತ್ತಶುದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಭಗವಂತನನ್ನು
ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸತ್ಯಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಭಗವಂತ
ನನ್ನು ಸಮೀಪಿಸಲು, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಅತಿಮುಖ್ಯವಾದ
ಸಾಧನ. ಭಗವಂತನು ಒಂದು ಚಿರವಾದ ಬೆಳಕು,
ನಂದದ ನಂದಾದೀಪ. ನಾವೆಲ್ಲ ಆ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರ
ಣಗಳು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸೊಡರುಗಳು. ಆ ಸಣ್ಣ ಸೊ
ಡರಿಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತುಂಬದಿದ್ದರೆ ಅದು ಆರಿಹೋಗುತ್ತದೆ.
ಹಾಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲೋಸುಗವೇ
ದಿನದಿನವೂ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಭಜನೆಗಳನ್ನು
ಮಾಡುವುದು. ಇದರಿಂದಲೇ ನಮಗೂ ಭಗವಂತ
ನಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಯುವುದು.

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಎಂದರೆ ಬರೀ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು
ಬಾಯಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟಭಾವನೆ ಹೃದ
ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಬಾರದು. ಕೆಟ್ಟನಾತು ತುಟಿ
ಯಿಂದ ಹೊರಬೀಳಬಾರದು. ಕೆಟ್ಟಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ
ಕೈಹಾಕಬಾರದು. ಸದಾ ಸತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದು,
ಸತ್‌ಚಿಂತೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಮರೆಯದೆ
ಸ್ಮರಿಸಬೇಕು. ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಪೂಜೆ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.
ಭಗವಂತನ ಕಾರ್ಯ, ಸ್ವಭಾವ ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಗೆ
ನಿಲುಕುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು,
ಯಾವುದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಾವು
ಸರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲಾರೆವು. ಅದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ
ವನ್ನೂ ಭಗವಂತನಿಗೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆ
ಯದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಒಬ್ಬ
ರೊಡನೆೊಬ್ಬರು ಸಂಭಾಷಿಸುವ ಹಾಗೆ ಭಗವಂತ
ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ.
ಸತಿ-ಪತಿಯರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಾತ
ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ, ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲಾ
ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಒಡೆಯನಾದ್ದರಿಂದ ಆತ
ನೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಮೂಲಕ ಧಾರಾಳವಾಗಿ
ಸಂಭಾಷಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ದೋಷವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜೀವ
ನದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಭಗವಂತನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಮೇಲೆ, ಆತ ನಮಗೆ ಯಾವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ
ಮಾರ್ಗವೋ ಆ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ನಡೆಸುವನು-
ಎಂದು ದೃಢವಾಗಿ ನಂಬ ಬೇಕು.

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಭಗವಂತನಿಚ್ಛೆಗೆ ಆಧೀನ. ಅವನ ಅಣತಿಯಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಹುಲ್ಲಿನ ಮೊನೆಯೂ ಚಲಿಸಲಾರದು. ನಮ್ಮ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಯಾವಯಾವ ಘಟನೆಗಳು ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಲಿ ಅವನೇ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುವನು. ಈ ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವನು, ಎಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ನೆಚ್ಚು ಬೇಕು. ಅವನನ್ನು ನೆಚ್ಚಿದವರೆಂದೂ ಹಾಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿ ತಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಮಗು ನಿಶ್ಚಿಂತವಾಗಿರುವುದೋ ಹಾಗೇ ನಾವು ನಿಶ್ಚಿಂತರಾಗಬೇಕು.

“ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಹಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು, ಯಾವಾಗಲೂ ಶ್ರೀಪತಿಯ ರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಶಂಕರಭಗವತ್ಪಾದರು. “ನನಗೆ ನೂರು ನಾಲಿಗೆಗಳು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಕೇವಲ ಭಗವನ್ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ”- ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ ಮಹಾಭಕ್ತ, ಕಬೀರ್. “ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಯೊಂದೇ ಮಾನವನಿಗೆ ತಾರಕಮಂತ್ರ. ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾದ, ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿರುವ ಬೆಳಗು ಮುಂಜಾನೆಯಂದು ಭಗವನ್ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾರ್ಯವಿನ್ನಿಲ್ಲ” ಎಂಬುದು ಗುರು ನಾನಕರ ಭಾವನೆ. “ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಷ್ಟವೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಮೆಲ್ಲನೆ ಅತ್ತರೂ ಭಗವಂತನ ಕಿವಿಗೆ ಕೇಳಿಸುತ್ತದೆ, ಅವನ ಕಿವಿ ಇರುವೆಯ ಕಾಲಿನ ಸಪ್ಪಳವನ್ನು ಕೂಡ ಆಲಿಸುವುದು. ಮನಸ್ಸು ವಾಕ್ಯವು ಏಕೀಭವಿಸಿ ಹೃದಯಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಫಲದಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ “ಸಕಲವೂ ನಿನ್ನದು” ಎಂದೂ, ಹಾಗೆನ್ನುವಾಗಲೇ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ “ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನದು” ಎಂದೇನಿಸಿಯೂ, ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಿನ್ನನ್ನು ನೀನು ಮೋಸಗೊಳಿಸಬೇಡ. ಭಗವಂತನ ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳಾಡಬೇಡ. ಭಗವಂತನಿಗೆ ನಿನ್ನ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಯಿಲ್ಲದ ಪ್ರೇಮವಿದೆ. ಅವನ ಹಾಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಆದರಿಸುವವರು ಯಾರೂಇಲ್ಲ. ನೀನು ಅವನಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವನು ಆಲಿಸುವನು. ಒಂದು ದಿವಸ ನಿನಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ದರ್ಶನವಾಗುವುದು. ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಿಡಬೇಡ” ಎಂದೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು.

“ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ. ಭಯಂಕರ ದಾರಿದ್ರ್ಯದಿಂದ, ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ ದೌರಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಅಧೋಗತಿಗೀಡಾದ ಭರತಖಂಡದ

ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆಗಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ. ದರಿದ್ರಗಣವು ನಮ್ಮ ದೇವರಾಗಲಿ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಮರುಗೋಣ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡೋಣ. ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು.

ನಮ್ಮಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರಂತೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು “ಆತ್ಮದ ಭೋಜನ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ನಿಯಮ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸಾಮೂಹಿಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಎತ್ತರದ ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಪ್ರಾರ್ಥನಾಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಇಂಪಾಗಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಡುತ್ತಾ “ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಬರಿಯ ನಾಲಿಗೆಯ ನುಡಿಯಲ್ಲ, ಅಂತಃಕರಣದ ಮಹಾರೂಪ. ಭಾವನಾರಹಿತ ಶಬ್ದಗಳಿಗಿಂತ ಶಬ್ದರಹಿತ ಭಾವನೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯುಂಟು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಅವಸಾನ ಹೊಂದುವ ಮುಂಚಿನ ಮೂರುತಿಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ “ಇಂದು ನನ್ನ ಏಕಮಾತ್ರವೈದ್ಯ ರಾಮನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ರಾಮನಾಮವು ಶಾರೀರಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ನೈತಿಕವಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೂರಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಯಾರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ರಾಮನಾಮವು ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದ ಔಷಧಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ” (28-9-1947)

.....ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನಗಳು ಬದುಕಲು ನಾಲು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದ ನೀರು ಕಾರಣವಲ್ಲ; ಕೆಲವು ದಿನಗಳು ಸೇವಿಸಿದ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣಿನ ರಸವೂ ಕಾರಣವಲ್ಲ. ನನ್ನ ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಪರಿಣತ ವೈದ್ಯರೂ ಕಾರಣರಲ್ಲ; ಆದರೆ ನಾನು “ರಾಮ” ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದೆನೋ ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ನನ್ನ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು” ಎಂದು ಆಗಾಖಾನ್ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿವಸ ಮಾಡಿದ ಉಪವಾಸದ ಸಫಲತೆಯ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಬಯಲುಮಾಡಿದರು. (14-11-1947)

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನು, ಭಗವದ್ಗೀತೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ - “ಭಕ್ತ ಯಾವಾಗ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಆಯಾ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಾನೆಯೋ, ಆಗ ನಾನೇ ಅವನ ಕೋರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ದೇವತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಈಡೇರಿಸುತ್ತೇನೆ” ಭಗವಂತನ ಈ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಂಬಿ ನಾವು ಸದಾ ಕಾಲವೂ ಭಗವಂತನನ್ನೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೋಣ. ಯಾವ ಕಷ್ಟಬರಲಿ, ದುಃಖ ಇರಲಿ, ವಿಯೋಗ ಸಂಭವಿಸಲಿ, ಭಗವಂತನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸೋಣ, ನದಿ ಹೇಗೆ ಸಾಗರಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿಸೋಣ.

— ಪದ್ಮಶ್ರೀ. ಬೈರಕೂರು.

ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯವರ ಹುಂಡಿಗೆ ಕಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು “ಕಾರ್ಯನಿವಹಣಾಧಿಕಾರಿ, ತಿ. ತಿ. ದೇ., ತಿರುಪತಿ.” ಇವರ ಖಾತೆಯ ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

ತಿ. ತಿ. ದೇ.

ವಿರಿ” ಎಂದನು. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣನ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ನಡೆಯಿತು. ಯುವಕನು ಬೇಡವೆಂದರೂ ವೃದ್ಧನು ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಬದಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಕೆಲವು ದಿವಸ ಬೃಂದಾವನದಲ್ಲಿಯೂ ಭಗವಂತನ ಕೈಂಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಮರಳಿದರು. ವೃದ್ಧನು ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ನಾಗಲೀ ಹೆಂಡತಿಯಾಗಲೀ ಅದಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಸಮ್ಮತಿಸಲಿಲ್ಲ. ವೃದ್ಧನು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದನು. ಈ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ದಿನವಾದರೂ ವೃದ್ಧನು ಬದಿರಲು ಯುವಕನು ಅವನ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ವೃದ್ಧ ವಿಪ್ರನನ್ನು ಅವನ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೇಳಿದನು. ಆ ವೃದ್ಧನು ನಿರುತ್ತರನಾದನು. ತಾನು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ನಡೆದು ಕಲಹಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಲು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಾನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಆ ವೃದ್ಧನ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನು ಬಂದು ಯುವಕನನ್ನು “ಎಲೈ ಧೂರ್ತನೇ ಯಾತ್ರಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧರಾದ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಯವರಿಗೆ ಮದ್ದುಕೊಟ್ಟು, ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸಿ, ಹಣವನ್ನು ಕೊಳ್ಳೆಹೊಡೆಯಲು ಮತ್ತು ಮಾತುಕೊಟ್ಟಿರುವನೆಂದು ನನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲು ಅಸತ್ಯ ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆಯಾ” ಎಂದನು. ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಜನ ಸೇರಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಆ ಯುವಕನು ವೃದ್ಧನು ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ಮೂಡಿದ ವಾಗ್ದಾನವನ್ನು, ಮನೆಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದನು. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಪುತ್ರನು ನಾಸ್ತಿಕನಾಗಿದ್ದನು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನು ಯುವಕನನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆಂದನು. “ದೇವತಾ ವಿಗ್ರಹದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಪ್ರಮಾಣಮಾಡಿದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವೆ. ಆ ದೇವರೇ ಬಂದು ನಮ್ಮ ತಂದೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿದನೆಂದು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಲಿ, ಆಗ ನಿನಗೆ ನನ್ನ ತಂಗಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ” ಎಂದನು. ಯುವಕನಿಗೆ ಭಗವಂತನ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರು.

ಯುವಕನು ಬೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗೋಪಾಲಾಲಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು “ಪ್ರಭೂ, ನೀವು ನನ್ನೊಡನೆ ಈಗಲೇ ದಯಮಾಡಿಸಬೇಕು” ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದನು. ಆಗ ವಿಗ್ರಹ “ನಾನು ಕೇವಲ ಪ್ರತಿಮೆ ಅಲ್ಲವೆ? ನಿನ್ನೊಡನೆ

ನಾನು ಬರುವುದು ಹೇಗೆ” ಎಂದಿತು. ಯುವಕನು “ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರತಿಮೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ನಡೆದು ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅಸಂಭವವಿದೆ” ಎಂದನು. “ಸರಿ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಿಂದೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮಾತ್ರ ಹಿಂದೆ ನೋಡಬಾರದು ಇದಕ್ಕೆ ನೀನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಭಗವತ್ಪ್ರತಿಮೆ ಹೇಳಿತು. ಯುವಕನು ಒಪ್ಪಿದನು. ಇಬ್ಬರೂ ಬೃಂದಾವನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೃದ್ಧನ ಊರಿನತ್ತ ನಡೆದರು. ಪ್ರಯಾಣ ಮುಗಿದು ಊರು ಸಮೀಪವಾದಷ್ಟು ಯುವಕನಿಗೆ ಅವಸರ ಅತಿಯಾಯಿತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕಳವಳ ಪಟ್ಟನು. ಆತನು ತನ್ನ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನೋಡಿದನು. ತಕ್ಷಣ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಿ ನಿಂತನು. ಯುವಕನು ಊರೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸಾಕ್ಷ್ಯ ನೀಡಲು ಊರಾಚೆ ನಿಂತಿರುವನೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದನು. ಜನರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ನೋಡಿ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಟ್ಟರು. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಊರಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ ಆ ದೇವರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಪೂಜೆಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಆದ ರಿಂದ ಭಗವಂತನು ವಿಗ್ರಹದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿಮೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಆಗಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವನೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿಕೆ ಇಡಬೇಕು. ವಿಗ್ರಹವಾಗಲಿ, ಪ್ರತಿಮೆಯಾಗಲಿ ನಮ್ಮೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಮಾತನಾಡದಿರುವುದಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಭಕ್ತಾತ್ಮಿಕ ಶಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಲ್ಲವೆಂದು, ಕೇವಲ ಕಲ್ಲು, ಮರವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಕಲ್ಲಾಗಿ, ಮರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುವನು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿ. ನಮ್ಮ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದಷ್ಟು ಆ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ದರ್ಶಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಕಲ್ಲು ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಚಿಸಿದರೆ ಆ ಕಲ್ಲು ವಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತನ ಕೊಡಿಸುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ಲಭಿಸುವುದು. ನಿಯಮಾನುಸಾರವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರಪತ್ತಿಗಳಿಂದ ಭಗವದಾರಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ತಪ್ಪದೇ ದರ್ಶಿಸಬಹುದು. ಸರ್ವಶಕ್ತ ಸಂಪನ್ನನಾದ ಭಗವಂತನು ತನ್ನ ಭಕ್ತನು ಎಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗುವನು. ಭಕ್ತನು ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಡೆ ದೇವನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು ಎಷ್ಟೋ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಬಹುದು. ಪ್ರಹ್ಲಾದನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಒಂದು ಸ್ತಂಭದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದನು. ಆದರೆ ಆ ಭಗವದ್ಭಕ್ತ

ನಕ್ಕೆ ನಾವು ಅರ್ಹರಾಗಿರಬೇಕು. ತನ್ನ ಸರ್ವವ್ಯಾಪಕತ್ವವನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಹೀಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿರುವನು.

ಯದಾಕಾಶ ಸ್ಥಿತೋನಿತ್ಯಂ
ವಾಯುಸ್ಯರ್ವತ್ರ ಗೋಮಹಾನ್
ತಥಾ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ
ಮತಸ್ಥಾನಿ ತ್ಯುಪಧಾರಯು

“ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಚಲಿಸುವ ವಾಯು ಎಲ್ಲಾ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೇಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಶಿಗಳು ನನ್ನಲ್ಲೇ ಇರುವುವು”

(ಗೀತೆ 9ನೇ ಅಧ್ಯಾಯ 6ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಆಕಾಶ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಗಾಳಿ ಬೀಸದ ಪ್ರದೇಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಗಾಳಿ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನೇ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಕಾಶ, ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಗಾಳಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚ ನಾಶವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ?

ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಕಾಂತೇಯ
ಪ್ರಕೃತಿಂ ಯಾಂತಿ ಮಾಮಿಕಾಮ್
ಕಲ್ಪಕ್ಷಯೇ ಪುನಸ್ತಾನಿ
ಕಲ್ಪಾದೌ ವಿಸ್ಮಯಾಂಕಮಹಂ

(ಗೀತೆ ಅ. 9. ಶ್ಲೋ-7)

“ಓ, ಕುಂತೀಪುತ್ರಾ, ಯುಗಾಂತದಲ್ಲಿ ಈ ಭೌತಿಕ ವಸ್ತು ಸರ್ವಸ್ವ ನನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲೇ ಲೀನವಾಗುವುದು. ಮತ್ತೆ ಯುಗಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಹಿಮೆಯಿಂದ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವೆನು”

ಗಡಿಯಾರ ತಿರುಗುವಂತೆ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ಸಂಚಾಲನಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಚಾಲನೆ ಆಗದಿದ್ದಾಗ ಅದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗುವುದು. ಆದರೆ ದಿವ್ಯಸೃಷ್ಟಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ರಿಂದ ಅದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಭೌತಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವವೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ನಶ್ವರ. ಶರೀರದಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ಶರೀರ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಭಗವಂತನು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸ್ಥಿತಿಲಯಗಳಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ಷೀರೋದಕಶಯನನಾದ ವಿಷು ಮೂರ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಈ ಪ್ರಪಂಚ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಶರೀರ ವಿರುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇದು ಕೂಡಾ. ಭೌತಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವುದು ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರದಿಂದಲೇ.

(12 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಪರಮಾತ್ಮನನಾಮ ಮಿಥಾಯಿಯಂತೆ ಬಹು ಸವಿ ಎಂದು ದಾಸರಾಯರು ಹೇಳುತ್ತ :-

ನಂದನ ತನಯ ಗೋವಿಂದನ ಭಜಿಪುದು
ಆನಂದವಾದ ಮಿಥಾಯಿ ।
ದಧಿಪೃಥ ತ್ವೇರಕೃಂತಲು ಬಹು ಇದು
ಅಧಿಕವಾದ ಮಿಥಾಯಿ ।
ಕದಳಿ ದ್ರಾಕ್ಷೆ ಖರ್ಜೂರ ರಸಗಳನು
ಮೀರುವುದೀ ಮಿಥಾಯಿ ॥

ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಎಲ್ಲಕಡೆಗೂ ಎಲ್ಲಕಾಲಕ್ಕೂ ಸವಿ, ಕಲ್ಪಸಕ್ಕರೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ದಾಸರಾಯರು ಹೇಳುತ್ತ;

“ಕಲ್ಪಸಕ್ಕರೆ ಕೊಳ್ಳಿರೋ ನೀವೆಲ್ಲರು
ಕಲ್ಪಸಕ್ಕರೆ ಕೊಳ್ಳಿರೋ ॥ಪಲ್ಲ॥

ಕಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ಸವಿ ಬಲ್ಲವರೆ ಬಲ್ಲರು ।
ಪುಲ್ಲಲೋಚನ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಾಮವೆಂಬ ॥ಅ.ಪ॥

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಾಮವೆಂಬ ಕಲ್ಪ ಸಕ್ಕರೆಯ ಸವಿ ಬಲ್ಲವರು ಇದನ್ನು ಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ದಾಸರಾಯರು ಇಂಥ ಅಮೂಲ್ಯ ವಸ್ತು ಎಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ:

“ಸಂತೆ ಸಂತೆಗೆ ಹೋಗಿ ಶ್ರಮಪಡುವುದಲ್ಲ ।
ಸಂತೆಯೊಳಗಿಟ್ಟು ಮಾರುವುದಲ್ಲ ॥

ಸಂತತ ಭಕ್ತರ ನಾಲಿಗೆ ಸವಿಗೊಂಬ ।
ಕಾಂತ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ ನಾಮವೆಂಬ ॥”

‘ಹಸಿದಾಗ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮ ಹಣ್ಣು ಎಂದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ ನಿರೂಪಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ:-

ಹಣ್ಣು ಬಂದಿದೆ ಜನರು ಹಣ್ಣು ಕೊಳ್ಳಿರೋ ।
ಹಣ್ಣು ಎಂಬೋ ಹರಿಯ ನಾಮ ।
ಹಣ್ಣು ಎಂಬೋ ಶ್ರುತಿಯ ನಿಂಬೆಯ ॥ಪಲ್ಲ॥

ಹರಿಯ ನಾಮವನ್ನು ನಿತ್ಯ ಸ್ಮರಿಸಬಲ್ಲ
ವಿಪ್ರರಿಗೆ ।

ಸುರರು ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ಬಾಗುವರಲ್ಲಯ್ಯ ॥
ಗಿರಿಯ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಅಲುಮೇಲುಮಂಗ ।
ಅರಸನಾದ ಪುರಂದರವಿಠಲನೆಂಬ ಜಂಬು
ನೇರಳೆ ॥

ಹರಿನಾಮವೆಂಬ ಕಲ್ಪಸಕ್ಕರೆ, ಹಣ್ಣನ್ನು ಸವಿಯ ಹೇಳಿದ ದಾಸರಾಯರು ರಾಮನಾಮವೆಂಬ ಪಾಯಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸವಿಯುವ ಬಗೆಯನ್ನು ಈ ಪದದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ,

ವಿಠಲ, ಎಂದು ಮುಂತಾದ ಅನಂತ ಭಗವನ್ನಾಮ ಸಮನ್ವಯವನ್ನು ರೂಪಕದಿಂದ ವರ್ಣಿಸುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ:-

ರಾಮನಾಮ ಪಾಯಸಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣ ನಾಮ
ಸಕ್ಕರೆ ।

ವಿಠಲ ನಾಮ ತುಪ್ಪವ ಬೆರಸಿ ।
ಕಲಸಿ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿರೋ ॥ಪಲ್ಲ॥

ಹೃದಯವೆಂಬೊ ಮಡಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವವೆಂಬೋ
ಎಸರಿಟ್ಟು ।

ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪಾಕಮಾಡಿ ಹರಿವಾಣಕೆ ಬಡಿಸಿ
ಕೊಂಡು ॥

ಆನಂದ ಆನಂದವೆಂಬೋ ತೇಗುಬಂದಿತು
ಕಾಣಿರೋ ।

ಆನಂದ ಮೂರುತಿ ನಮ್ಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
ನನ್ನು ನೆನೆಯಿರೋ ॥

ನೊದಲು ಪಾಯಸವನ್ನು ಉಣಬಡಿಸಿದ ದಾಸರಾಯರು ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮದ ಅಮೃತಾನ್ನವನ್ನೇ ನಮಗೆ ಉಣಬಡಿಸಿ ಹಸಿವೆಯನ್ನು ಹಿಂಗಿಸುತ್ತಾರೆ.

“ನಿನ್ನ ನಾಮವೆ ನನಗೆ ಅಮೃತಾನ್ನವು ।
ಇನ್ನು ಹಸಿದಿರಲೇಕೆ ಎನಗೆ ನೀನೊಲಿದಿರಲು ॥
ಪಲ್ಲ॥

ಓಂಕಾರವೆಂಬ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ।
ಶಯಿ ಪಾಣಿಯ ನಾಮ ಶಾಖಾದಿ ಸೂಪ ॥
ಸಂಕರ್ಷಣ ಎಂಬ ನಾಮ ದಿವ್ಯ ಶಾಲ್ವನ್ನವು ।
ಸಂಕರ್ಷಣ ನಿನ್ನ ನಾಮ ಪಳೆದ್ಯ ಸಾರು ॥

ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮಾಮೃತವನ್ನಷ್ಟೇ ಉಂಡು ಸುಖ ಪಡುವುದಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ರಥವೆನಿಸಿದ ದೇಹವನ್ನೂ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮವೆಂಬ ರತ್ನಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ರೂಪನಾಮಗಳನ್ನು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಜನರು ರತ್ನಹಾರವನ್ನು ಧರಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಯಂಪ್ರಕಾಶನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಾಮವೇ ರತ್ನ. ಅದರೆ ಮಾಲಿಕೆಯೇ ರತ್ನ ಹಾರ ಎಂಬ ನಾಮದ ಮಹಿಮೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ರಾಮನಾಮ ರತ್ನಹಾರ ದೊರಕಿತೆನಗೆ ।
ಪೂರ್ವ ಪುಣ್ಯ ಫಲಕೆ ॥ಪಲ್ಲ॥

ಮಚ್ಚನೆಂಬ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ಹರಳು ।
ಕೂರ್ಮನೆಂಬ ಕುಸುರಿಗಳು ॥
ವರಹನೆಂಬ ಹೊಸ ಮೋಹನ ಚಿನ್ನ ।
ನರಹರಿ ಎಂಬೋ ನಾಮದ ಸರಮುತ್ತು ॥

ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯ ಬಲ ಬಲವಾದಂತೆ ಬಿಂಬ ನನ್ನು ಕಾಂಬ ಹಂಬಲ ಹಿರಿದಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿ ನಾಮವೆಂಬ ಅರಗಣೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಯ ಜಾಲಬೀಸಿ ಹಿಡಿಯುವರು ಎಂಬಮಾತನ್ನು ದಾಸರಾಯರು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರದಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ :-

ಹರಿನಾಮದರಗಣೆಯು ಹಾರುತಿದೆ ಜಗದಿ ।
ಪರಮ ಭಾಗವತರು ಬಲೆಯಬೀಸುವರು ॥ಪಲ್ಲ॥

ಎಷ್ಟು ವರ್ಣಿಸಲಿ ನಾನೀ ಮುದ್ದು ಅರಗಣೆಯು ।
ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗೀರೇಳು ಜಗವನಿಂಬಿಟ್ಟು ॥
ಸೃಷ್ಟಿಕ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನಂ ನೆನೆನೆನೆದು ।
ಮುಟ್ಟಿ ಭಜಿಸುವುದು ಈ ಮುದ್ದು ನರಗಣೆಯು ॥

ಹಾರಾಡುತ್ತಿರುವ ಹರಿನಾಮವೆಂಬ ಮುದ್ದು ನರಗಣೆಯನ್ನು ಭಗವದ್ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಯ ಬಲೆ ಬೀಸಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ, ಆಗ

“ಯಾರು ಸಂಗಡ ಬಾಹೋರಿಲ್ಲ ।
ನಾರಾಯಣ ನಿಮ್ಮ ನಾಮ ಒಂದಲ್ಲದೇ”

ಎಂಬ ದೃಢತೆ ಅವರ ಬಾಳಿನ ಹಸುರಿನ ಉಸಿರಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಅನನ್ಯವಾದ ಹರಿ ನಾಮ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಭವಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಸುಖಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನಿತ್ಯನೂತನನಾದ, ಸರ್ವತ್ರ ವ್ಯಾಪ್ತನಾದ ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ಶ್ರೀಹರಿಯನಾಮ ಸ್ಮರಣೆ ಸತತವಾಗಿ, ಸಹಜವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಕಿಟ್ಟಿದಂತೆ ಇದ್ದ ಮಲವು ನಾಶವಾಗುವುದು. ಅಮೇಲೆ ಸತ್ಯ ಗುಣದ ಕಾರ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನವೂ, ಭಕ್ತಿಯೂ ಉದಯವಾಗುವುವು. ಅಖಂಡ ಸ್ಮರಣೆಯಾದಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಗಳು ಬೆಳೆಯುವುವು. ಸತ್ಯ ಗುಣದ ವ್ಯಾಪಾರವು ಪ್ರಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಹೋದಂತೆ ರಜಸ್ತಮೋ ಗುಣಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭಾದಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಗಳ ಆಟ ಸಾಗದಂತಾಗುವುದು. ಅಜ್ಞಾನ ಕಾರ್ಯಗಳಾದ ಕಾಮ ಲೋಭಾದಿಗಳಿಂದಲೇ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವುದು. ವೈರಾಗ್ಯವು ದೃಢವಾದಂತೆ ಜ್ಞಾನ ಭಕ್ತಿಗಳ ಬಲವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೆ ಅರತಿಯೇ ವೈರಾಗ್ಯ, ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಭಕ್ತಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ವಿರಕ್ತಿಗೂ ಭಕ್ತಿಗೂ ಕಾರಣವಾದ ನಾಮ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಪುರಂದರೋಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಶೈವ ನಾಯನಾರರು

ತಿರುಚ್ಚಾನ್ನ ಸಂಬಂಧರ್

ಕ್ರಿ.ಶ. ಆರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಅಂತ್ಯದವೇಳಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜ್ಯವು ಪ್ರಬಲವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೂರು ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ತನ್ನ ವಿಜಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಿಸಿತು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಆಗ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜೈನ ಬೌದ್ಧ ಮತ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮೂಲೆಗೊತ್ತಿದರು. ಶೈವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ನಾಯನಾರ್ ಎಂದೂ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಆಳ್ವಾರರೆಂದೂ, ಶೈವಗೀತೆಗಳಿಗೆ ತೇವಾರವೆಂದೂ ಆಳ್ವಾರರುಗಳ ಗೀತೆಗೆ ದಿವ್ಯಪ್ರಬಂಧವೆಂದೂ ಹೆಸರು. ತೇವಾರವೂ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ

ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳು. ಇವುಗಳ ಕರ್ತೃಗಳಾದ ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರು ಭಕ್ತಿಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ, ಅನುಭಾವಿಗಳಾಗಿ, ಈಶ್ವರಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಫಲನಾದ ಜ್ಞಾನಾಮೃತವನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಜನಗಳ ಆಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಅವರನ್ನೂ ಪರಮಭಾಗವತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸೌಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಭಕ್ತಿಪಂಥವು ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿಲ್ಲಾ ಹರಡಿತು. ಈ ಭಕ್ತಶಿರೋಮಣಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಆಗಿನ ಆಳರಸರೂ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿ ಅವರ ಪಂಥಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು.

ಶೈವನಾಯನಾರರುಗಳೂ ವೈಷ್ಣವ ಆಳ್ವಾರರುಗಳೂ ಸರಳ-ಭಕ್ತರು; ದಾರ್ಶನಿಕರಲ್ಲ. ಭಗವಂತನು ಶಿವ, ವಿಷ್ಣು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಮಪೂಜ್ಯ, ವಂದನೀಯ, ಪ್ರೀತಿಸಾತ್ಯ, ಅವನು ಭಕ್ತಿಗೆ ಒಲಿಯುವಂತೆ ತರ್ಕಕ್ಕೆ ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ಸೌಂದರ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದುಕ್ಷಣವೂ ಬದುಕಲಾರನೆಂಬ ಅಜ್ಞಾನಿಗೂ ಅವನು ಒಲಿಯುವನು. ಇವರಿಗೆ ಜೀವಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮರು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾದ ವಿಷಯ. ಭಗವತ್ಪುರುಷಾಪ್ರವಾಹವು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೆಯೂ ಹರಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಇವರು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದರು. ಇವರು ಗಾನಶೀಲವಾಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲವಾಗಿರಲಿ, ಭಗವದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಉದ್ರಿಕ್ತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತತೆಯನ್ನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸಾರಿ ಅನೇಕ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿದರು. ಇವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಉತ್ತಮ ಗಾಯಕರಾದುದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಭಕ್ತಿರಸಪ್ರಧಾನವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ನಂಬಿ ಅಂಡಾಳ್ ನಂಬಿ ಮತ್ತು ನಾಥಮುನಿಗಳು ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಎರಡುಪಂಥದ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಕಾಲದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಂಬಿಯವರು ಶಿವಗೀತೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಗಾನತಿರುಮೋರೈಗಳನ್ನಾಗಿ ಭಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಏಳಕ್ಕೆ 'ತೇವಾರಂ' ಎಂದು ಹೆಸರು. (ತೇ ಎಂದರೆ ದೇವರ, ಆರ ಎಂದರೆ ದಾರ) ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧರ್, ಅಪ್ಪರ್, ಸುಂದರರ್ ಇವರ ಗೀತೆಗಳಿವೆ. ಎಂಟನೆಯ 'ತಿರುವಾಚಕಂ', ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಚಕರ ಕೃತಿಗಳು. ಒಂಬತ್ತನೆಯ ತಿರು 'ಇಶೈವ್ವಾ' ಹಲವಾರು

ಜನರ ಸಂಗ್ರಹ. ಹತ್ತನೆಯದು ತಿರುಮಾಲರ ಕೃತಿಗಳು, ಹನ್ನೊಂದನೆಯದು 'ತಿರುಮುರೈ'. ಇದರಲ್ಲಿ ನಕ್ಕೀರಾರಿಂದ ನಂಬಿ ಅಂಡಾಳ್ ನಂಬಿ ವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಭಕ್ತರ ಗೀತೆಗಳು ಸಂಗ್ರಹಿತವಾಗಿವೆ.

ಶೈವ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರೀವರೂ ಸನ್ಮಾರ್ಗ, ಸತ್ಪುತ್ರಮಾರ್ಗ, ಧನ್ಯಮಾರ್ಗ, ಮಧುರ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಆರಾಧ್ಯದೈವದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರತೀತಿ. ಇವರ ಉಪದೇಶ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದುದು ಶರಣಾಗತಿ ತತ್ತ್ವ. ಈ ಭಕ್ತಿ ಸಾಹಿತ್ಯರಾಶಿಗಳು ಉಪನಿಷತ್ಸಾರಸಂಗ್ರಹವೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

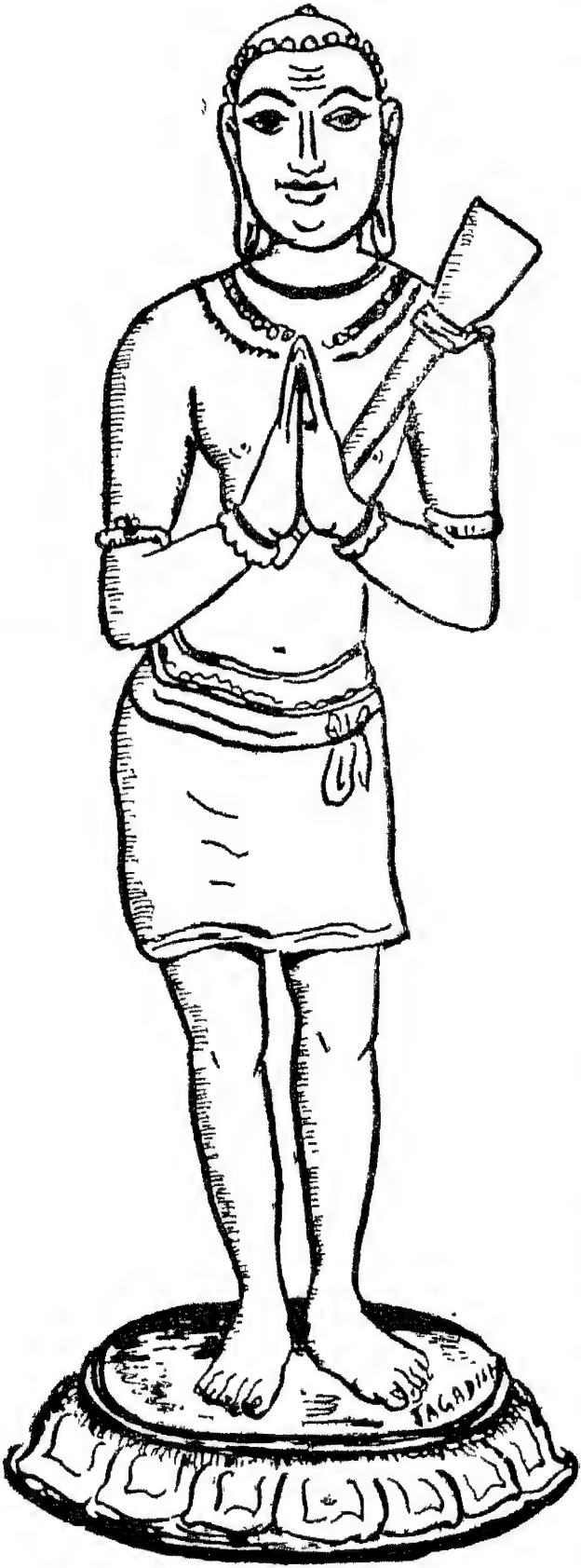
'ತಿರುಮೋರೈ'ಯ ಕರ್ತೃವಾದ ತಿರುಮಾಲರು ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಶೈವಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವರ 'ತಿರುಮಂತ್ರವು' ಬಹು ಗಹನವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಸ್ವಾನುಭವದಿಂದ 'ಪತಿ-ಪಶು-ಪಾಶ ಸಿದ್ಧಾಂತ'ವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವೇ ಭಕ್ತಿಯೇ-ಶಿವ; ಶಿವನೇ ಪ್ರೇಮ. ಪ್ರೇಮವೇ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶಿವನ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳುತ್ತದೆ. ತಿರುಮಂತ್ರವು ಮೂರುಸಾವಿರ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತಮಿಳು ಶೈವರಿಂದ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಒಂದು ಶತಮಾನ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಚಕರೂ ಇತರ ಮೂರು ಸಮಯಾಚಾರ್ಯರುಗಳಾದ ಅಪ್ಪರ್, ಸಂಬಂಧರ್ ಮತ್ತು ಸುಂದರರೂ ಅವತರಿಸಿ ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ಶರಣಾಗತಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ಇವರೆಲ್ಲ ಸುಮಾರು ಏಳನೆಯ ಶತಮಾನದವರು.

ಅಪ್ಪರ್ ಅವರು ಪಲ್ಲವರಾಜನಾದ ಒಂದನೆಯ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನ ಕಾಲದವರು. ಇವರ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ತಿರುಮುನೈಪ್ಪಾಡಿನ ತಿರುಪಾಮೂರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮರುಣೀಕೈಯಾರ್ (ಮರುಳ್ + ನೀಕೈಯಾರ್-ಮರುಳನ್ನು ನೀಗಿದವರು) ಎಂಬ ಹೆಸರಿತ್ತು. ವೇಳಾಳಜಾತಿಯವರು. ಇವರು ಶೈವರಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವುಕಾಲ ಜೈನರಾಗಿ ಪುನಃ ತಮ್ಮ ಅಕ್ಕನಾದ ತಿಲಕವತಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ

ಡಾ|| ಎನ್. ಅನಂತರಂಗಾಚಾರ್

ಶೈವರಾಗಿ ಆ ಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ರಾಜ ನಾದ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನನ್ನು ಶೈವನನ್ನಾಗಿ ಸಿದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದ ಕೆಲವು ಪವಾಡಗಳು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿವೆ. ಜೈನ ನಾಗಿದ್ದ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನು ಜೈನರ ದೂರಿನ ಮೇಲೆ ಅಪ್ಪರನ್ನು ತನ್ನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರಸಿಕೊಂಡು ಬೆದರಿಸಿದನು. ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಶಿವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತ (‘ನಾ ಮಾ ರ್ಕು ಮ್ ಕುಡಿ ಯಲ್ಲೋಮ್, ನಮಸೈ ಅಂಜೋಮ್ ನರಗತ್ತಿಲ್ ಇಡರ್ಪ್ಪಡೋಮ್’) ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಅಡಿಯಾಳಲ್ಲ. ನಮ್ಮನ್ನು ಅಂಜಿಸುವರು ನರಕಕ್ಕಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹಾಡಿ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕುಳಿತರು. ಕೋಪಗೊಂಡ ರಾಜನು ಅವರನ್ನು ಬೇಯುವ ಸುಣ್ಣದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಿದನು. ಆಗ ತಮಗುಂಟಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಪ್ಪರ್ ಮುಂದಿನ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಪ್ಪರ್

‘ಮಾಣಿಲ್ ವಿಣೈಯುಮ್, ಮಾಲೈ ಮದಿಯಮುಮ್
ವೀಶುತೆನ್ನಲುಮ್, ವಿಂಗಳವೇನಿಲುಮ್
ಮಾಶು ವಂಡುರೈ ಪೊಯ್ಗೈಯುಮ್
ಪೋನ್ನದೇ
ಈಶನೆಂದೈ ಯಿಣೈಯಡಿ ನೀಳಲೇ’

ಈಶನ ಪದದ್ವಯದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ (ಸುಣ್ಣದ ಗೂಡಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ) ವಿಣೆಯ ಇಂಚರಕ್ಕೆ, ಸಂಜೆಯ ತಿಂಗಳಿಗೆ, ಹಬ್ಬದ ವಸಂತಸಮಯಕ್ಕೆ ಮರಿದುಂಬಿಯ ಝೀಂಕಾರ ರವದಿಂದ ಕೂಡಿದ ತಾವರಿಯ ತಟಾಕಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಿತ್ತು.

‘ಶೊತ್ತುಣೈವೇದಿಯನ್ ಪೋವಿ ವಾಸವನ್’ ಎಂದು ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತುತೇವಾರ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ತಮ್ಮ ಕೊರಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಬಂಡೆಯನ್ನೇ ತೆಪ್ಪನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಹರಿಹಿನ ಮೇಲೆ ತೇಲಾಡಿಕೊಂಡು ದಡವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಇವುಗಳಿಂದ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನಿಗೆ ಅದರ ಮಹಿಮೆಯು ಅರಿವಾಯಿತು.

ಇವರು ಬಹು ದೀರ್ಘಕಾಲ ಬಾಳಿ ಸಂಬಂಧ ರೊಡನೆಯೂ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿಯೂ ಹಲವು ಶೈವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಮಾಡಿ ಬಗೆ ಬಗೆ ಯಾದ ತೇವಾರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ ತಿರುವುಹುಲೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಶಿವೈಕ್ಯರಾದರು. ಇವರಿಗೆ ತಿರುನಾ ವಕ್ಕರಸ್ಸು, ತಾಂಡಕರಾಜ, (ತಾಂಡಕ ಎಂಬ ಅರ್ಯವಾಕ್ಯು. ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರರ ವಿವೃಪ್ರಬಂಧದ ಪದ್ಯಜಾತಿಯನ್ನು ಹಾಡಿದ ಶೈವನಾಯನಾರ್ಯ ಬಳಿಕ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಭಗವಂತನ ವಿವಿಧ ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಆದುದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಸಿಂಹಪ್ರಾಂತ ಮುಂದೆ ವರೆಯುವ ವಸ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ) ವಾಗೀಶರ್ ಮೊದಲಾದ ಹೆಸರು ಗಳುಂಟು. ತೇವಾರದಲ್ಲಿ ಇವರ ೩೧೩ ಗೀತೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ನಾದ ಮಾಧುರ್ಯ, ಭಕ್ತಿಭಾವನೆ, ವಿಷಯ ಗೌರವ, - ಇವು ಅವರ ತುಂಬು ಜೀವನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಪರಿಪುಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಕಡೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸ ಶ ರೀ ರ ವಾ ಗಿ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದ ನಡೆ ನಡೆದು, ತೆವಳಿ, ಉರುಳಿ, ಮುಂದೆಸಾಗಿದರು. ಎಷ್ಟು ಬಳಲಿದರೂ ಕೈಲಾಸ ಸಿಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮೈ- ಕೈಯೆಲ್ಲ ರಕ್ತಸುರಿದು ವ್ರಣವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಕೈಲಾಸದ ಹುಚ್ಚು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ತಟಾಕದ ದಡದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಷತಾಳಿ ಬಂದ ಶಿವನ ಸೂಚನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದರು. ಒಡನೆ ಈಗಿನ ತಂಜಾವೂರಿಗೆ ಎಂಟು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ತ್ಯಾಗರಾಜರು ವಾಸಮಾಡಿದ ಪಂಚನದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ತಿರುವೈ ಯಾರಿನ ದಡದಲ್ಲಿ ಮೇಲಕ್ಕೆದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ

ಶ್ರೀ ತಿ. ಜಿ. ಸಂವತ್ ೧೮೦೨ ಸೂರ್ಯಾಕಾರ್ಯ

ಸಖಿ— ಸರಿ. ಆಮೇಲೆ ಇವಳೇನು ಮಾಡಿ ದಳು?

ತಾಯಿ— ಆಮೇಲೆ ಇವಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿ ವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನಗೆ ತೋಚಿದ ದೇವರ ಚರಿತ್ರೆ ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನದಣಿಯೆ ಹಾಡುತ್ತಾ, ಇಂತಹ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಕೊರತೆಯಿರಬಲ್ಲದು, ಯಾವ ದುಃಖ ಬರ ಬಲ್ಲದು, ಯಾವ ಕೇಡುಂಟಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕುಡಿದಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಹೇ ಗೋ ಇವಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ನಾನೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈ ದೃಶ್ಯವೂ ಬಹಳಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕ ವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಂತೆಯೇ ದೇವರ ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚೊಂದು-ಇವಳಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವುದ ರಿಂದ, ಇವಳು ತನ್ನ ಭಗವದನುಭವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇವಳ ಸ್ವಪ್ನ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ, “ಅಯ್ಯಾ ಮಾನವರೇ! ನೀವು ಅಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರವಾದ

ಕೈಲಾಸ ದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಬದುಕಿದ್ದು ಜಗತ್ತೇ ಶಿವಮಯ ವೆಂದರಿತು ಅನೇಕ ತೇವಾರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು.

ತಿರುಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧರು ಪಲ್ಲವರಾಜನಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನ ಕಾಲದವರು. ತಿರುಮಂಗೈಯಾಳ್ವಾರರವರ ಸಮಕಾಲೀನರು. ಶಿವಪಾದ ಹೃದಯರು ಇವರ ತಂದೆ, ಭಗವತಿ ಅಮ್ಮೆಯಾರ್ ತಾಯಿ, ಜನ್ಮಸ್ಥಳ ಶೀರ್ಕಾಳು (ಈಗಿನ ಶೆಯ್ಯಾಳ) ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಪರ ಮಾತ್ತನ ವರಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವರು. ತಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಕೊಳದ ಹತ್ತಿರ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರ ಸ್ತೋತ್ರರೂಪವಾದ ಅನೇಕ ತೇವಾರಗಳನ್ನು ಹಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ತಂದೆಯ ಕಂಕುಳಿ ನಲ್ಲಿಯೇ ಶೈವಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂ ದ ಶಿ ಸಿ ಅಪ್ಪರನ್ನು ಸಂಧಿಸಿ ಜೈನಮತವನ್ನು ಖಂಡಿಸಿ ಜಯಶೀಲರಾಗಿ ಶೈವರಾದರು. ಇವರು ಒಂದು

ಶ್ರೀ

ಜೈನರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ರಾಜನನ್ನು ಶೈವ ನಾಗಿಸಿದರೆಂಬುದು ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಚಕರ ಜೀವನಕಥೆಯು 'ತಿರುವಳ್ಳಿ ಯಾಡಲ್', ಮತ್ತು 'ವಾಡವೂರಾರ್' ಪುರಾಣ ಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಧುರೆಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ವಾಡವೂರಿನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಲದವರು. ತಮ್ಮ ಮೇಧಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಾಂಡ್ಯದೊರೆಯಾಗಿದ್ದ ಅಯರ್ದನನ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದು ಅವನ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ, ಐಹಿಕದಲ್ಲಿ ಜಿಗುಸ್ಸೆಯನ್ನು ತಳೆದು ಶಿವವೈರುಂತ್ಯೋರೈ ಎಂಬ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ರಾಜನಿ ಗಾಗಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ ಶಿವನಿಂದ 'ಶಿವಜ್ಞಾನಭೋದ'ದ (ಶಿವಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಿ) ರಹಸ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಶಿವಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ

ಮೊದಲನೆಯ ಗಂಟೆ ,,
ಸರ್ವದರ್ಶನ ,,
ಎರಡನೇ ಗಂಟೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ
ಸರ್ವದರ್ಶನ ,,
ರಾತ್ರಿ ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿ
ಏಕಾಂತಸೇವೆ, ತೀರ್ಮಾನ ರಾತ್ರಿ

ಶೈವನವರ ದೇವಾಲಯ, ನೂರು.

ಯೋಜನಾ.

5-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	5-30 ವರೆಗೆ
5-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-00 ವರೆಗೆ
6-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	6-30 ವರೆಗೆ
6-30 ಗಂಟೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ	1-00 ವರೆಗೆ
1-00 ಗಂಟೆಯಿಂದ	1-30 ವರೆಗೆ
1-30 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ	7-30 ವರೆಗೆ
7-00 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ	8-45 ವರೆಗೆ
8-45 ರಿಂದ ರಾತ್ರಿ	9-00 ವರೆಗೆ

ಗಮನಿಕೆ:- ಶುಕ್ರವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಉಂಟು. ಸಹಸ್ರನಾಮಾರ್ಚನೆಯ ಟಿಕೆಟ್ ಬೆಲೆ 6-50 ರೂ. ಒಂದು ಟಿಕೆಟ್ಟಿಗೆ ನಾಲ್ವರು ಅನುಮತಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವದರ್ಶನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 1-50 ರೂ. ಟಿಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಭಕ್ತರು ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಅರ್ಚನೆ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಪೇಷ್ಕಾರ್.

ಅನೇಕ ಭಕ್ತಿಗೀತೆಗಳನ್ನು ಹಾಡಿ, ಸಂಧಿಸಿದ ಬೌದ್ಧರನ್ನೂ ಸೋಲಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿದಂಬರ ದಲ್ಲಿ ಶಿವೈಕ್ಯರಾದರು. 'ತಿರುವಾಚಕವು' ಮಾಣಿ ಕ್ಯವಾಚಕರ ಕೃತಿ. ಇದು ಮಾಣಿಕ್ಯವಾಚಕರ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ತಮಿಳು ಶೈವರ ಶರಣಾಗತಿ ತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ಬಹು ಸರಳವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಇವರು 'ತಿರುಕ್ಕೊವೈಯಾರ್' ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ೯೬ ಕಾವ್ಯರೂಪಗಳಿವೆ. ಅವು ಗಳಲ್ಲಿ 'ಕೋವೈ' ಎಂಬುದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ಬಗೆಯ ಕಾವ್ಯ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಯಕನಾಯಕಿಯರ ಭಾವ, ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರಣಯ, ನೋಟ, ಕೂಟ, ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವರ್ಣನೆಯಿದೆ. ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಾಚಕರ 'ತಿರುಕ್ಕೊವೈಯಾರ್' ಗೆ ನಟರಾಜನೇ ನಾಯಕ, ಜೀವಾತ್ಮನಾಯಕಿ, ಇವರ ಪ್ರಣಯ ವನ್ನು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿವೆ. ಹೊರ ನೋಟಕ್ಕೆ ಕೋವೈ ಜಾತಿಯ ಶೃಂಗಾರ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಕವಿಯ ಭಕ್ತಿಯ ಆವೇಶವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೋವೈಕಾವ್ಯಗಳ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ 'ತಿರುಕ್ಕೊವೈ ಯಾರ್' ಗ್ರಂಥವೇ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದು ದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಆದಿಯಲ್ಲಿ 'ತಿರು' ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಆರ್' ಎಂಬ ಗೌರವಾರ್ಥ ಸೂಚಕ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಸುಂದರರ್ ಅಥವಾ ಸುಂದರಮೂರ್ತಿಯು ಶೈವಸಮಯಾಚಾರ್ಯರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯವರು. ಇವರ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ೧೮ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವಿಸಿದ ದಿವ್ಯಜೀವನ ಅತ್ಯಾಶ್ಚರ್ಯಕರವಾ ದುದು. ಇವರು ಸಹಸ್ರಾರು ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿ ಸಿರುವಂತೆ ಪ್ರತೀತಿಯಿದ್ದರೂ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗಿರು ವುವು ೧೦೦ ಮಾತ್ರ. ಇವರ ತಿರುತ್ತೊಂಡರ್ ತೋವೈ ಎಂಬ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಶೈವ ಭಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ಮರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆ ಮುಂದಿನ 'ವೆರಿಯ ಪುರಾಣ'ಕ್ಕೆ ಆಕರವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಗ ವದ್ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಭಾವನಾ ಸೌಂದರ್ಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಇವರ ಹಾಡುಗಳು ತಮಿಳು ಶೈವರ ಬಾಂವುಡಿಯಾಗಿವೆ.

ಶೈವಸಮಯಾಚಾರ್ಯರುಗಳಾದ ಅಪ್ಪರ್, ಸಂಬಂಧರ್, ಸುಂದರರ್ ಮತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಾಚಕರು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗ, ಸತ್ಪತ್ರ ಮಾರ್ಗ, ದಾಸ್ಯಮಾರ್ಗ, ಮತ್ತು ಸಭಾಮಾರ್ಗ ಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿರುವರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ.

★

ತುಳಸಿ ಪ್ರಸಾದ

ಶ್ರೀ ತಿ. ಐ. ಸಂವತ್ ೧೯೭೭ ಮಾರ್ಗಶಿರಾ

(ಪ್ರವೇಶ—ತಾಯಿ, ಮಗಳು, ಸಖಿ. ಮಗಳು ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಏನೋ ಗೊಣಗೊಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ತಾಯಿ ಅವಳನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ — ಸಖಿಯು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.)

ಸಖಿ—ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಏನು ವ್ಯಾಧಿಯಮ್ಮ? ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ? ಏನೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲವೆ?

ತಾಯಿ—ಸಖಿ! ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ? ಈ ಹುಡುಗಿಯ ವಿಚಾರ ನಿಮಗೆ ತಿಳಿಯದೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಪ್ರೇಮವ್ಯಾಧಿ. ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವರ ನಾಮಗಳನ್ನೇ ಬಾಯಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ಅವನನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ, ಬಾಯಿಗೆ ಬಂದಂತೆಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವಳು. ಆ ದೇವನೂ ಸಹ ಇವಳಿಗೆ ಪ್ರಸನ್ನನಾಗಿ ತನ್ನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನವನ್ನೀಯುತ್ತಿರುವನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೇ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಆತನು ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಇವಳನ್ನು ದುಃಖಕ್ಕೀಡುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಇವಳು ಒಂದು ಬಾರಿ ನಗುವುದು, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದು, ತನ್ನ ಸಂತೋಷವನ್ನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಒಂದುಬಾರಿ ಅಳುವುದು, ಕೂಗಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಮೂರ್ಛಿತಳಾಗುವುದು, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳ ಕಾರ್ಯಗಳೊಂದೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಾನೆ ಇವಳು, “ಓ ಮುಡಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ ಪ್ರಭುವೇ! ಓ ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವವರೂ ಮಂದಿಸುವ ಪಾದಾರವಿಂದವುಳ್ಳವನೇ!” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಸ್ವರದಲ್ಲಿ ಕೂಗುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದವರು “ಇವಳು ಶ್ರೀವೈಕುಂಠನಾಥನನ್ನೇ ಕರೆಯುತ್ತಿರುವಳು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅದೇನು ಮಾಯೆಯೋ, ನಾನು ಬೇರೆ ತಿಳಿಯಲಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆಲ್ಲಾ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ “ಮಧುರವಾಕ್ಯಗಳಾದ ಕವಿಗಳೇ! ನಾನೀಗ ಹೇಳಬಯಸುವ ಮಾತು ಬಹಳ ವಿರೋಧವಾದುದು. ಅದರೂ ಹೇಳಿದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಹೇಳುವೆನು ಕೇಳಿರಿ. ನಾನೇನೋ ನನ್ನ ಮಧುರವಾದ ವಾಣಿಯನ್ನು ಶ್ರೀವೆಂಕಟಾದ್ರಿನಾಥನಿಗಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕೊಡಲಾರೆನು. ನೀವೇಕೆ ಹುಲು ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ನುತಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನು ಎಂಜಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ?” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶಮಾಡತೊಡಗಿದಳು.

ಸಖಿ—ಅವಳು ಕೂಗಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ಜನರು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಕವಿಗಳೂ ಇದ್ದಿರಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕವಿ ತಾನೇ? ಅದುದರಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಸಂಧಿಸಲು ಇತರ ಕವಿಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಮನಶ್ಚಾಂತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಅವಳ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಲೆಂದು ತಾವು ಹಾಡಿದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ತೋರಿಸತೊಡಗಿರಬೇಕು. ಅವು ದೇವರಸ್ತುತಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಪನರಸ್ತುತಿಯಾಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು ಮನನೊಂದು ಅವರಿಗೆ ಸದುಪದೇಶ ಮಾಡಿದಳೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನು ತಪ್ಪು?

ತಾಯಿ—ಇದು ತಪ್ಪೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗೋ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಇವಳ ಮನಸ್ಸಿನ ದುಗುಡ ತಪ್ಪಿ, ಸ್ವಾರ್ಥಿ ಸಚಿತ್ತಳಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುವಂತಾದದ್ದು ನನಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವೇ. ಆದರೆ, ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ

‘ಕಾವ್ಯೇಷು ನಾಟಕಂ ರಮ್ಯಂ’ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಕ್ಯ. ನಮ್ಮಾಳ್ಯಾರರ ನಿವೃತ್ತಬಂಧದ ಒಂದು ಭಾಗ ಇಲ್ಲಿ ರಂಜನೀಯವಾಗುವಂತೆ ನಾಟಕ ರೂಪವನ್ನು ತಾಳಿದೆ. ಭಗವಂತನ ವಿವಿಧ ಅವತಾರಗಳ ವೈವಿಧ್ಯ ವೈಚಿತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಲೇ ಮುಂದೆ ವರೆಯುವ ವಸ್ತು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಕ್ಷೆನೋಟವನ್ನು ನೀಡುವ ಪ್ರಯತ್ನಗೈದಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕವಿಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ತನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿ ತೋರಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇವಳೇ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹಗಲು ಕನಸನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ನನಗೇನೋ ಯಾವುದೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಸಖಿ—ಈ ಮಾತಿಗೆ ಆ ಕವಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದರಂತೆ?

ತಾಯಿ—ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದ ಆ ಕವಿಗಳ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬೀಳಬಲ್ಲವೆ? ಅವರೆಲ್ಲಾ ಕನಸಿನ ಮನುಷ್ಯರೆಂದು ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲ. “ಯಾವ ನಾದರೂ ಶ್ರೀಮಂತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಕಾಸು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳದೆ, ಈ ಹುಚ್ಚಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ದೇವರನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ-ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಬಲ್ಲದೆ?” ಎಂದು ಕೊಂಡು ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಹಿಡಿದರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಸಖಿ—ಸರಿ. ಆಮೇಲೆ ಇವಳೇನು ಮಾಡಿದಳು?

ತಾಯಿ—ಆಮೇಲೆ ಇವಳು ಜಿನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನಗೆ ತೋಚಿದ ದೇವರ ಚರಿತ್ರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನದಣಿಯೆ ಹಾಡುತ್ತಾ, ಇಂತಹ ಮಹಾಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನನಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವ ಕೊರತೆಯಿರಬಲ್ಲದು, ಯಾವ ದುಃಖ ಬರಬಲ್ಲದು, ಯಾವ ಕೇಡುಂಟಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಕುಣಿದಾಡಲಾರಂಭಿಸಿದಳು ಹೇಗೋ ಇವಳು ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕೆಂದು ನಾನೂ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಈ ದೃಶ್ಯವೂ ಬಹಳಕಾಲ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಲೋಕವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತನ್ನಂತೆಯೇ ದೇವರ ಭಕ್ತರನ್ನಾಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಹುಚ್ಚೊಂದು-ಇವಳಿಗೆ ಹಿಡಿದಿರುವುದರಿಂದ, ಇವಳು ತನ್ನ ಭಗವದನುಭವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇವಳ ಸ್ವಪ್ನ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ಜನರನ್ನು ನೋಡಿ, “ಅಯ್ಯಾ ಮಾನವರೇ! ನೀವು ಅಲ್ಪ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರವಾದ

ಹಲವು ಬಗೆಯ ಐಶ್ವರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯಸದೆ, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಪಡೆಯುವಿರಾಗಿ” ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಉಪದೇಶ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು.

ಸಖಿ—ಸರಿಯಮ್ಮ. ಹುಚ್ಚು ಸಾವಿರ ಬಗೆಯೆಂಬ ಮಾತು ನಿಜವಾಯಿತು. ಅದು ಸರಿ, ಈಗ ಈ ದುರವಸ್ಥೆ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು?

ತಾಯಿ—ಅದೇ ನನಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಏನೇನೋ ತನಗೆ ತೋಚಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇವಳು ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿರುವಳೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನೆಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಸದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಓಡಿಬಂದು ನೋಡಿದರೆ ಇವಳು ಚಿಂತಿಸುವ ಆ ದೇವರೂ ಈಗ ಇವಳಿಗೆ ದರ್ಶನವೀಯದೆ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆ ದುಃಖದಿಂದ ಇವಳಿಗೆ ಈ ದುರ

ವಸ್ತೆಯುಂಟಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆತನ ದರ್ಶನ ದೊರೆತರೆ ಇವಳು ಸುಖವಾಗಿ ಎದ್ದೇಳುವಳು.

ಹಿಸಿ ದೇವರ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು.

ಸಖಿ— ದೇವರನ್ನು ಇವಳೆದುರಿಗೆ ನಾವು ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಬಗೆ ಯಾವುದಮ್ಮಾ? ಅವನಾಗಿ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬಂದರುಂಟು? ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವೇನು ತಾನೇ ಮಾಡಬಲ್ಲೆವು?

ತಾಯಿ— ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ಯೋಚಿಸುತ್ತಿ ದೇನೆ. ಇಗೋ-ತಡೆಯಿರಿ-ಅದೇನೋ ಮಾತ ನಾಡುವಂತಿದೆ.

ಮಗಳು— (ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ) ಅಮ್ಮಾ ತುಳಸಿ!

ತಾಯಿ— ಏನಮ್ಮಾ! ದೇವರು ಬಂದಿರು ತ್ತಾನೆಯೆ? ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಲು ತುಳಸಿ ಬೇಕೇ! ಅದಕ್ಕೇನು? ಈಗಲೇ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಖಿ— ನಾನೀಗಲೇ ಶೋಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ತುಳಸಿ ತರುವೆನು.

ಮಗಳು— ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ!

ತಾಯಿ— ಅದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯೇನಿಲ್ಲ. ಈಗಲೇ ದೇವಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳು

ಮಗಳು— ಬೇಡ. ವಟಪತ್ರಶಾಯಿ-ಪಾದ ದಲ್ಲಿ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ ಬೇಕು.

ತಾಯಿ— ಇದೇನೇ ಮಗು! ಹೀಗೆ ಕೇಳು ತ್ತಿರುವಿ? ದೇವರು ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಲ್ಲವೇ ವಟ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಯನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು! ಆಗ ಈ ಪ್ರಪಂಚವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನವ ರಾರೂ ಹೋಗಿ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ನೈಕುಂಠ ಲೋಕದ ಭಕ್ತರಾರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆಂದು ಯಾವ ಪುರಾಣಕಾರರೂ ಹೇಳಿ ಲಿಲ್ಲ ಇನ್ನು ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದವೆಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೀತು?

ಸಖಿ— ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮಹರ್ಷಿಯು ವಟ ಪತ್ರಶಾಯಿಯನ್ನು ದರ್ಶನಮಾಡಿದನೆಂದು ಶ್ರೀ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತದೆ. ಆತನು ಒಂದು ನೇಳೆ ಅರ್ಚನೆಮಾಡಿರಬಹುದೆ?

ತಾಯಿ— ಮಾರ್ಕಂಡೇಯನು ಪ್ರಳಯಾ ಣವದಲ್ಲಿ ಆಲದ ಚಿಗುರಿನ ಮೇಲೆ ಪವಡಿಸಿದ್ದ ಚಿಕ್ಕಮಗುವನ್ನು ಕಂಡು ಚಕಿತನಾಗಿ ನೋಡು

ತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ಮಗುವಿನ ಶ್ವಾಸವಾಯುವಿನಿಂದ ಎಳೆಯಬುಟ್ಟು ಅದರ ಮೂಗಿನ ಮೂಲಕ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿ, ಅಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲವಾದ ಈ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಆಶ್ಚರ್ಯದಿಂದ, ಇದೇನು ಸೋಜಿಗವೆಂದು ಯೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಆ ಮಗುವಿನ ನಿಶ್ವಾಸದೊಡನೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿದ್ದನೆಂದೂ, ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾಗಲೀ ಮಗು ವಾಗಲೀ ಕಾಣಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಅಮೇಲೆ ಇದೆಲ್ಲಾ ಪರಮಾತ್ಮನು ತನಗೆ ತೋರಿದ ಪ್ರಳಯದ ದೃಶ್ಯ ಅಷ್ಟೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡನೆಂದೂ ಶುಕ ಮಹರ್ಷಿಯು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಆ ಮಗುವಿನ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ಆತನು ತುಳಸೀ ಅರ್ಚನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಮಗಳು— ರಾಸಕ್ರೀಡೆ, - ಗೋಪೀಜನ ವಲ್ಲಭನ ತುಲಸೀಪ್ರಸಾದ.

ಸಖಿ— ಪ್ರಳಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನೀವು ಹೇಳಿದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಗೋಪಿಯರು ನೆರೆದಿದ್ದ ರಾಸಕ್ರೀಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಭಕ್ತರು ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದೆಂದು ಇವಳು ನೆನೆಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕಟಣ ಶಾಖೆ. ತಿ. ತಿ. ದೇ. ಹೊಸ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು.

ಎಳೆಯರ ರಾಮಾಯಣ - ಶ್ರೀ ಮೈ. ನ. ನಾಗರಾಜ ರಿಯಾಯಿತಿ ಬೆಲೆ : ೩-೦೦

ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಕ್ಕಳ ವಿಭಾಗ:

ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಬೆಲೆ : ೦-೫೦

ಶ್ರೀ ನ್ಯಾಸರಾಯರು - ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯ ಬೆಲೆ : ೦-೪೦

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ವಿವರಗಳಿಗೆ:

ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ ಸೆಕ್ಷನ್,

ಟಿ. ಟಿ. ಡಿ. ಪ್ರೆಸ್ ಕಾಂಪೌಂಡ್, ತಿರುಪತಿ.

ತಾಯಿ— ಅದೇನೋ ಸರಿಯೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಗೋಪಿಯೂ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಕೈಕೈವೊಣಿಸಿಕೊಂಡು ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಉಂಟಾಗಿರದು; ಅವ ಕಾಶವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಗಳೆ ! ನಿನ್ನ ಈ ಆಸೆಯು ನೆರವೇರಲಾರದು.

ಮಗಳು— ಮಾರು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ಆಳಿದ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ.

ಸಖಿ— ಇದೂ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದೇ. ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನಾಗಿ ದೇವರು ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಮೂರು ಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಜನರೂ ದರ್ಶನಮಾಡಿ ಪೂಜಿಸಿರ ಬಹುದಲ್ಲವೆ ? ಆಗ ಜಾಂಬವಂತನು ದೊಡ್ಡ ಭೇರಿಯನ್ನು ಬಾರಿಸುತ್ತಾ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಸುತ್ತಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಜಯವನ್ನು ಹಾಡಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದನಂತೆ. ಚತುರ್ಮುಖನು ತನ್ನ ಕಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ಶ್ರೀವಾದವನ್ನು ತೊಳೆದು ಗಂಗೆಗೆ ಜನ್ಮವಿತ್ತನಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಆಗ ಭಕ್ತರಾದರೂ ಅರ್ಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆ ಪ್ರಸಾದವು ಬೇಕೆಂದು ಈ ಕುನಿಯು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೇನೆನ್ನುವಿರಿ ?

ತಾಯಿ— ನೀವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಆಗ ಭಗವಂತನು ಎಲ್ಲರ ತಲೆಯ ಮೇಲೂ ಕಾಲನ್ನಿಟ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನೆಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಶ್ರೀವಾದದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಗಿಕೊಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಅದರ ದರ್ಶನವೇ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗೆಯಾವುದು ? ಜಾಂಬವಂತನು ಹೇಗೋ ಅದರಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಓಡೋಡಿಯೂ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡಿದನಂತೆ. ಅವನು ಭೇರಿ ಬಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದನೆಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಅರ್ಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದನು ? ಚತುರ್ಮುಖನು ಶ್ರೀಪಾದವನ್ನು ತೊಳೆದನೇ ವಿನಃ, ಅರ್ಚನೆಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದೂ ಸತ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಆ ಅವತಾರ ಒಂದೆರಡುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೋರಿ ಮರೆಯಾಯಿತು. ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದವನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ ತರೋಣ ?

ಮಗಳು— ಶ್ರೀವೈಕುಂಠನಾಥನ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ !

ಸಖಿ— ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿರವಾಗಿ ಬಿಜಮಾಡಿಸಿರುವನು. ಅಲ್ಲಿರುವರೆಲ್ಲರೂ ಭಕ್ತರು; ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ತುತಿ ನಮಸ್ಕಾರ ಅರ್ಚನೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನೇ

ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ ದೊರೆಯಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ ?

ತಾಯಿ— ನಿಜ ಶ್ರೀವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದವು ಹೇರಳನಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ಇಗೋ ನೋಡಮ್ಮ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂತು ? ಆ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬರುವುದೆಂತು ? ಇದು ನಡೆಯಲಾರದ ಕೆಲಸ.

ಮಗಳು— ಏಳು ಗೋಳಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದ ನೀಳಾ ನಾಯಕ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ ಬೇಕು.

ಸಖಿ— ಆಃ ! ನಮ್ಮ ಆಕ್ಷೇಪಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಲಿಕ್ಕಿಸುವ ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಚಾತುರ್ಯವೇ ! ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ತನ್ನ ಭಕ್ತಳೂ ಪ್ರೇಮಸಿಯೂ ಆದ ನೀಳಾದೇವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲೆಂದು ಬಲಶಾಲಿಗಳಾದ ಮತ್ತು ಅಸುರಾವೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದ ಏಳು ಭಯಂಕರವಾದ ಗೋಳಗಳನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಯಿಸಿದನೆಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳುವರಮ್ಮ. ಹೀಗೆ ತನ್ನ ಭಕ್ತಳೊಬ್ಬಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಪಡುವ ಆ ಗೋಪಿನಾಥನು ನನಗಾಗಿ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲಾರನೆ ? ಎಂದು ಇವಳು ಅಂಗಲಾಚುತ್ತಿರುವಳಲ್ಲ ! ಇದಕ್ಕೆನು ಮಾಡುವ ?

ತಾಯಿ— ಆ ಚರಿತ್ರೆಯ ನೀವೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೇವಲ ನೀಳಾದೇವಿಗೆ ಉಪಕಾರಮಾಡಲೆಂದು ನಡೆಸಿದುದು. ಅದು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಭಕ್ತಳಿಗೆ ಒದಗಬಲ್ಲದೆ ? ಅದುದರಿಂದ ಈ ಆಸೆಯು ನೆರವೇರತಕ್ಕುದಲ್ಲ.

ಮಗಳು— ಭೂಮಿಯನ್ನು ದ್ದರಿಸಿದ ಶ್ರೀವರಾಹ ಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರಸಾದ.

ಸಖಿ— ಕೇಳಮ್ಮ, ಇವಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು. ಭೂಮಿಯನ್ನು ದ್ದರಿಸಿದ ಶ್ರೀವರಾಹಮೂರ್ತಿಯು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಕ್ತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದ್ಧರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕಂತೆ; ಎಂದರೆ ಭಕ್ತರು ಬೇಡಿದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬೇಕಂತೆ.

ತಾಯಿ— ಆಸೆಯೇನೋ ನ್ಯಾಯವಾದುದೇ. ಶ್ರೀವರಾಹಮೂರ್ತಿಯು ಭೂಮಿಯನ್ನು ದ್ದರಿಸಿದಾಗ ಅನೇಕ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿದರೆಂದು ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಿದುದಾಗಿ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಆ ಅವತಾರವು ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಮಾತ್ರ

ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದು ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತಲ್ಲ; ಆಗಿನ ಪ್ರಸಾದ ಈಗ ದೊರೆಯುವುದೆಂತು ?

ಮಗಳು— ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಡೆದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಪತಿಯ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ.

ಸಖಿ— ಇದು ಬಹು ಬಲವಾದ ವಾದವಮ್ಮ. ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಡೆದಾಗ ಅದರಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಿಯು ಉದಿಸಿ ಪರಮಾತ್ಮನ ನಕ್ಷತ್ರಲವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದಳಲ್ಲವೆ ? ಭಕ್ತರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಮಿಯೊಡನೆ ಕೂಡಿಸುವುದೇ ಆ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಕೆಲಸ, ಅದುದರಿಂದ ಆಕೆಯು ಶಿಫಾರಿಸುಮಾಡಿದರೆ ಭಗವಂತನು ತುಳಸಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇವಳು ವಾದಿಸುತ್ತಿರುವಳು. ಇದಕ್ಕೇನೆನ್ನುವ ?

ತಾಯಿ— ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಅನುಗ್ರಹವು ಎಂದಿಗೂ ವ್ಯರ್ಥವಾಗದೆಂಬುದೇನೋ ದಿಟವೇ.

ಆದರೆ ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯು ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅನೃತಕಲಶವೂ ಹೊರಬಂದುದರಿಂದ ಆ ಅವತಾರವೂ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅದೃಶ್ಯವಾಯಿತು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ದೇವದಾನವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವಾಗ ಅನ್ಯತ ಬರುವುದೋ ಎಂದು ಇದಿರು ನೋಡುತ್ತಾ, ತಲೆಕವಿದು ಸಮುದ್ರವನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಮಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಆಭರಣಗಳನ್ನೂ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಆಡಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೂ ಹಾಗೂ ತಿರುಗುತ್ತಾ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಕಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸಾಂದರ್ಭವನ್ನೇ ಆ ಭಾಗ್ಯಹೀನರು ಕಣ್ಣಿತ್ತಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಆತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಚನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರಬಲ್ಲರೆ ? ಇವಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ದಾನವರು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ದೇವತೆಗಳ ಶತ್ರುಗಳು, ತಾವು ಹುಡುಗಿದ್ದವೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಯಿಂದ ಹೊರಬಿಟ್ಟಿದ್ದ

ವಿಷದಗಾಳಿಯಿಂದ ಬೆಂದೂ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ, “ಈ ದೇವತೆಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಈ ವಿಷವು ಏನಾದರೂ ತಂತ್ರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಾವು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಅಮೃತವನ್ನು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕ ದಂತೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಮುಂದೇನು ಗತಿ?” ಎಂದು ಶಂಕೆಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಸಮ ಯದ ಪ್ರಸಾದವೂ ದುರ್ಲಭವೇ ಸರಿ.

ಮಗಳು— ಲಂಕೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಹಾಕಿದ ಸೀತಾಪತಿಯು ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ.

ಸಖಿ— ತನ್ನ ಪಟ್ಟದರಾಣಿ ಸೀತಾದೇವಿಯ ಮೇಲಿನ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಅವಳಿಗಾಗಿ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಕರವಾದ ಸೇತುವೆಯನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿ ಲಂಕೆಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಬಾಣಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಆ ನಗರವನ್ನೇ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಮಾಡಿದ ಪ್ರಭುವು, ಆಕೆಯಂತೆಯೇ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಲು ತಕ್ಕವ ಳಾದ ಈ ಮುದು ಗುವರಿಗಾಗಿ ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ ವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾರನೆ ? ಎಂದು ಇವಳು ಭಾವಿಸು ವಂತಿದೆ. ಇದೂ ನ್ಯಾಯವೆಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ.

ತಾಯಿ— ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಪ್ರಭುವು ಹನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳು ಈ ಧರಾತಲ ವನ್ನಲಂಕರಿಸಿದ್ದರೂ, ತನ್ನ ಪರಮಾತ್ಮಭಾವ ವನ್ನು ಮರೆಸಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿಯೇ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ಪಾದಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಕ್ತನಿಗೂ ತುಳಸೀ ಅರ್ಚನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ದೊರೆತಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಾಗೂ ಆ ಅವತಾರವು ನಡೆದಿದ್ದೂ ತ್ರೀತಾಯುಗದಲ್ಲಿ. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದ ಕಲಿಯುಗ. ಆಗಿನ ಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಈಗ ತರುವುದೆಂತು ?

ಮಗಳು— ಶಂಖಚಕ್ರಗಳನ್ನಾದರೂ ನೋಡು ವೆನು.

ಸಖಿ— ತುಳಸೀಪ್ರಸಾದ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಹೋಗಲಿ. ಪರಮಾತ್ಮನ ಶಂಖ ಚಕ್ರಾದಿ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳನ್ನಾದರೂ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡು ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಬಯಸುವಂತಿದೆ. ಇದು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ತಾಯಿ— ಇದು ತಾನೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದೀ ತಮ್ಮ ? ಶಂಖಚಕ್ರಗಳು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಗಲಬಲ್ಲವೆ ? ಈ ಹುಡುಗಿಯ ಮೇಲೆ ಕೃಪೆ ಮಾಡಿ ಆತನೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿ ದರ್ಶನ ವನ್ನಿತ್ತರೆ ಆಗ ಮಾತ್ರ ದಿವ್ಯಾಯುಧಗಳ ದರ್ಶನವೂ ದೊರೆಯಬಲ್ಲದು. ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಭಾಗ್ಯವಿದ್ದರೆ ಈ ದುಃಖವೇತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

ಆತನ ದಯೆಯು ಎಂದು ಉಂಟಾಗುವುದೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲವಲ್ಲ ! ಮಗಳೆ ! ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವೇಕವನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದಿರು, ಸಿಗಲಾರದ ವಸ್ತುವೇಕೆಂದು ಹಟಮಾಡಬೇಡ.

ಮಗಳು— ಅದೆಲ್ಲಾ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಈಗ ನನ್ನ ಪ್ರಾಣವುಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ತುಳಸೀ ಪ್ರಸಾದ ತಂದುಕೊಡಿ.

ಸಖಿ— ಇದೇನಮ್ಮ, ಈ ಹುಚ್ಚು ? ಈ ಹುಡುಗಿಯು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿ ವಂತೆ, ವಿನಯಶಾಲಿ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಈಗೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳದೆ ಹೀಗೆ ಹಟ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ ?

ತಾಯಿ— ಇವಳು ದೇವರ ಮೇಲಿಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರೀತಿಯು ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದುದು; ಈಗ ಇವಳು ಅನು ಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಗಲಿಕೆಯ ದುಃಖವು ಮೇರೆದಪ್ಪಿ ರುವುದು. ಇದರಿಂದ ಇವಳಿಗೆ ಈಗ ಹುಚ್ಚೇ ಹಿಡಿ ದಿರುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ನಾಯಕನಲ್ಲಿ ಇವಳಿಟ್ಟಿರುವ ನಂಬಿಕೆಯೂ ಎಲ್ಲಿಯಿಲ್ಲದುದು. ಅಘಟಿತಘಟನಾ ಸಮರಂಜನೆಯ ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಆತನು ತನಗಾಗಿ ಪುನಃ ಅದಿರಾಹ, ವಾಮನ, ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣಾದ್ಯವ ತಾರಗಳನ್ನೆತ್ತಿ ದರ್ಶನವೀಯುವನೆಂದೂ, ಇಲ್ಲ

ದಿದ್ದರೆ ತುಲಸೀ ಪ್ರಸಾದವನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿ ಸಿಯೇ ಕೊಡುವನೆಂದೂ ಇವಳು ದೃಢವಾಗಿಯೂ ನಂಬಿರುವಳು. ಈ ನಂಬಿಕೆಯು ವ್ಯರ್ಥವಾಗ ದೆಂದು ನನಗೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಎಷ್ಟೋಬಾರಿ ಇವಳು ಹಂಬಲಿಸಿದಾಗ ಆತನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಇವಳನ್ನು ಸಂತೈಸಿರುವನು. ಆದರೆ ನಿರಂಕುಶ ಸ್ವತಂತ್ರನಾದ ಆತನನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿ ಸತಕ್ಕವರಾರು ? (ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಾ) ಸ್ವಾಮಿ ! ಅನಾಥರಕ್ಷಕ ! ಆಪದ್ವಂಧವ ! ಈ ಮುದು ಗುವರಿಯ ದುಃಖವನ್ನು ನೀಗಿಸಲೊಲ್ಲಿ ಯಾ ? ಆಹಾ ! ಇದೇನು ಬೆಳಕು ! ಈ ಸುಗಂಧ ವೇನು !

(ಪರಮಾತ್ಮನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ತಾನು ಧರಿಸಿರ ತಕ್ಕ ತುಲಸೀ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕುಮಾರಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅದೃಶ್ಯನಾಗುವನು. ಎಲ್ಲರೂ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು. ತೆರೆಯು ಬೀಳುವುದು.)

ಆಧಾರ: ನಮ್ಮಾಳ್ವಾರ ಸಹಸ್ರಗೀತೆಯ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶತಕದ ಎರಡನೆಯ ದಶಕ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಾಲಯ, ತಿರುಮಲೆ

ಸಹಸ್ರ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರಸ್ವಾಮಿಯ ಜನ್ಮನಕ್ಷತ್ರವಾದ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಿನದಂದು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಶ್ರೀ ದೈವಕ್ಕೆ 1008 ತುಪ್ಪದ ಬತ್ತಿಯ ದೀಪಾಲಂಕಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಆಗಸ್ಟ್ 28	ಗುರುವಾರ	ಅಕ್ಟೋಬರ್ 21	ಮಂಗಳವಾರ.
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25	ಗುರುವಾರ	ನವಂಬರ್ 14	ಶುಕ್ರವಾರ
		ಡಿಸೆಂಬರ್ 12	ಶುಕ್ರವಾರ.

ಭಕ್ತರು 2000 ರೂ. ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸ ಬಹುದು. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ದಿನಗಳಂದು ಸಂಜೆ 6 ರಿಂದ 7 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವ ಈ ಆರ್ಜಿತ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.

ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ,

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾವ್ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಸಂಗೀತ.

(4 ನೇ ಪುಟದಿಂದ)

ಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗುರುಮಠದ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನೂ, ಶ್ರೋತೃಗಳ ಶ್ಲಾಘನೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದರು.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನ ಶ್ರೀ. ಟಿ. ಕೆ. ಗೋವಿಂದರಾಯರು ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಸಂಗೀತ ಕಚೇರಿಯಾಯಿತು.

ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಳಬಾಗಿಲಿನ ಶ್ರೀ ಹಯಗ್ರೀವಾ ಚಾರ್ಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಘವೇಂದ್ರರಾಯರು ಸಭಿಕರಿಗೆ ಅಂದಿನ ಕಲಾ ವಿದರು, ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು.

ಜೂನ್ 27 ನೇ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಗಂಗಾವತಿಯ ಶ್ರೀ ಮುರಗೋಡ್ ದಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭಜನಗೋಷ್ಠಿಯಾಯಿತು. ಅಸಂಖ್ಯ ಜನ ದೇವಾಲಯದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲೂ ತುಂಬಿ “ರಾಮನಾಮ ಪಾಯಸಕೆ ಕೃಷ್ಣನಾಮ ಸಕ್ಕರೆ” ಎನ್ನುತ್ತ ಬಾಯಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಮನ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಭಜನಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಲು ಗೊಂಡದ್ದು ನೋಡಲರ್ಹವಾದ ದೃಶ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಅಂದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀ ದೇವರ ರಥೋತ್ಸವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹೂಗಳಿಂದ ಗಾಳಿಯೆಲ್ಲವೂ ಗಂಧಮಯವಾಗಿ, ಹರಿನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಆಕಾಶನೆಲ್ಲವೂ ನಾದಮಯವಾಗಿ, ಒಳಹೊರಗೆ ಹರಿಯ ಧ್ಯಾನದಿಂದಾಗಿ ಭಕ್ತ ಜನಮನವೆಲ್ಲವೂ ಹರಿಮಯವಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಮಠಗಳೆರಡರ

ಜ್ಞಾನ ವೃದ್ಧ ಗುರು ಶಿಷ್ಯಪರಂಪರೆಯ ಸೀರಾಧಿಪತಿಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಗಳಾಗಿ ಹರಿ ಸರ್ವೋತ್ತಮತ್ವವನ್ನು ಅವಧಾರಿಸಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಸಡೆಯುತ್ತಿರಲು, ಭಕ್ತ ಜನಸಂದೋಹ ಅವರನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಸಡೆದಿರಲು, ತುಂಬು ಕಳೆಯಿಂದ ಲೋಭಿಸಿದ ರಥ ಆನಂದದಾಯಕವಾಗಿದ್ದಿತು.

ಅದೇ ದಿನ ಸಂಜೆ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಿಧಿ ತೀರ್ಥರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ

ಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ‘ಭಕ್ತ ಶ್ರೀಪುರಂದರದಾಸ’ ಕುರು ಹೊತ್ತಗೆಯ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಆವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾ ಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು ತಮ್ಮ ಮಂಗಳಾಶಾಸನ ಮಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಮಠಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಸರಾಯರು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ನೋಸಲೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಪುರಂದರದಾಸರೆಂದೂ ಪುರಂದರದಾಸರು ಶ್ರೀ ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರೆಂದೂ ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದ ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರೂ ಅದನ್ನು ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದವರೂ ಧನ್ಯರೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಈ ಹರಿ ದಾಸರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಿರಿಯರಿಗಾಗಿಯೂ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾಲ ಬೇಗ ಬರಬೇಂದೂ ನುಡಿದರು. ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಕಲಾ ಪೀಠದ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಬಾಲಾಂತ್ರಪು ರಜನೀಕಾಂತರಾಯರು ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕವನ ವನ್ನು - ಹರಿದಾಸ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ತೆಲುಗು ಕವನವನ್ನು - ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಾಚಿಸಿದರು.

ಉದಯನಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಉಪಸಂಪಾದಕ ಶ್ರೀ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದಾಚಾರ್ಯರು “ಹರಿದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯ” ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಕೃತಿಗಳು ಹೇಗೆ ವಿಶ್ವಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಕಾಶ

“ಭಕ್ತ ಶ್ರೀ ಪುರಂದರದಾಸರು” ಪುಸ್ತಕದ ಬಿಡುಗಡೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿದ್ಯಾಪಯೋನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು. ಅವರ ಎಡಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಮಠದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಜಯನಿಧಿ ತೀರ್ಥರು, ಶ್ರೀ ರಜನೀಕಾಂತರಾವ್ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

“ಕಂಡೆನಾ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ” ಕನಸುಕಾಣುತ್ತಿರುವ ಪುರಂದರರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಅರುಣಕುಮಾರ್, ಪುಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಚಿ|| ಹೇಮ.

ಕಲಾವಿದರು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಗೋಪಿನಾಥರಾಯರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಹಲವು ಕೀರ್ತನೆಗಳ ರಂಗಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಿದರು. ಕುಮಾರಿ ಮಾಲತಿ ಅವರಿಂದ ಕನಕದಾಸರ “ಬಾಗಿಲನು ತೆರೆದು ಸೇವೆಯನು ಕೊಡೋ ಹರಿಯೇ” ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಕುಮಾರರಿಂದ “ಕಂಡೆನಾ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ” (ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಕೃತಿ) ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಮೂಕ ವಿಸ್ಮಯಗೊಳಿಸಿದವು. ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೃತಿ ನೆರಳು ಬೆಳಕಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೃತಿರಚನೆ, ಹಾಗೂ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಚಿ|| ಹೇಮಳ ಭಾವಾಭಿನಯ, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಾಳಿಂಗಮರ್ದನ ಸೃಶ್ಯ ಭವ್ಯತೆಯ ಮುಗಿಲು. ಕುಮಾರಿ ಮಾಲತಿ ಮತ್ತು ಕುಮಾರಿ ನಂದಿನಿಯವರಿಂದ ಆದ “ಗೀತೋಪದೇಶ” ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಯಿತು.

ಜಯತೀರ್ಥಾಚಾರ್ಯರು ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ “ಶ್ರೀ ಪುರಂದರ ದಾಸ” ಹರಿಕಥೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಜಯ ಸಿಂಹದಾಸರು ಮಾಡಿದರು.

28 ರ ಸಂಜೆ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರ ಆರಾಧ ನೋತ್ಸವ ಮತ್ತೊಂದು ಹೊಸ ಹೊಗರನ್ನು ಪಡೆದು ಶೋಭಿಸಿತು. ಅಂದು ರಂಗಮಂಟಪ ತಿ. ತಿ. ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಶ್ರೀ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ಮೀಸಲು. ವಿಶೇಷಾಧಿ

ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಕಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ಶೆಟ್ಟಿಯವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಹರಿದಾಸರುಗಳ ಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಲಾವಿದರು ಹಾಡಿದರು. ಶ್ರೀ ಕಾಮಿಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಹರಿದಾಸರಿಗೂ ಅನ್ನಮಾ ಚಾರ್ಯರಿಗೂ ಇರುವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ, ಸಂಗೀತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ

ಪುರಂದರದಾಸರು ತಿರುಮಲೆಯಲ್ಲಿ ಭೇಟಿನಾಡಿ ಪರಸ್ಪರ ಪುರಸ್ಕೃತರಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಅನ್ನಮಾ ಚಾರ್ಯ ಚರಿತೆ (ಲೇಖಕ, ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯರ ಪೊಮ್ಮೊಗ ಚೆನ್ನನ್ನ) ಯಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸಿ ವಿವರಿಸಿದರು. ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರು ಹರಿದಾಸರಿಗೂ ತೆಲುಗಿನ ವಾಗ್ಗೇಯಕಾರರಿಗೂ ಇರುವ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನೂ ಅವರು ಗಳ ಕೀರ್ತನೆಗಳ ಮೂಲವಸ್ತು ಪ್ರೇರಕವನ್ನು ವಾದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಿ ಅವೆರಡರ ಏಕ ಕಾಲದ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಾಯಕ ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಸಾದರು ಶ್ರೀ ರಾಮ ನಾಥನ್ (ವಯೋಲಿನ್) ಮತ್ತಿತರರೊಂದಿಗೆ ಸಭೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಂಗೀತದಿಂದ ರಂಜಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಗೋಪಿನಾಥರಾಯರು ಪುರಾಣ ಪ್ರಪಂಚ ದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟಿ ಪ್ರಕರಣ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿತವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಆಧುನಿಕ ಮೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳು ಹೇಗೆ ವಾದಿರಾಜರೇ ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯರ ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದರು.

ಇಂತು ಮೂರು ದಿನಗಳ ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರ ಆರಾಧನೆ ಜನರ ಆನಂದದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯಿತು. *

ಅನ್ನಮಾಚಾರ್ಯ ಕಲಾವಿದರಿಂದ ಸಂಗೀತಸಭೆ, ಶ್ರೀ ಕಾಮಿಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀನಿವಾಸಲುಶೆಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಅಪ್ಪಣ್ಣಾಚಾರ್ಯರನ್ನೂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ

ಡಾ|| ಅರ್ಕ ಸೋಮಯಾಜಿ.

1-8-80 ರಿಂದ

31-8-80 ವರೆಗೆ

ಮೇಷ :

(ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ; ಕೃತ್ತಿಕೆ
1 ನೆ ಪಾದ)

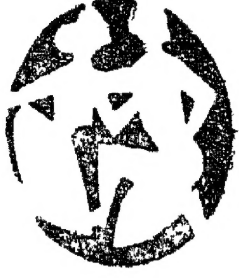
ರಾಹುವಿನಿಂದ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯ, ವಿರೋಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ ಮತ್ತು ಧನಲಾಭ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಸಂಪತ್ತು, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಪ್ರಣಯ, ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ 19ರವರೆಗೆ ಸಂಪತ್ತು, ಆರೋಗ್ಯ ಯಶಸ್ಸು, ನಂತರ ಕಳತ್ರ ಅಸಂತ್ಯಪ್ತಿ, ಉದರ ಅಥವಾ ನೇತ್ರ ಬಾಧೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದಾಗಿ ಧನ, ಯಶಸ್ಸು, ಗೌರವ, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಸೇವಕರು. ಸೂರ್ಯನಿಂದಾಗಿ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತ ಅನನುಕೂಲ, ಅನಾರೋಗ್ಯ, ಅಥವಾ ವಿವಾದಗಳು, ಬುಧನಿಂದ 14ರವರೆಗೆ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ. ನಂತರ 21ರವರೆಗೆ ಗೃಹ ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ, ಅನಂತರ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ಅಥವಾ ಪುತ್ರರೊಡನೆ ವಿವಾದ.

ವೃಷಭ :

(ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ,
ಮೃಗಶಿರ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನಲಾಭ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಮತ್ತು ವಿವಾದ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಮನಶ್ಚಾಂತಿ ನಾಶ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದಾಗಿ ಶತ್ರುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಶುಕ್ರನು ಶನಿಯಿಂದಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಗೌರವ ಅಥವಾ ಸಂತಾನಕಾರಕ. 16 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನಲಾಭ, ಸ್ಥಾನ, ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ. 21ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಯ, ನಂತರ ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ.

ಮಿಥುನ :

(ಮೃಗಶಿರ, ಆರ್ಧ್ರಾ,
ಪುನರ್ವಸು 1,2,3, ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಸ್ನೇಹಿತರಿಂದ ಶೋಷಣೆ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಬಂಧುಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ. ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ನಿಸ್ಸೃಹ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದಾಗಿ ಜ್ವರ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ದುಷ್ಟ ಸಹವಾಸ ದಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ, ನಂತರ ಮಕ್ಕಳಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಅಥವಾ ವಿವಾದದಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ತಿಂಗಳ ಪೂರ್ತ ಧನ, ಪ್ರಣಯ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16 ರವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಇತರರಿಂದ ವಂಚನೆ ನಂತರ ಧನಲಾಭ, ಸ್ಥಾನ. ಬುಧನಿಂದ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಭಯ.

ಕರ್ಕಾಟಕ :

(ಪುನರ್ವಸು 4 ಪಾದ
ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಶನಿಯು ಧನ, ಸೇವಕ, ಹೊಸ ಉಡುಪು ವಾಹನ, ವಸ್ತುಸಮೃದ್ಧಿ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರಕ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಿಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯವನ್ನೀಯುವನು. ಗುರುವಿನಿಂದಲೂ ಧನ ಲಾಭ, ಗೌರವ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದ ಸಂಪತ್ತು ಅಥವಾ ಪುತ್ರರಮೂಲಕ ಅಕ್ರಮ ಧನ. ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ. ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಸಹವಾಸ ದಿಂದ ತೊಂದರೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಧನ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಉಡುಪು. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳ ಪೂರ್ತ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ. 16ರ ನಂತರ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಂಚನೆ ಬುಧನಿಂದ 21ರವರೆಗೆ ತಪ್ಪುಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ನಂತರ ಪಿಸುಣ ರಿಂದಾಗಿ ಚಿಂತೆ.

ಸಿಂಹ :

(ಮಘ, ಪೂರ್ವ ಫಾಲ್ಗುಣ
ಉತ್ತರ 1ನೆ ಪಾದ)

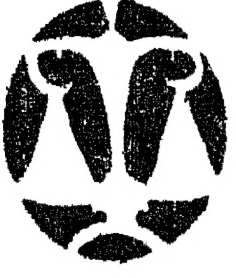
ರಾಹುವಿನಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ, ಚಿತ್ತಶಾಂತಿನಾಶ, ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ನಿಸ್ಸೃಹ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದಾಗಿ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳತನ, ನಂತರ ಪುತ್ರರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಧನ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸುಸ್ನೇಹ, ಧನ, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರಯಾಣ ಪ್ರಯಾಸ ಅಥವಾ ಉದರಬೇನೆ. 21 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ ಅಥವಾ ವಿವಾದ ದುಷ್ಟಸಲಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಧನ ನಷ್ಟ.

ಕನ್ಯಾ :

(ಉತ್ತರ 2,3,4, ಪಾದ,
ಹಸ್ತ ಚಿತ್ತ 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಸಂತಸ. ಶನಿಯಿಂದಾಗಿ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ, ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ ಮತ್ತು ಧನನಷ್ಟ, ಪುತ್ರರೊಂದಿಗೆ ವಿವಾದ. ಗುರುವಿನಿಂದಾಗಿ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ, ಮಂಗಳನಿಂದ 19 ರವರೆಗೆ ತೊಂದರೆ, ನಂತರ ಅಧಿಕೃತ ಚಿಂತೆ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ, ವಿವಾದ, ಜೋರಭಯ ದಿಂದ ಚಿಂತೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ಅಗೌರವ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16ರವರೆಗೆ ಧನಲಾಭ ಗೌರವ ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣ, ಪ್ರಯಾಸ, ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಉದರ ಬಾಧೆ. ಬುಧನಿಂದ 21 ರವರೆಗೆ ಸಂಪತ್ತು, ಸುಸ್ನೇಹ ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯ, ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಕುಜನರಿಂದ ವಿವಾದ.

ತುಲಾ :

(ಚಿತ್ತ 3,4 ಪಾದ ಸ್ವಾತಿ,
ವಿಶಾಖಾ 1,2,3 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಶತ್ರುಗಳು. ಗುರುವಿನಿಂದ ಸಂಪತ್ತು. ಶನಿಯಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತೊಂದರೆ. ಮಂಗಳನಿಂದ 19 ರವರೆಗೆ ಧನನಷ್ಟ, ಹೆಂಡತಿಯ ಅತ್ಯಪ್ಪಿ ಅಥವಾ ನೇತ್ರ ಬಾಧೆ ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಭಯ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸಂತಸ, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಧನ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ಣ ಧನ, ಯಶಸ್ಸು, ಗೌರವ. 21 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಧನ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪ್ರಣಯ. ನಂತರ ಸುಷ್ಣೇಹ, ಸಂಪದ, ವಾಹನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ.

ವೃಶ್ಚಿಕ :

(ವಿಶಾಖಾ 4 ಪಾದ,
ಅನೂರಾಧ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಆಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವರ್ತನೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಪ್ರಣಯ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನ, ಯಶ, ನಂತರ ಧನನಷ್ಟ, ಕಳತ್ರ ಅಸಂತುಷ್ಟಿ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಹೊಸ ಉಡುಪು ಅಥವಾ ಪ್ರಣಯ. 16 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಚಿತ್ತ ಶಾಂತಿ ಭಂಗ ಅಥವಾ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನ ವೈಫಲ್ಯ. ನಂತರ ಹಿರಿಯ ಯಶಸ್ಸು, ಆರೋಗ್ಯ, ಸಂಪತ್ತು. 21 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು, ನಂತರ ಧನ, ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ, ಪ್ರಣಯ.

ಧನಸ್ಸು :

(ಮೂಲ, ಪೂ. ಉ.
1 ನೇ ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಗೌರವ ನಷ್ಟ. ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಯಶ,

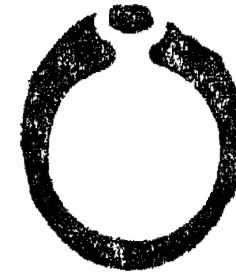
ಸಂತಾನ. ಮಂಗಳನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ಣ ಸಂಪತ್ತು, ಯಶ. ಶುಕ್ರನಿಂದಾಗಿ ಸ್ತ್ರೀ ಮೂಲಕ ಚಿಂತೆ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ಣ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯ ಅಸೌಖ್ಯ, ಧನನಷ್ಟ ನಿಸ್ಸೃಹೆ. ಬುಧನಿಂದ 2 ರವರೆಗೆ ಯಶ ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಧನ ಅಥವಾ ಸಂತಾನ. ನಂತರ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ, ಆ ಮೂಲಕವಾದ ನಿಸ್ಸೃಹೆ.

ಮಕರ :

(ಉ. 2,3,4 ಪಾದ, ಶ್ರವಣ,
ಧನಿಷ್ಠ, 1,2 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ತೀವ್ರ ವಿವಾದ. ಶನಿಯಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ವರ್ತನೆ. ಗುರುವಿನಿಂದಲೂ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರಯಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆ. 19 ರವರೆಗೆ ಮಂಗಳನಿಂದ ಧನ ನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನ. ಸೂರ್ಯನಿಂದ 16 ರವರೆಗೆ ಉದರರೋಗ. ನಂತರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಹೆಂಡತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿವಾದ. 21 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ತೀವ್ರ ವಿವಾದ, ನಂತರ ಯಶ, ಹೊಸ ಉಡುಪು, ಧನ, ಸಂತಾನ.

ಕುಂಭ :

(ಧನಿಷ್ಠ 3,4 ಪಾದ ಶತಭಿಷ
ಪೂ. ಭಾ. 1, 2, 3 ಪಾದ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಧನ. ಶನಿಯಿಂದ ಆಪ್ತರಿಂದ ಬೇರ್ಪಡೆ ಗುರುವಿನಿಂದ ಧನ, ಪ್ರಣಯ. ಮಂಗಳನಿಂದ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ಣ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಬಂಧು ಆಗಮನ; ಹಿರಿಯರ ಪ್ರಶಂಸೆ, ಸುಷ್ಣೇಹ, ಜೊತೆಗೆ ಧನಲಾಭ, ಸಂತಾನ. 16 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಯಶ, ಆರೋಗ್ಯ ನಂತರ ಪ್ರಯಾಣ ಅಥವಾ ಉದರರೋಗ. 18 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಧನ, ಯಶ ನಂತರ ತೀವ್ರವಿವಾದ.

ಮೀನ :

(ಪೂ. ಭಾ. 4 ಪಾದ
ಉ. ಭಾ. ರೇವತಿ)

ರಾಹುವಿನಿಂದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ

ಚಿಂತೆ. ಶನಿಯಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ, ಚಿತ್ತ ಶಾಂತಿ ನಾಶ, ಮಂಗಳನಿಂದಲೂ ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ಣ ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ವಿವಾದ ಅಥವಾ ನೇತ್ರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಉದರಬಾಧೆ ಅಥವಾ ಧನನಷ್ಟ ಅಥವಾ ಗೌರವನಾಶ. ಶುಕ್ರನಿಂದ ಸುಷ್ಣೇಹ, ಪ್ರಭಾವದ ಹೆಚ್ಚಳ. 16 ರವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಥವಾ ಶತ್ರುಗಳು ನಂತರ ಆರೋಗ್ಯ, ಶತ್ರುಗಳ ಮೇಲೆ ಜಯ. 21 ರವರೆಗೆ ಬುಧನಿಂದ ಪುತ್ರರು ಹೆಂಡತಿಯೊಡನೆ ವಿವಾದ ನಂತರ ಯಶ, ಸ್ಥಾನ.

★

ವೇದ ಪರಿಚಯ ಪರೀಕ್ಷಾ

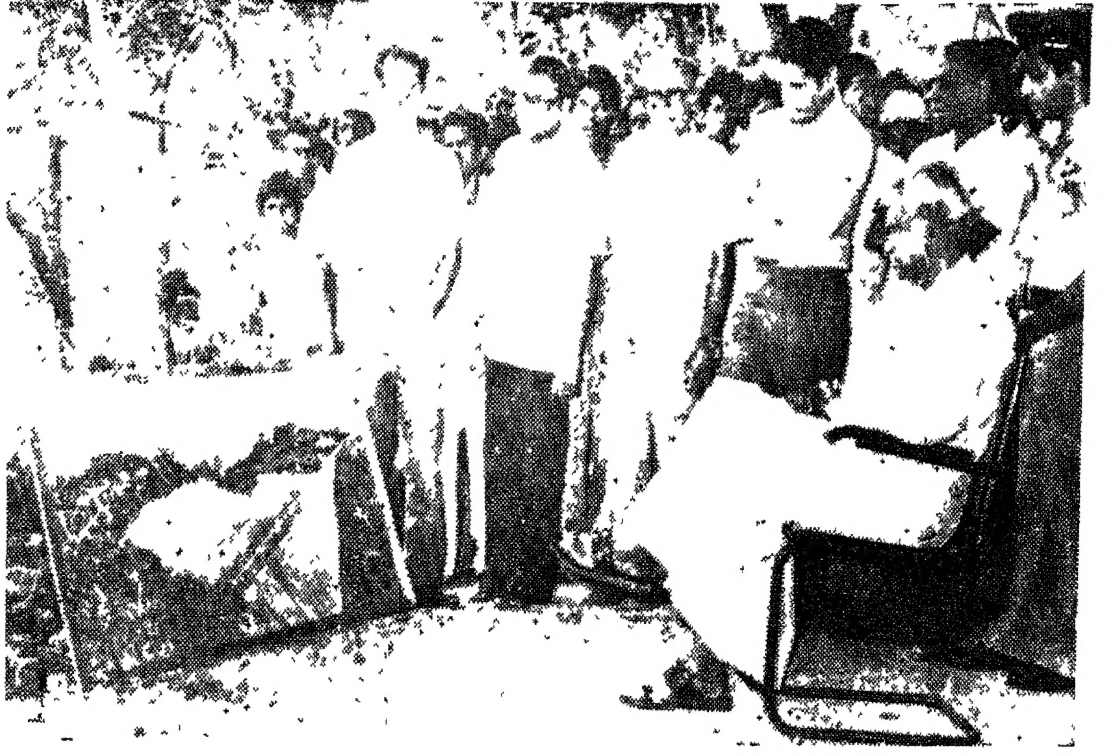
ಫಲಿತಾಂಶಗಳು.

ತಿರುಮಲೆ ತಿರುಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ರಕ್ಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಇದೇ ಮೇ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದಾದ್ಯಂತ ನಡೆಸಿದ ವೇದ ಪರಿಚಯ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಂ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಂಡಿಲ್ಲವಲ್ಲಿಯ ಜಡ್. ಪಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಎನ್.ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯರು 91% ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅನಂತಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದುರ್ಪಿಯ ಜಡ್. ಪಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಪಿ. ಸಿ. ರಘುರಾಮ್ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನವನ್ನು (90% ಅಂಕಗಳು) ಕರ್ನೂಲು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀಶೈಲಂ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ (89% ಅಂಕಗಳು) ತೃತೀಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

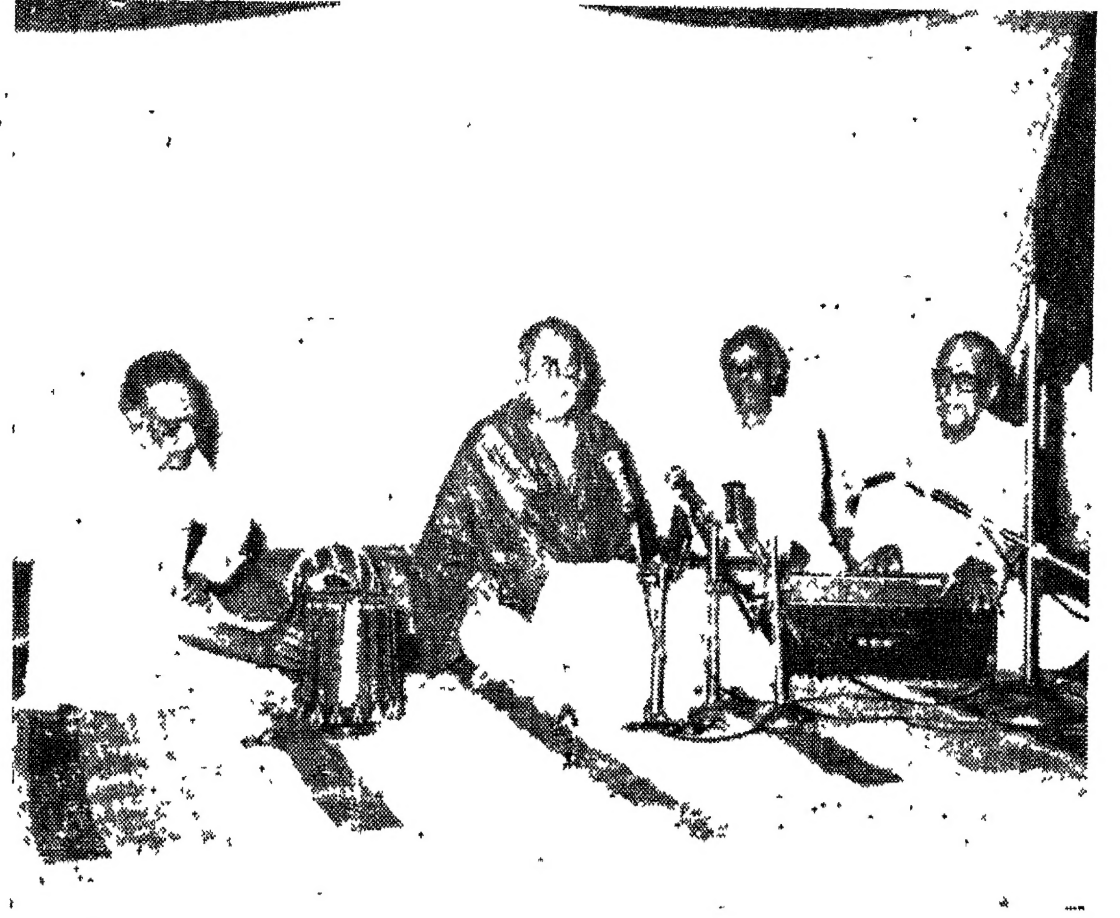
21 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಒಟ್ಟು 1746 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೂ 1756 ಜನರು ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲೂ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ 217 ಗಳಿಸಿದ ನೆಲ್ಲೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊದಲನೆಯದಾದರೆ ದ್ವಿತೀಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಜಿಲ್ಲೆ 201 ಗಳಿಸಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿದೆ.

★

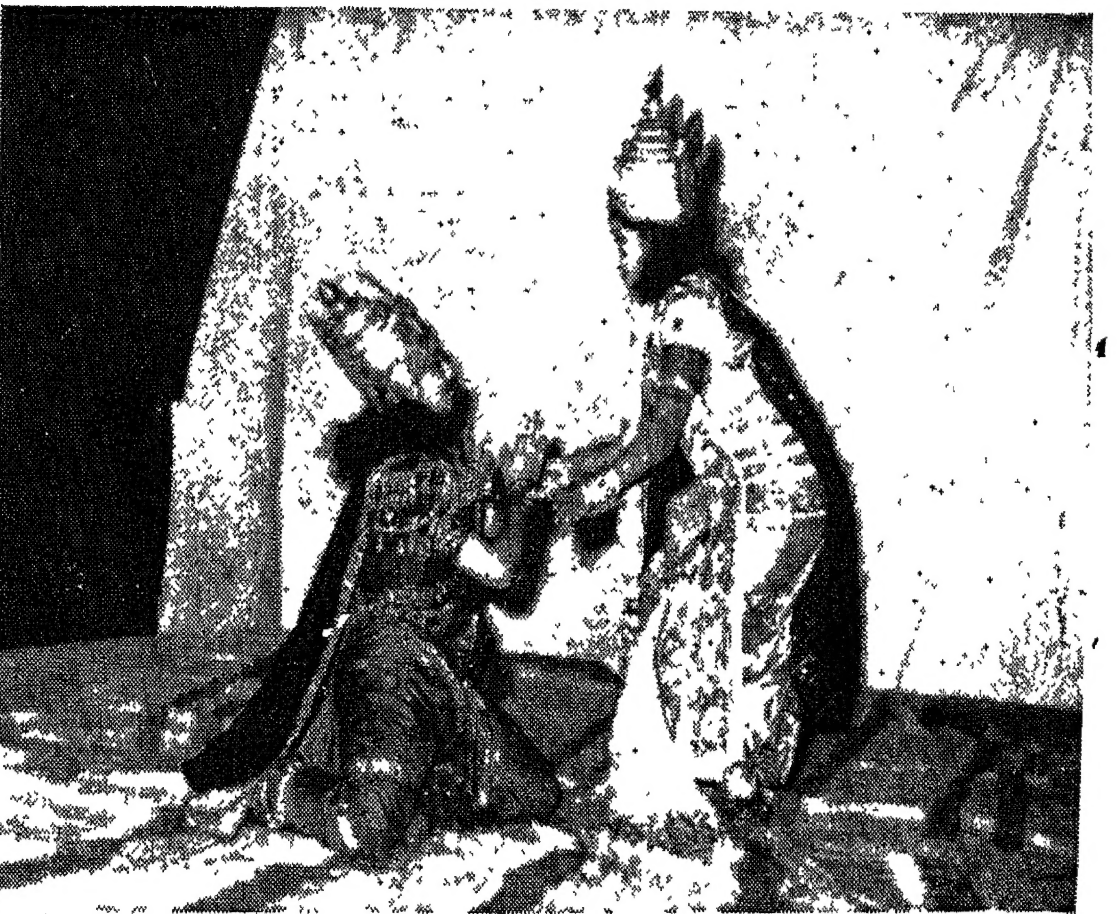
ಈಚೆಗೆ ತಿರುಮಲೆಯನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿ ಭಗವತ್ತೇವೆ
ನಡೆಸಿದ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶದ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಶ್ರೀ
ಕೆ. ಸಿ. ಅಬ್ರಹಾಂ ಅವರಿಗೆ ಪಾಪನಾಶಿನಿ ಅಣೆ
ಕಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸುತ್ತಿರುವಿಕೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಳಬಾಗಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಾದ
ರಾಜರ ಆರಾಧನಾಮಹೋತ್ಸವ ತಿ. ತಿ. ದೇ.
ಗಳ ದಾಸಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಾಜ್ಞಾನವರಿಂದ ನಡೆ
ಯಿತು. (ವಿವರಗಳಿಗಾಗಿ ಒಳಗಿನ ಪುಟಗಳನ್ನೂ
ನೋಡಿರಿ.)

ಶ್ರೀವಾದರಾಜರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಯ
ಸಿಂಹದಾಸ್ ಮತ್ತು ಸಂಗಡಿಗರಿಂದ ಹರಿಕಥೆ.

ಶ್ರೀವಾದರಾಜರ ಆರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಗೀತೋಪ
ದೇಶವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸಿದ ಕುವಾರಿ ಮಾಲತಿ
(ಕೃಷ್ಣ) ಕುವಾರಿ ನಂದಿನಿ (ಅರ್ಜುನ.)

ಶಿರಹಿರಿಯವರನ್ನು

ಸಂದರ್ಶಿಸಿ!

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಯವರ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ಸವ

12-9-80 ರಿಂದ 21-9-80 ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯುವುದು.

ಉತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು.

ದಿನಾಂಕ	ವಾರ	ಹಗಲು	ರಾತ್ರಿ
12-9-80	ಶುಕ್ರ	—	ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಉತ್ಸವ, ಅಂಕುರಾರ್ಪಣೆ
13-9-80	ಶನಿ	ತಿರುಚ್ಚಿಉತ್ಸವ, ಧ್ವಜಾರೋಹಣ	ದೊಡ್ಡ ಶೇಷವಾಹನ
14-9-80	ಭಾನು	ಚಿಕ್ಕಶೇಷವಾಹನ	ಹಂಸವಾಹನ
15-9-80	ಸೋಮ	ಸಿಂಹವಾಹನ	ಮುತ್ತಿನ ಚಪ್ಪರವಾಹನ
16-9-80	ಮಂಗಳ	ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವಾಹನ	ಸರ್ವಭೂಪಾಲವಾಹನ
17-9-80	ಬುಧ	ಮೋಹಿನೀ ಅವತಾರ	ಗರುಡೋತ್ಸವ
18-9-80	ಗುರು	ಹನುಮದ್ವಾಹನ ಸಂಜೆ: ವಸಂತೋತ್ಸವ	ಗಜವಾಹನ
19-9-80	ಶುಕ್ರ	ಸೂರ್ಯಪ್ರಭವಾಹನ	ಚಂದ್ರಪ್ರಭವಾಹನ
20-9-80	ಶನಿ	ರಥೋತ್ಸವ	ಅಶ್ವ ವಾಹನ
21-9-80	ಭಾನು	ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ, ತೀರ್ಥವಾರಿ, ಅವಭೃತೋತ್ಸವ	ಧ್ವಜಾವರೋಹಣ